

ДОКЛАД 2024

за дейността на Окръжен съд – Бургас
и Районните съдилища
от съдебния район

ПЪРВА ЧАСТ

1. Кадрова обезпеченост.

Бургаският окръжен съд е четвърти по брой на магистрати в страната, след СГС и окръжните съдилища във Варна и Пловдив.

Утвърдената щатна численост на Окръжен съд – Бургас към 01.01.2024 г. е 124 щ.бр., от които 44 щ.бр. магистрати (в това число 1 щ.бр. председател, 3 щ.бр. зам. председател, 37 щ.бр. съдии, 3 щ.бр. мл. съдии) и 80 щ.бр. администрация.

Заетата щатна численост на Окръжен съд – Бургас към 01.01.2024 г. е 119 щ.бр., от които 43 щ.бр. магистрати (в това число 1 щ.бр. председател, 3 щ.бр. зам. председател, 37 щ.бр. съдии, 2 щ.бр. мл. съдии) и 76 щ.бр. администрация.

През 2024 г. имаше промени в състава на съда, заместник-председателя на Окръжен съд-Бургас и ръководител на Наказателно отделение съдия Яни Гайдурлиев беше повишен в Апелативен съд-Бургас, считано от 03.06.2024 г. В Апелативен съд-Бургас беше повишен и съдия Светлин Иванов от 01.07.2024 г.

На 18.08.2024 г. съдия Събчо Събев е освободен от длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Бургас, поради навършване на 65 годишна възраст.

На 12.11.2024 г. след решение на СК на ВСС е обявен конкурс по реда на чл. 189, ал. 1 и ал. 3 от ЗСВ за **преместване** и заемане на 7 (седем) длъжности „съдия“ в окръжните съдилища - наказателно отделение, от които 1 длъжност е за Окръжен съд – Бургас.

На 07.01.2025 г. с решение на Съдийската колегия на ВСС по Протокол № 39/22.10.2024 г., т. 5.4, изм. и доп. с решения по Протокол № 40/29.10.2024 г., т. 14.1, Протокол № 41/05.11.2024 г., т. 18.3, Протокол № 45/03.12.2024 г., т. 6.3 и Протокол № 46/10.12.2024 г., т. 33.1 е обявен на основание чл. 180 от ЗСВ конкурс по реда на чл. 189, ал. 1 и ал. 2 от ЗСВ за **повишаване** и заемане на 32 (тридесет и две) длъжности „съдия“ в окръжните съдилища - наказателно отделение, 2 от които длъжности са за Окръжен съд-Бургас.

Обявеният от Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 31/26.07.2022 г., на основание чл. 180 от ЗСВ, конкурс по реда на чл. 189, ал. 1 и ал. 2 от ЗСВ за повишаване и заемане на длъжности „съдия“ в апелативните съдилища - гражданско отделение, приключи през м.ноември 2024 г. Така в Апелативен съд - Бургас - гражданско отделение са повишени трима съдии от Окръжен съд – Бургас: Росица Темелкова - административен ръководител-председател на Окръжен съд - Бургас, съдия Калина Пенева и съдия Кремена Лазарова. Съдиите встъпиха на 28.11.2024 г.

С Решение на СК на ВСС по протокол № 45, т. 6.1. от 03.12.2024 г. е оставено без уважение искането от административния ръководител – председател на Окръжен съд – Бургас за обявяване на конкурс за повишаване и заемане на 2 (две) вакантни длъжности „съдия“ в гражданско отделение на

съда, поради ниска натовареност на отделението. На 12.12.2024 г. в Окръжен съд - Бургас се проведе Общо събрание на съдиите, на което се обсъди и изрази несъгласие с Решението на СК на ВСС, с което е оставено без уважение искането на административния ръководител – председател на Окръжен съд – Бургас за обявяване на конкурс. Общото събрание възложи на и.ф. Административният ръководител – председател на ОС – Бургас съдия Вяра Камбурова да направи повторно искане за обявяване на конкурс за повишаване за две вакантни длъжности в гражданско отделение на ОС – Бургас.

Въпреки изпратените писма със становища от съдиите в Окръжен съд - Бургас, Районен съд - Бургас и Апелативен съд - Бургас за преразглеждане и изменение на решение на СК на ВСС по протокол № 45 от 03.12.2024 г., т. 6.1., Комисията по атестирането и конкурсите само приема за сведение исканията.

Обявеният с решение по протокол № 31/26.07.2022 г. от СК на ВСС конкурс за повишаване в апелативните съдилища – търговско отделение приключи през м.април 2024 г., но беше прекратен с решение на СК от 11.02.2025 г.

С решение на Пленума на Висш съдебен съвет по протокол №1 от 25.01.2023 г., т. 3, беше съкратена една щатна бройка за младши съдия в Окръжен съд –Бургас, въпреки изпратеното от и.ф. административен ръководител мотивирано становище. Понастоящем утвърдената щатна численост към декември 2024 г. на Окръжен съд –Бургас включва три щатни бройки за младши съдия, като двама от тях - Златомира Минчева Стефанова и Тихомир Руменов Рачев са встъпили на 03.07.2023 г., а третият Мила Димова е встъпила на 01.07.2024 г. Срокът на мл.с.Рачев и мл.с.Стефанова по чл. 240, ал. 1 ЗСВ изтича на 03.07.2025 г. С решение на СК на ВСС младши съдия Мила Димова предстои да бъде преместена на длъжност „младши съдия“ в СГС от 02.06.2025 г. Съответно от същата дата на нейно място ще бъде преместена на основание чл. 194, ал. 2 ЗСВ младши съдия Донка Русинова.

Поради натовареност в Районен съд - Айтос мл.с. Тихомир Рачев от Окръжен съд - Бургас е командирован в Районен съд - Айтос от 21.11.2024 г. за срок от 5 месеца.

На 10.12.2024 г. е изпратено писмо до КАК при СК на ВСС с предложение за обявяване на конкурс за двама младши съдии в Окръжен съд Бургас, който ще се проведе през 2025 г.

И през 2024 г. кадровият проблем продължава да е актуален. Продължава командироването на съдии от Окръжен съд - Бургас в Апелативен съд - Бургас, поради неприключил конкурс. Това от своя страна налага попълване на застия щат на Окръжен съд - Бургас с командироване на съдии от районните съдилища на мястото на командированите в Апелативен съд - Бургас.

Командиrowаните съдии от Районните съдилища в Окръжен съд – Бургас през 2024 г. са:

- съдия Нася Япаджиева от Районен съд - Поморие, командирована до 01.03.2024 г.;
- съдия Стоян Мутафчиев от Районен съд - Бургас, командирован до 31.05.2024 г.;
- съдия Иван Дечев от Районен съд - Бургас, командирован до 11.10.2024 г.;
- съдия Ивелина Мавродиева от Районен съд - Бургас, командирована до 13.10.2024 г.;
- съдия Станимира Иванова от Районен съд - Бургас, командирована от 13.12.2023 г. до 14.12.2025 г.;
- съдия Невена Ковачева от Районен съд - Бургас, командирована от 04.01.2024 г. до 28.11.2025 г.;
- съдия Димана Кирязова-Вълкова от Районен съд - Бургас, командирована от 02.03.2024 г. до 02.03.2025 г.;
- съдия Мартин Баев от Районен съд - Бургас, командирован от 01.07.2024 г. до 01.07.2025 г.;
- съдия Красимира Донева от Районен съд - Бургас, командирована от 10.09.2024 г. до 10.09.2025 г.;
- съдия Нина Моллова-Белчева от Районен съд - Бургас, командирована от 14.10.2024 г. до 14.10.2025 г.;
- съдия Моника Яханаджиян от Районен съд - Бургас, командирована от 03.12.2024 г. до 03.12.2025 г.

Командировани съдии от Окръжен съд - Бургас в Апелативен съд - Бургас:

- съдия Даниел Марков е командирован до 31.05.2024 г.
- съдия Кирил Стоянов е командирован до 28.11.2024 г.
- съдия Янко Новаков е командирован до 31.12.2025 г.
- съдия Даниела Михова е командирована до 28.11.2024 г.
- съдия Веселка Узунова е командирована до 28.11.2024 г.
- съдия Радостина Калиманова е командирована до 31.12.2025 г.

Командировани съдии от Окръжен съд - Бургас в Районен съд:

-младши съдия Тихомир Рачев е командирован в Районен съд -Айтос от 21.11.2024 г. за срок от 5 месеца.

С оглед необходимостта от командироване на съдии от ОС-Бургас в АС-Бургас и съответно обезпечаване на отделенията в нашия съд с командировани магистрати, продължават да се командироваат районни съдии, главно от БРС. Във връзка с кадровата обезпеченост, основния проблем от години е един и същ - това е изключително бавното провеждане на конкурсите за повишаване от страна на ВСС.

Многократно сме изразявали становище, което поддържаме, че няма никакви видими резултати от връщането на атестациите на ПАК в съдилищата, тъй като това не доведе до ускоряване на конкурсните процедури. Приключването на всички конкурси по нива, освен всичко друго, ще осигури и устройването на младшите съдии по места в районните съдилища и ще се постигне кадровото обезпечаване и на тази съдебна инстанция, която също е „пострадала“ от цялостното забавяне на конкурсните процедури. Посочването на този проблем постоянно в годишните доклади обаче не е последвано от никакъв реален резултат. Налице е голяма вероятност скоро да няма районни съдии, отговарящи на изискванията на закона за командироване в окръжен съд, тъй като при нас вече няма свободен съдийски щат, а на зает щат ЗСВ позволява командироване за срок само от една година, без право на повторно такова.

2. Структура на съда и организация.

Окръжният съд правораздава като първа инстанция по граждански, наказателни и търговски дела. По отношение правосъдната дейност на районните съдилища в съдебния окръг, окръжният съд действа като въззивен съд по наказателни и граждански дела.

2.1. Съдиите са разделени в три отделения:

- ✓ Наказателно, включващо съдиите, разглеждащи наказателни дела, I-ва и II-ра инстанция;
- ✓ Първо гражданско и търговско, включващо съдиите, разглеждащи граждански дела, I-ва инстанция и търговски дела и
- ✓ Въззивно гражданско отделение, включващо съдиите, разглеждащи въззивни и частни граждански дела.

Определени със заповед са 6 постоянни въззивни наказателни състава и 6 постоянни въззивни граждански състава. След 10.09.2024 г. въззивните наказателни състави се променят със заповед на 5 (пет). През годината се налагаше промяна на членове в съставите поради встъпване на младши съдия и командироване на съдии от Районен съд.

Съществена помощ на съдиите оказват съдебните помощници, които се справят много добре с възложените им задачи. Многократно изразявана от нас теза, която продължаваме да поддържаме е, че в областта на гражданското правораздаване следва да се предприемат законодателни изменения, които да позволяват съдебните помощници самостоятелно да извършват определени процесуални действия. Така, според нас, ефективността им ще бъде по-голяма и ще се постигне резултат – висококвалифицирана съдебна администрация, която ще е от реална полза за съдиите. За съжаление, броят на съдебните помощници е твърде недостатъчен за голям съд като Окръжен съд- Бургас, за да се постигне максимален ефект от тяхната работа. С попълването на съдийския щат вече

съотношението съдии/ съдебни помощници дори не е 5/1, ако се приеме, че това съотношение е оптимално. За да го постигнем трябва да бъдат назначени още двама помощници. Продължава практиката със заповед на административния ръководител съдебните помощници да се разпределят да помагат на съдиите по отделения за различен период от време. И през 2024 година продължи практиката по заповед на председателя на съда, при възникнала конкретна необходимост от преодоляване на забавянето при изписване на съдебните актове, съдебен помощник да помага за известен период от време на конкретен съдия, имащ належаща нужда от това.

2.2. Към всяко отделение са създадени отделни деловодства:

- Към **I гражданско и търговско отделение** съществуват: 1. Деловодства „Първоинстанционни граждански дела” - шестима деловодители и „Търговски и фирмени дела” - шестима деловодители. Във фирмено деловодство се извършва дейността по регистрация на юридически лица с нестопанска цел, оставена в компетентността на окръжен съд и по издаване на удостоверения за пререгистрация на юридически лица - сдружения с нестопанска цел работи един деловодител. Всички служители към Първо гражданско и Търговско отделение са взаимозаменяеми. Предвид специфичната работа по дела по несъстоятелност продължава да функционира самостоятелно деловодство „Несъстоятелност“, като броя на служителите е двама. Посредством тази мярка се осигурява ускорена обработка, наложителна поради необходимостта от бързо произнасяне по този вид дела, по които законодателството е предвидило по-кратки срокове. Гарантира се също така по-добро обслужване и по-добра комуникация със синдиците.

- Към **Въззивно гражданско отделение** съществува деловодство ”Въззивни граждански и частни граждански дела”, в което се обработват всички въззивни и въззивни частни граждански дела в съда. В това отделение работят шест съдебни служители. Към всеки въззивен граждански състав е „прикрепен“ един постоянен деловодител, който обработва всички дела на състава – реорганизация, предприета още през 2017 г.

- Към **Наказателно отделение** съществува деловодство „Наказателни дела” - общо за първоинстанционните и въззивните наказателни дела и още едно деловодство „Досъдебно производство”. В деловодството работят четирима деловодители. Всички те са взаимозаменяеми.

Все с оглед постигане на целите срочност и качество на документооборота, в отделенията на съда и през 2024 г. е запазен отчетеният като успешен екипен принцип на работа, въведен преди няколко години: съдия /състав от съдии/ - деловодител – съдебен секретар.

Специализираната съдебната администрация включва **още следните служби:**

- „Регистратура”,
- „Регистратура класифицирана информация”,
- „Архив”,

- „Съдебни секретари”,
- „Връчване на призовки и съдебни книжа” - обща за Районен и Окръжен съд, връчваща и съдебните книжа на Апелативен съд.

2.3. Общата администрация на съда включва: съдебен администратор, административен секретар, главен счетоводител, счетоводител-касиер, системни администратори, връзки с обществеността, човешки ресурси, управител съдебни сгради. Администрацията се ръководи от съдебен администратор, а отделните служби се ръководят от завеждащи служба.

За поредна година отчитаме, че заемаме едно от последните места в национален мащаб в **съотношението служители/магистрати**. Съотношението между съдии и служители за първото полугодие на 2024 година продължава да е 1/1,78, което е под средното за страната; наравно с Варненски окръжен съд и след нас е само Софийския окръжен съд със съотношение 1/1,75. Независимо от това сме създали оптимална организация на работата, което позволява нормалното функциониране на съда и с наличните съдебни служители. Това не означава, че не се налага да се помисли за по-добра кадрова обезпеченост със служители, най-вече след въвеждането на ЕИСС, която увеличи обема на ежедневната работа на деловодителите. От друга страна, изискването на създаване на електронен образ на всяко дело изисква също повече служители и по-добра техническа обезпеченост, тъй като често става дума за голям обем от материали по отделните преписки, които следва да се сканират и приобщат към електронната папка на делото.

Проблем при набиране на кадри за съдебната администрация също е липсата на квалифицирани, обучени за работа в съдебната система кандидати. Особено трудно е намиране на подходящи кандидати за съдебни секретари. Продължава да е незаета една бройка за системен администратор. Значение има също размерът на трудовото възнаграждение и характера на самата работа. Проблем е и липсата на помещения, където да бъдат устроени новоназначените служители, тъй като сградата се оказва малка за увеличаващия се брой на работещите във всички институции, намиращи се в нея.

При бъдещи възможности за увеличаване на служителския щат, подходящо би било и за длъжността деловодител, и за длъжността съдебен секретар да се обявяват еднакви изисквания, с оглед евентуална вътрешна трансформация на длъжности и пълна взаимозаменяемост при необходимост.

Следва също да се има предвид непрекъснато променящото се законодателство, усложненото администриране в съответствие с процесуалните закони, внасяните много нови изменения и отговорности за съдилищата, които, взети заедно, са причината, налагаща обезпеченост с достатъчен брой съдебни служители.

Към Окръжен съд – Бургас функционира Пресофис, който обслужва също Районен съд – Бургас и останалите седем районни съдилища. Интересът към дела на Окръжен съд - Бургас и районните съдилища е почти ежедневен, предвид обществената им значимост и отзвук. Голям е броят на мерките за неотклонение, които много често са с повишен обществен интерес.

Служителят в Пресслужбата на съда изготвя ежемесечен график на наказателните дела от общ характер и наказателните дела от административен характер, насрочени за разглеждане в открити съдебни заседания от Окръжен съд - Бургас, който се публикува в началото на всеки месец на сайта на институцията, а при постъпване на дела по досъдебно производство, представляващи обществен интерес, уведомява медиите своевременно. Пресцентърът на съда прави ежедневен анализ на публикациите в медийното пространство, адресирани към работата на институцията.

2.4. Материална база. Съвременни технологии и нови програми. Финансова обезпеченост.

За поредна година ще отчетем, че Бургаски окръжен съд разполага с добра материална база и необходимата техника за всеки магистрат и съдебен служител. Технологичното оборудване на БсОС се обновява според финансовите възможности. Всички магистрати имат достъп чрез интернет до сайтовете на институциите и органите от национално равнище, до институциите на ЕС и държавите -членки.

Обновена бе част от техниката на съда:

- ✓ Копирни машини – 2 бр.;
- ✓ Външно записващо устройство – 1 бр.;
- ✓ Твърд диск – 48 бр.;
- ✓ UPS – 25 бр.;
- ✓ Мултифункционални лазерни устройства – 16 бр.;

През 2024г., бе сменена дограмата на няколко служителски кабинета, което безспорно подобри битовите условия за работа и безопасност, както и енергийната ефективност на сградата.

Интернет страницата на съда периодично се обновява с публикуване на седмичен и дневен график на съдебните заседания, промени в организацията на обслужването и друга важна информация за работата на съда. Ежедневно на Web-сайта на Окръжен съд - Бургас се публикуват всички постановени съдебни актове. В Web-страницата на съда съществува „електронна кутия за предложения и сигнали“, която дава възможност на гражданите да отправят въпроси и да дават предложения. Поддържат се технологии за управление на информацията и електронна система за управление на делата, програмата за безхартиен обмен на данни между БОС, БРС, АРС, ПРС, НРС, ЦРС, СрРС, КРС, МТРС и Апелативен съд - Бургас.

За нуждите на съда продължават да се използват:

- Вътрешен мейл сървър с адреси за всеки магистрат и служител;
- Вътрешна директория, в която се публикуват полезни материали, практика, заповеди, графици и др.;
- Правно информационна система, до която имат достъп всички;
- Счетоводна софтуерна система.

След стартиране на обновения Единен портал за електронно правосъдие през 2023 г. се предоставиха възможности за извършване на процесуални действия и искания за удостоверителни изявления в електронна форма чрез електронни услуги за гражданите и бизнеса – инициране на съдебни дела, подаване на съпровождащи документи по вече образувани съдебни дела, връчване на книжа на граждани, адвокати и лицата по чл. 50, ал. 5 и чл. 52 от ГПК по изцяло електронен път с вградена услуга за удостоверяване на точното време на връчване.

Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) осигури по-бърза комуникация, както и възможност за взаимодействие със съда, без да се изисква присъствие на място, а системата автоматично връща входящия номер към подателя. Отпадна и необходимостта от снемане на електронен образ на постъпилите през ЕПЕП документи, което значително съкрати времето необходимо за тяхната обработка.

През 2024 г. заработи и виртуалния ПОС терминал, чрез който в ЕПЕП могат да се заплащат такси и да се ползва и 15% отстъпка от сумата. Последният създава проблем, когато се заплащат д. такси при обжалване пред горна инстанция.

Така се създадоха допълнителни условия за подобряване достъпа на граждани и юридически лица до е-правосъдие.

За периода от 01.01.2024 г. - 31.12.2024 г. в Окръжен съд - Бургас са постъпили чрез Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) **2275 броя** документи – съпровождащи и инициращи. Значително нарасна и броят на подадените заявления за достъп до електронните съдебни дела. За периода 01.01.2024 г.-31.12.2024 г. техният брой е **1974 бр.** Нараства, макар и с по-бавни темпове, броят на адвокатите и страните заявили получаване на призовки и съобщения чрез Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП).

Гражданите и техните представители по делата, които имат предоставен достъп до електронната папка на делото, по което са страна, могат да изтеглят и разглеждат пълния набор от документи. Това могат да извършват и чрез мобилното приложение на ЕПЕП. В съда стриктно се сканират и присъединяват всички документи по делата /без тези по досъдебното производство/, както всички електронните документи, постъпили чрез Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) и чрез електроните пощи на съда. Така се осигурява пълно съответствие на електронната папка на делото с хартиеното досие.

Значителен документооборот се осъществява и чрез Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ). Тя също предоставя възможност за бързо и сигурно получаване и изпращане на съдебни книжа към физически и юридически лица, адвокати, както и на документи от общата администрация. За

2024 год. са получени чрез ССЕВ **1214 бр.** инициращи и съпровождащи документи.

През месец ноември 2024 г. беше въведена промяна във функционалностите на ЕИСС, касаеща изготвянето на бюлетини за съдимост и бюлетин за наложено административно наказание по чл. 78а НК. С цел привеждане на ЕИСС в съответствие с промените, Наредба № 8 от 26.02.2008 г. за функциите и организацията на дейността на бюрата съдимост, публикувани в ДВ, бр. 43 от 2024 г., в сила от 21.05.2024 г. Тази актуализация съществено затрудни процеса по издаване на бюлетините, поради множество възникнали проблеми. Част от тях бяха отстранени, но други все още очакват своето решение.

ЕИСС предостави възможност да се генерират две нови справки от Външни системи - „Справка за съдимост“ и „Справка за родствени връзки“. Това значително ще улесни работата на деловодителите и съкрати времето за получаване на съответната информация.

През 2024 г. беше внедрен Единния регистър на съдебните преводачи (ЕРСП). Регистърът разполага с публична и вътрешна част, в която се въвежда и актуализира информацията за съдебните преводачи към Окръжен съд.

Значително улеснение предостави изградената интеграция на ЕИСС с Единната електронна система за правна помощ (ЕЕСПП) на Националното бюро за правна помощ (НБПП), чрез която се осъществява изцяло електронен обмен на исканията за допускане на правна помощ, определянето на адвоката и връщане на информацията по електронен път.

С внедряване на Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) в Окръжен съд - Бургас се извърши реорганизация на целия процес по изготвяне, изпращане, приемане, връчване, както и отразяване на призовки, съобщения и уведомления по дела на Окръжен съд - Бургас и на външни съдилища. В ЕИСС стана възможно автоматично райониране и насочване на призовките, още на етапа на тяхното изготвяне, както и движението им между съдилищата през системата. И през 2024 г. продължи използването на мобилно приложение за призовкар на ЕИСС. Това осигури бързо и коректно отразяване в ЕИСС, включително записи за GPS координати на връчването. Всички призовки и съобщения се сканират и така се прибавя електронен образ в системата по конкретното дело. Всичко това доведе до възможност за съда - издател на призовките да получи информацията за връчването им, както и сканирания образ преди хартиеният екземпляр да се е върнал в съответния съд.

Бюджетната сметка за 2024 г. на Окръжен съд – Бургас е 10 532 553 лв., след извършени корекции с решения на ВСС, действително изразходвани са 10 356 507 лв., като от тази сума издръжката е 507 392 лв. През 2024 г. ОС- Бургас е събрал приходи в размер на 1 762 085 лева.

За поредна година ще отчетем съществуващият сериозен проблем със събирането на вземанията на органите на съдебна власт, които са в значителен размер. Председателят на съда е в обективна невъзможност да следи производствата по всички изпълнителни дела в цяла България, по които взискател е ОС –Бургас, да обжалва действия на съдебните изпълнители и да извършва всички други действия, необходими, за да се движат изпълнителните дела и да се събират ефективно вземанията на съдебната власт. Това е така, независимо от взетото на Пленум на ВСС решение, с което се упълномощиха административните ръководители да представляват ВСС при събиране на вземанията на съдебната власт. Ако целта е да постигне събираемост на вземанията, следва да се предвиди служител, който да се занимава изключително с изпълнителните дела. Налице е пълно бездействие от страна на НАП, при събиране на тези вземания, които в голямата си част накрая се погасяват по давност.

Политиките, правилата и процедурите, регламентиращи дейността на Окръжен съд – Бургас са систематизирани в Система за финансово управление и контрол, която е въведена за първи път в съда през 2006 г., в изпълнение на изискванията на Регламент № 1083 на ЕС, на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Закона за вътрешния одит в публичния сектор, както и подзаконовите нормативни документи. Въведените вътрешни правила и политики са в процес на постоянна актуализация, предвид промените в нормативната уредба в областта на финансово-счетоводната дейност, трудовото и осигурително законодателство, Закона за съдебната власт или в резултат на изпълнение на решения на Висшия съдебен съвет.

За подобряване на финансовото управление и контрол в Окръжен съд - Бургас, във връзка със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, бяха предприети следните действия, насочени към развитие и подобряване на работата:

-с/с Заповед № 27/08.01.2024г. на Административния ръководител – председател на съда е утвърден План за действие за 2024 г.;

-с/с Заповед № 286/13.03.2024 г. на Административния ръководител – председател на съда бе определен нов размер на съдебните заседатели;

-с/с Заповеди № 372/20.03.2024 г. на Административния ръководител – председател на съда бе актуализиран Риск-регистъра на Окръжен съд – Бургас;

-с/с Заповед № 868/10.07.2024 г. на Административния ръководител – председател на съда е създадена организация в БОС за регистриране на съдебните книжа, получени в БОС на регистратура;

-с/с Заповед № 869/10.07.2024 г. на Административния ръководител – председател на съда са определени реда и съдебните деловодители, които да проверяват постъпилите документи, подадени чрез ЕПЕП;

-сътс Заповед № 1041/21.08.2024 г. на Административния ръководител – председател на съда е изменен състава на постоянно действащата Експертна комисия;

-сътс Заповед № 1050/22.08.2024 г. на Административния ръководител – председател на съда са допълнени Вътрешните правила за начина на избор, организацията на работа, задължения, поведение, заплащане, брой, встъпване и полагане на клетва на съдебните заседатели в Окръжен съд - Бургас;

-сътс Заповед № 1479/10.12.2024 г. на Административния ръководител – председател на съда са отменени Вътрешните правила за определяне и изплащане на възнаграждения на вещи лица от бюджета на съда и от сметката за чужди средства, утвърдени със Заповед № 202/27.02.2023 г.. и са утвърдени Нови Вътрешни правила, считано от 06.12.2024г.;

В Окръжен съд - Бургас и през 2024 г. се осъществи стриктно спазване на утвърдените Вътрешни правила за поемане на ангажименти. Целта на правилата е осъществяване на контрол върху всеки сключен договор, както и коректно отразяване и представяне на данните за поети ангажименти от БОС пред ВСС. Поемането на всеки ангажимент, сключване на договор и тяхното изпълнение е съобразено с утвърдената бюджетна сметка на Окръжен съд – Бургас за 2024 г. и се извършва след съгласуване с главния счетоводител - за наличие на бюджетни средства, със съдебния администратор - за преценка на законосъобразността, целесъобразността и одобрение на разхода, както и с Административния ръководител за решение относно поемане /реализиране на ангажимент.

През 2024 г. Окръжен съд – Бургас за поредна година, проведе политика на строга финансова дисциплина в съответствие с чл. 3, ал. 1 от ЗФУКПС и осъществи стриктен контрол върху извършваните разходи от гледна точка на законосъобразност, целесъобразност и икономичност, във връзка с чл. 86, ал.1 от ЗСВ. В изпълнение на утвърдената бюджетна сметка на съда за 2024 г. и утвърдените от ВСС Указания относно изпълнението на бюджета на съдебната власт за 2024 г., Окръжен съд – Бургас предприе отново незабавни мерки за съкращаване на разходите до минимум. В тази връзка са издадени следните заповеди на административния ръководител: Заповед № 385/22.03.2024 г. относно въведен лимит на телефонните услуги; 305/14.03.2024 г. относно определените разходи за карти и билети - градски транспорт на призовкарите при БОС; Заповед № 386/22.03.2024 г. относно прецизиране разходите на ел. енергия и консумативи на ползваните копирни устройства; Заповед № 387/22.03.2024 г. относно използването на служебните автомобили в границите на населеното място. Заплащането на командировъчните суми и през 2024 г. се извърши в рамките на ограничения месечен лимит.

По заповеди от 27.06.2024 г. и от 09.01.2025 г. на Председателя на съда беше определена комисия, която извърши проверка за спазване на ЗЗЛД и Вътрешните правила на съда при заличаване на личните данни в публикуваните

съдебни актове на интернет страницата на съда, през периодите 01.01.2024 г.- 30.06.2024 г. и 01.07.2024 г. до 31.12.2024 г. Проверката се извърши чрез репрезентативна извадка от публикуваните съдебни актове по 20 граждански (5 граждански - I-ва инстанция; 5 въззивни граждански; 5 частни граждански – II-ра инстанция и 5 търговски дела) и 20 наказателни, всички избрани на случаен принцип. Не бяха констатирани съществени пропуски при обезличаване на съдебните актове, които подлежат на публикуване.

3.Инициативи, събития и обучения

Окръжен съд – Бургас продължава във времето да развива своята проактивна Образователна инициативност и проява на креативност в диалога с младите хора на Бургас, да изгражда мостове на доверие между обществеността и институцията, като презентира работата си публично, намирайки различни прояви и форми на презентация. Тази концепция е последователно следвана от предишните Административни ръководители на институцията и ще бъде последвана като планирана идеология на развитие в диалога с целевите публики. Информираност, мотивираност и вяра в справедливостта и работата на съдебната власт на обществеността, това са основни насоки в комуникацията и планираните кампании на съдебната институция, за обществена презентираност и по пътя към изграждането на доверие.

3.1. Събития, инициирани и с участието на Окръжен съд - Бургас, популяризиращи дейността на институцията

Окръжен съд – Бургас проведе годишното си отчетно събрание през м. март 2024 г. Ръководството на съда отчете резултатите от своята дейност и направи анализ на разгледаните дела от съда през 2023 г. Докладът е публичен и е публикуван на интернет-страницата на съда. Институцията се стреми винаги прозрачно да отразява своята дейност пред обществеността.

През последните години дебатът за съдебната реформа е във фокуса на общественото внимание, което мотивира ръководството на съда да провежда инициативи, водещи до разбиране на работата и ролята на съдиите в процеса на правораздаване. Целта е да се повиши обществената информираност относно структурата и дейността на органите на съдебната власт.

Пресофисът, ситуиран към Окръжен съд- Бургас, обслужващ и Районен съд – Бургас, продължи да координира работата с медиите ежедневно, да предава информация за дела и събития, случващи се и организирани от двата съда. Експертът „Връзки с обществеността“ продължи да прави ежедневен анализ на публикации и национални изследвания относно работата на съда в медийното пространство; да предоставя информация на журналистите по дела с обществен интерес, като ги информира за провеждането на съдебни заседания.

3.2. Обучения на съдии и съдебни служители; регионални обучения, организирани от съда и семинари

През 2024 г. Националният институт на правосъдието в партньорство с Окръжен съд-Бургас се проведеха два регионални семинара на следните теми: -

- „ЕВРОПЕЙСКО УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА НАСЛЕДСТВО - ПРАКТИЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪДИЯ И ПРЕЗ ПРАКТИКАТА НА СЕС“ с лектори съдия Светлана Калинова от ВКС и съдия Николай Чакъров от Районен съд - София;

- „ВЕЩНО ПРАВНИ ПРОБЛЕМИ НА РЕГУЛАЦИЯТА И КАДАСТЪРА. АКТУАЛНИ РЕШЕНИЯ В ПРАКТИКАТА НА ВКС ОТНОСНО РЕГУЛАЦИЯТА И КАДАСТРАЛНОТО ЗАСНЕМАНЕ НА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“, с лектор съдия Камелия Маринова от ВКС.

Съдия Росица Темелкова участва в обучение на тема „Засягане на търговията между държави-членки на ЕС и (не)ефективно прилагане на чл. 101 и чл. 102 ДФЕС в България: проблеми и предизвикателства пред КЗК и националните съдилища“, организирано от НИП.

Съдия Яни Гайдурлиев участва в семинар на тема „Разкриване и разследване на престъпления, извършвани от трансгранични организирани престъпни групи, специализирани в незаконно производство, трафик и разпространение на акцизни и неакцизни стоки, данъчни престъпления и трафик на културни ценности“, който се проведе 16-19 януари 2024 г. Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ е бенефициент по проект „Повишаване капацитета на Главна дирекция „Борба срещу организираната престъпност“ за по - ефективно разследване на организираната и транснационалната престъпност“, финансиран в рамките на Норвежки финансов механизъм - 2014 - 2021 г.;

Съдиите Георги Иванов, Радослава Маждракова и Петя Кр.Георгиева участваха в курс за задължителна квалификация на съдии при повишаване в длъжност от районно в окръжно ниво, организирано от НИП, а обучението беше на тема „Ръководство на наказателен въззивен съдебен състав-наказателно право и процес“;

Съдия Таня Евтимова е участва в семинар, организиран от Европейската мрежа за съдебно обучение - „Environmental Crime“ в гр. Париж, както и в двуседмичен обмен „Обучение на обучители“, също в гр. Париж и гр. Бордо.

Съдия Георги Пепеляшев участва в обучение „Нови предизвикателства по наказателни дела за престъпления, извършени от военнослужещи, в осъществяването на които са участвали и граждански лица“ и „Разпита на полицейски служители, като свидетели в светлината на измененията на чл. 118, ал. 2 от НПК“ в к.с. Равда .

Съдия Катя Господинова участва в обучение „Разследване и наказателно преследване на прането на пари и финансирането на тероризма“, организирано от НИП.

Съдиите Боряна Димитрова, Даниела Михова, Веселка Узунова, Дарина Костова, Десислава Щерева, Радостина Калиманова и Валентина Кърпичева участваха в обучение, организирано от НИП на тема „Въведение на счетоводството“.

Съдия Радостина Иванова участва в курсове за задължителна текуща квалификация на съдии, повишени от районно на окръжно ниво на теми „Граждански процес“ и „Гражданско право“, организирани от НИП;

Съдии от Окръжен съд - Бургас участваха в обучение организирано от Апелативен съд - Бургас на тема „Невербална комуникация“, с лектор Марк Сегал, адвокат от САЩ.

Много от съдиите се включиха в обучения, провеждани дистанционно, както и в уебинари.

3.3. Инициативата „Ден на отворени врати“

С цел популяризиране работата си, Окръжен съд – Бургас ежегодно провежда инициативата „Ден на отворени врати“ под надслов „Открито за съдебната власт“, в навечерието на отбелязването на Деня на българската конституция и професионален празник на работещите в съда. Институцията организира Симулативни процеси, които развлекателно и за по-малките ученици, под формата на приказни съдебни казуси, представя работата на институцията. В Окръжен съд – Бургас се организират викторини по съдебни теми, с участието на ученици и студенти.

През 2024 г., Окръжен съд – Бургас проведе традиционния си „Ден на отворени врати“ с организиране на викторина, в която ученици от 6 бургаски гимназии аргументирано се съревноваваха по съдебни казуси и въпроси на тема „Правната гледна точка“. Инициативата се организира съвместно с Младежки международен център – Бургас. Професионално жури с участието на магистратите – съдия Боряна Димитрова и съдия Симеон Михов и младият юрист и организатор на дебати, Мартин Мавров, оценяваха усърдието на младите хора да се аргументират, да изразяват правдива гражданска позиция, съобразена със закона. Опознавателно да представят работата на съдебната власт, съдилищата в Република България, функциите и дейността на Висшия съдебен съвет, наказателната отговорност на непълнолетните и малолетни лица. Проведена кампания показва добър диалог на съда с общински и обществени структури, с цел добрата информираност на младите хора към работата му.

3.4. Образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“.

Съдът продължава да работи съвместно при провеждането на образователни инициативи и изнасянето на лекции по съдебни теми в бургаските училища, в рамките на Образователната програма на ВСС „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“. Окръжен съд – Бургас е в пряка координация и съорганизация с други съдебни институции – Районен съд – Бургас и районните съдилища от Бургаски съдебен район. В тази своя политика съдът е в партньорство с висшите училища в региона – Правната катедра на Бургаски свободен университет и студентите от Университет „Проф. Д-р А. Златаров“; с Община Бургас, Международен младежки център – Бургас, Общинския съвет по наркотични вещества и неправителствени организации. Съдът провежда превантивни форуми, посветени на рисковата за обществото и здравето на децата тема, свързана с употребата на наркотични вещества на тема „Вредното влияние от употребата на наркотични вещества и наказателната отговорност на наркозависими лица.“. В превантивната кампания се включват и институции като Детска педагогическа стая при РПУ – Бургас, Терапевтичен център „Рето-Надежда“, Сдружение „Взаимопомощ на съзависими“, Сдружение „Младите лекари на Бургас“. С това сътрудничество, съдът се стреми да осъществява добра съвместна общественно-полезна дейност с местната власт.

Всяка година в лекционния образователен курс на Окръжен съд – Бургас се включват нови училища и партньори, като се цели да бъдат обхванати и информирани повече млади хора за работата на съдебната власт. Окръжни и районни съдии – лектори в Програмата изнасят открити уроци в часовете на класа, тематично ориентирани клубове по предмета „Гражданско образование“ в бургаски гимназии и в специализираните паралелки „Съдебна администрация“ и „Криминалистика и криминология“ на СУ „Йордан Йовков“ – Бургас. Учениците от XII класове на бургаските гимназии посещават открити съдебни заседания и дискутират съдебни теми и провеждането на граждански и наказателни процеси със съдии в Съдебната палата.

Образователната програма на съда, организирана съвместно с другите институции обхваща всяка година над 1000 ученици и се провежда в над 10 бургаски училища, които всяка година се обновяват. Съдът се стреми към откритост и диалог с младите хора, които да бъдат информирани за работата на съдебната власт. С проактивна политика и дейност, съдебната институция се обновява и открива нови форми на комуникация с обществеността. В Образователната програма на Окръжен съд – Бургас бе презентирана и темата за медиацията, нейното приложение в съда и популяризация на медиацията като процедура за извънсъдебно разрешаване на спорове, с участието на лектори – медиатори от Центъра за медиация и спогодби към Окръжен и Районен съд – Бургас.

Учениците от Клуб „Право на глас“ от Немска езикова гимназия в Бургас, ученици с правни интереси и насоченост от Природоматематическата гимназия, Гимназията за романски езици, Техникума и други училища посещават регулярно съда и присъстват на провеждането на съдебни процеси по наказателни дела.

3.5. Интернет – страница на съда

Интернет - страницата на Окръжен съд – Бургас се актуализира ежедневно, като отговаря на въведените стандарти на Единната информационна система на съдилищата в страната. Информацията на сайта на съдебната институция представя графика на насрочените съдебни заседания; новини за проведени дела с обществен интерес; публикуване на съдебните актове; отразяване на реализирани инициативи и събития и друга значима за съда информация.

4. Изключителна компетентност на Председателя на Окръжен съд- Специални разузнавателни средства.

Общият брой на исканията за прилагане на СРС през 2024 г. е **173** (при 240 за 2023 г. и 222 за 2022 г.). По тях са дадени **122** първоначални разрешения, **12** разрешения за продължаване използването на вече разрешени СРС и **6** броя разрешения в срока на вече дадено разрешение. Постановени са **33 отказа**. Дадено е **1** разрешение с декларации по чл. 173, ал.5 от НПК и по чл. 12, ал. 2 от ЗСРС по искане на ОП - Бургас.

За сведение: разрешенията (първоначални) СРС през предходните три години са 173 за 2023 г., 111 за 2022 г. и 77 за 2021 г.

До 31.12.2024 г. са постъпили общо **42** веществени доказателствени средства.

Внесени през 2024 г. в ОС - Бургас досъдебни производства с ВДС, са общо по 36 дела:

- с обвинителен акт и със споразумение - по 6 НОХД;
- частни наказателни дела - по чл. 64 НПК - 5 дела; по чл. 65 НПК - 5 дела; по чл. 161 НПК – 19 дела и по чл. 111 НПК – 1 дело.

5. Независимост на съда. Проверки, извършени през годината на Окръжен съд- Бургас. Сигнали и жалби от граждани.

През 2024 г. не бяха констатирани нерегламентирани опити за упражняване на влияние върху съда. През годината са проведени **9** Общи събрания на съдиите, на които са приети решения по различни въпроси в рамките на компетентността по чл. 85 от ЗСВ:

- решение за освобождаване на съд. заседатели в РС - Карнобат;
- решение за използването на фонда в размер на 3% за СБКО за 2024 г.; решение

за намаляване натовареността на съдия от Наказателно отделение, решение за избор на съдебни заседатели на районните съдилища, решение за промяна на вътрешните правила за случайното разпределение; решение за изключване на заместник-председателя на Първо гражданско и търговско отделение от обезпечения, изразяване положително становище относно предложена кандидатура за заместник-председател на наказателно отделение; полагане на клетва на съдебни заседатели за Окръжен съд - Бургас; решение за избор на резервен член на КПЕ; решение за смяна на отделението на съдия от Първо гражданско и търговско отделение във Въззивно гражданско отделение и решение за намаляване на натовареността на същия съдия; решение за допълване на Вътрешните правила за случайно разпределение; изразяване на несъгласие с Решение на СК на ВСС по протокол № 45, т. 6.1. от 03.12.2024 г., с което е оставено без уважение искането на административния ръководител – председател на Окръжен съд – Бургас за обявяване на конкурс за повишаване и заемане на 2 (две) вакантни длъжности „съдия“ в гражданско отделение на съда, поради ниска натовареност на отделението; изразяване положително становище относно предложена кандидатура за заместник-председател на наказателно отделение и решение за издигане кандидатурата на съдията Даниел Марков за Председател на Окръжен съд – Бургас.

-

През 2024 г. са проведени пет събрания по отделения :

Наказателно отделение

- По въпроси поставени в писмо изх. № И-2082/05.12.2023 г. на заместник – председателя на Върховен касационен съд и ръководител на Наказателна колегия за становище, относно влизане в сила на измененията на НК със ЗИДНК (обн. ДВ бр. 67/2023 г.), свързани с прилагането на новите разпоредби на чл. 280, *ал. 5, чл.* 281, ал. 4 и чл. 343б, ал. 5 от НК.

Първо и Второ гражданско отделение

- Обсъждане на Решение на СЕС от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 –за адвокатските възнаграждения, както и актуалната практика на ВКС (Определение № 1001 от 06.03.2024 г. по ч.гр.д. № 553/24, ВКС, III г.о., Определение № 50015/16.02.2024 г. по т.д. № 1908/22 ВКС, I т.о. и Определение № 343/15.02.2024 по т.д. № 1990/23 ВКС, II т.о.) и Решение на СЕС от 21.03.2024 г. по дело С-714/22 за ГПР по потребителските кредити. **По първия въпрос** съдиите от двете отделения се обединиха около становището, че съдът се произнася по намаляването на адвокатските възнаграждения след направено възражение т.е., когато производството е двустранно или стане такова (при обжалване на заповедта за изпълнение в частта за разносните чл. 413, ал.1 ГПК). Когато се касае за възнаграждение по чл. 38, ал.1 ЗА-безплатно и особен представител, съдът го определя във всеки конкретен случай след преценка на фактическа и правна сложност и извършените процесуални действия. **По втория въпрос**, разискването по който продължи само със съдиите от Второ гражданско отделение, след гласуване, се обединиха около становището, че

допълнителните услуги, закупени от потребителя (Фаст и Флекси) по кредити, отпуснати и от „Профи кредит“ не спадат към основния предмет на ДПК и подлежат на преценка за неравноправност.

- Обсъждане на констатациите в Акта за резултати от извършена тематична проверка, съгласно заповед № ТП-23-2/14.08.2023 г. на главния инспектор на ИВСС, относно практиката на съда за вида дела (граждански и търговски), които се образуват по предявен иск с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ - пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ и за процесуалния ред, по който са разглеждани производствата по тези дела.

- Обсъждане на въпроса за назначаване на особен представител на дете в производство по ЗЗДН, когато детето е пострадало от домашно насилие. Съдиите се обединиха около становището, че преценката дали на детето следва да бъде назначаван особен представител следва да се прави във **всеки конкретен случай** (например молител е родителят, който не упражнява родителските права против родител, който ги упражнява, като се твърди осъществяване акт на домашно насилие от ответника спрямо детето). Не винаги са налице предпоставки за назначаване на особен представител в случаите, в които детето участва в производството като пострадало лице (например, когато молител е родителят, който упражнява родителски права за осъществяване домашно насилие спрямо детето от другия родител). Освен това в производството по ЗЗДН пострадалите са освободени от такси, **но не и от разноски**. Разноските за особения представител се поемат от бюджета на съда, само ако представителят на детето е бил освободен от съда от разноски по реда на чл. 83, ал. 2 ГПК.

- Обсъждане на въпроси, свързани с предстоящите промени от 01.07.2024 г. във връзка със задължителната медиация, както и поставен въпрос от районни съдии във връзка с иска по чл. 19, ал. 3 ЗЗД.

Проверки от ИВСС и БАС

Съгласно Заповед № ТП-24-2 от 09.04.2024 г. на Главния инспектор на ИВСС е извършена тематична проверка (дистанционна) за образувани въззивни граждански дела в Окръжен съд - Бургас, в периода 01.01.2022 г.- 31.12.2023 г. по жалба срещу решение на първоинстанционния съд във връзка с иски за оспорване дължимостта на преизчислени количества електрическа енергия. Към настоящия момент не е постъпил акт за резултатите от тази проверка. За проверката е изготвена и изпратена справка за образувани въззивни граждански дела в Окръжен съд - Бургас през горепосочения период, по жалба срещу решение на първоинстанционния съд във връзка с иски за оспорване дължимостта на преизчислени количества електрическа енергия.

На 22.04.2024 г. в съда е получен актът за резултати от извършена дистанционна тематична проверка по Заповед № ТП-23-2 от 14.08.2023 г. на

Главния инспектор на ИВСС относно практиката на съда за вида дела (граждански и търговски), които се образуват по предявен иск с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ - пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ и за процесуален ред, по който са разглеждани производствата по тези дела. Проверяваният период е от 01.01.2021 г. до 31.12.2022 г. Целта на проверката е да преодолее различната практика относно вида на образуваните дела и процесуалния ред, по който се развиват производствата. За Окръжен съд - Бургас няма констатирани проблеми при случайното разпределение на делата от тази категория. Няма отправени конкретни препоръки във връзка с проверяваните дела и проверката не е констатирала разнородна практика относно образуването на делата с този предмет, нито между двете отделения, които разглеждат тези дела като първа и въззивна инстанция, нито в рамките на самите отделения между отделните съдебни състави. По постъпилите преки искове с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. с чл. 45 и чл. 52 от ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД от увредените лица срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“, както и по постъпилите въззивни жалби срещу решения, постановени от районните съдилища в района на действие на Окръжен съд - Бургас по горните искове, през 2021 г. и през 2022 г. се образуват само първоинстанционни граждански и въззивни граждански дела. Делата са разгледани по един и същ процесуален ред - общия исков процес с единична размяна на книжа. Съдиите не са постановявали след образуването на делата актове, с които да променят процесуалния ред за разглеждането им от общ исков ред в производството по търговски спорове. Правилно са приложени измененията в ЗИД ГПК /ДВ бр. 100/2019 г. от момента, в който са влезли в сила. Така е осигурено предвидимо правораздаване при защитата на правата на потребителите по искове с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. с чл. 45 и чл. 52 от ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД, като е процедирано по един и същ процесуален ред - общия исков процес.

Проверка на организацията на дейността на съдиите от Окръжен съд - Бургас бе извършена и от Апелативен съд - Бургас, обхващаща периода: 01.01.2024 г. – 30.11.2024 г. На 28.01.2025 г. постъпи Доклад за резултатите от извършената проверка. Препоръките от проверката са :

1. Предвид констатираното забавяне при изготвянето на някои съдебни актове с просрочие за повече от 3 месеца, следва да продължат мерките, общи и индивидуални, за повишаване срочността до разумен срок. Председателят на съда следва да провежда регулярно разговори със съответните магистрати за преодоляване на забавянето. Да се обмисли прилагането и на други подходящи мерки за постигане на целения резултат.

2. По администрирането на въззивните и касационни жалби не е налице преодоляване на пропуските. Въвеждането на контролни листи не води до решаване на проблема. И тук е необходимо провеждане на разговори, обсъждане на причините, търсене на обяснение и носене на отговорност от

съдебните помощници, натоварени с проверка редовността на жалбите, с цел намаляване на броя дела, върнати за администриране.

По постъпили писма от Инспектората към Висшия съдебен съвет, са изискани становища от съдиите –докладчици по дела на Окръжен съд - Бургас. Изпращани са справки за движението на делата и копия на съдебни актове по следните дела: ВНОХД № 349/2023 г., гр.д. № 1617/2023 г., гр.д. № 894/2016 г., ЧНД №1385/2023 г., т.д. № 354/2018 г., НОХД № 1018/2023 г. и НОХД № 1333/2019 г.

По отношение на забавените съдебни актове и с цел преодоляване на констатираното забавяне, през 2024 г. са издадени множество заповеди (21 броя) на съдиите Цвета Попова, Галя Белева, Таня Русева - Маркова, Елеонора Кралева, Светлин Иванов и Петя Георгиева - Стоянова (№ 140/05.02.2024 г., № 250/01.03.2024 г., № 422/01.04.2024 г., № 423/01.04.2024 г., № 424/01.04.2024 г., № 425/01.04.2024 г., № 426/01.04.2024 г., № 455/08.04.2024 г., № 454/08.04.2024 г., № 482/12.04.2024 г., № 519/22.04.2024 г., № 549/26.04.2024 г., № 576/08.05.2024 г., № 577/08.05.2024 г., № 578/08.05.2024 г., № 595/13.05.2024 г., № 698/07.06.2024 г., № 726/13.06.2024 г., № 727/13.06.2024 г., № 728/13.06.2024 г. и № 729/13.06.2024 г.). Във всяка от заповедите са посочени до три дела, по които не са предадени съдебните актове, като е указан срок, в който съдиите трябва да ги изготвят и предадат. Многократно са провеждани разговори със съдиите за преодоляване на забавянето. Със Заповед № 1312 от 07.11.2024 г. на Председателя е образувана административна преписка за неспазване на законните и инструктивни срокове при предаване на съдебните актове по въззивни граждански дела и частни граждански дела от съдия Галя Белева. Със заповед № 1350/18.11.2024 г., е наложено дисциплинарно наказание „ЗАБЕЛЕЖКА“ на съдия Галя Василева Белева за системно неспазване на сроковете, предвидени в процесуалните закони при решаване и предаване на съдебни актове. На основание чл. 325, ал. 2 ЗСВ, изпълнението на наложеното дисциплинарно наказание е отложено за срок от 6 (шест) месеца при прилагане на индивидуален план за професионалното развитие на съдията Галя Белева.

На проведени Общи събрания на съдиите от Окръжен съд Бургас са обсъдени резултатите от горните проверки.

Дейност на Комисията по професионална етика

През 2024 г. до Комисията по професионална етика не са постъпвали сигнали за допуснати нарушения на принципите за етично поведение на българските магистрати.

Комисията е изготвила **16 становища** за магистрати от Окръжен съд - Бургас и съдилищата в съдебния район, относно спазване правилата за етично поведение, във връзка с процедури по атестиране или участия в конкурси.

Закон за достъп до обществена информация

По Закона за достъп до обществена информация през 2024 г. в Окръжен съд - Бургас са постъпили **6 заявления**, като 5 от заявленията са уважени и е предоставен пълен достъп, а по едно от тях е постановен отказ, поради неоснователност.

Общият регистрационен брой на кореспонденцията на Председателя за 2024 г. е **2376 броя** постъпили писма и изготвени отговори по тях.

Помощни атестационни комисии

С изм.и доп. на ЗСВ бр. 11 от 07.02.2020 г., помощни атестационни комисии се избират в съответните съдилища и същите подпомагат КАК при СК на ВСС. През 2024 г. в Окръжен съд - Бургас постъпиха **5 преписки** от КАК при СК на ВСС за атестиране на съдии от районните съдилища в района на Окръжен съд - Бургас. Определена е със заповед комисия за извършване на избора на членове на ПАК, съобразно прието становище и допълнителни указания на СК на ВСС. Три от атестациите са изготвени и изпратени във ВСС. Двете атестации са постъпили в края на 2024 г. и предстои изготвянето и изпращането им.

През 2024 г. са били направени отводи и самоотводи на съдии от Окръжен съд - Бургас по **68 броя** дела, като по **девет** дела е направен отвод на целия състав на съда. Това са: **ВГД № 1920/2023 г.** - образувано е по подадена жалба от Председателя на ОС - Бургас, с която се обжалва постановление за прекратяване на производство по изп. дело, по което производство взискател е Окръжен съд - Бургас; **ВГД № 2016/2023 г.** - образувано е по подадена от Окръжен съд – Бургас жалба против действията на ДСИ при БРС; **ВЧГД № 505/2024 г.** - постъпила е молба от частния жалбоподател за отвод на съдиите от ОС-Бургас, като е изразено становище за наличие на обстоятелства, пораждащи основателно съмнение в тяхната непристрастност; **ВЧГД № 1226/2024 г.** - ответник по частната жалба е Окръжен съд – Бургас; **ГД № 1648/2023 г.** - ответник по исковата молба е Апелативен съд – Бургас; **ТД № 466/2023 г.** - страна по делото е брат на съдия от Окръжен съд – Бургас; **ГД № 1774/2023 г.** - страна по делото е брат на съдия от Окръжен съд – Бургас; **ТД № 302/2023 г.** - страна по делото е брат на съдия от Окръжен съд – Бургас; **ГД № 188/2024 г.** - страна по делото е брат на съдия от Окръжен съд – Бургас.

I. НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

1. ПЪРВОИНСТАНЦИОННО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

През 2024г. първоинстанционните наказателни дела са разглеждани от съдиите: Даниел Марков, Яни Гайдурлиев, Захарин Захариев, Цвета Попова, Събчо Събев, Георги Пепеляшев, Катя Господинова, Петя Георгиева - Стоянова, Ангел Гагашев, Светлин Иванов, Георги Иванов, Петя Кръстева Георгиева, Радослава Николова Маждракова и командированите от Районен съд – Бургас в Окръжен съд – Бургас съдии: Станимира Иванова – от 13.12.2023г., Мартин Баев от 01.07.2024г. и Красимира Донева от 10.09.2024г. Станимира Иванова – от 13.12.2023г. съдия от Районен съд - Бургас, командирована в Окръжен съд – Бургас, считано от 13.12.2023 г. Съдия Даниел Марков бе командирован от Окръжен съд –Бургас в Апелативен съд-Бургас в периода от 23.02.2022г. до 31.05.2024г.

След приключили през 2024г. конкурсни процедури за повишаване в длъжност, с решения на СК на ВСС на 03.06. 2024 г. и на 01.07.2024 г. бяха назначени в Апелативен съд-Бургас двама съдии от наказателно отделение – Яни Гайдурлиев и Светлин Иванов. На 18.08.2024 г. бе освободен от длъжност поради пенсиониране съдията Събчо Събев от Наказателно отделение.

Съдебните помощници към отделението са трима – Снежана Драгиева, Кристиан Монеv и Веселина Томова.

Считано от 10.07.2024г. Наказателното отделение в Окръжен съд - Бургас се ръководи от заместник-председателя Даниел Марков.

1.1.Останали висящи - в началото и края на отчетния период

В началото на отчетния период:

Към 01.01.2024 г. са били несвършени 63 НОХД, 24 ЧНД и 11 АНД.

От период преди 2023 година са останали 10 дела: НОХД № 597/2021 г., НОХД № 642/2021 г., НОХД № 1031/2021 г., АНД № 1242/2021 г., НОХД № 774/2022 г., НОХД № 1198/2022 г., НОХД № 1336/2022 г., НОХД № 1388/2022 г., НОХД № 1454/2022 г. и НОХД № 1501/2022 г. Всички други несвършени дела към 01.01.2024 г. са постъпили през 2023 г.

В края на отчетния период:

При анализа на несвършените дела в края на отчетния период се установява, че общо от отчетната година и минали периоди, останали несвършени дела са 44 НОХД, 33 ЧНД и 6 АНД. От предходен на отчетната година период са следните дела: НОХД № 1336/2022 г., НОХД № 1388/2022 г., НОХД № 614/2023 г., НОХД № 647/2023 г., НОХД № 706/2023 г., НОХД № 740/2023 г., НОХД № 833/2023 г., НОХД № 948/2023 г., НОХД № 978/2023 г. и НОХД № 1402/2023 г. Останалите 34 НОХД, 33 ЧНД и 6 АНД са постъпили през 2024 г., като от тях 54,9% са постъпили в края на отчетния период, което

съответства на двумесечния срок за насрочване на делото, графика на съда и неритмичното постъпление от прокуратурата.

Постъпилите в края на годината дела са насрочени за разглеждане в началото на следващия отчетен период, при спазване на нормативно указаните срокове. Действията на съда за намаляване броя на несвършените дела се изразяват в ежемесечно отчитане на несвършените дела и проверка на същите във връзка с установяване на причините, обусловили по-голяма продължителност на съдебната фаза на процеса, обсъждане на подходи за преодоляване на забавата.

1.2. Постъпление - общи данни, съобразно броя на наказателните дела

През 2024 г. са постъпили общо 1696 наказателни дела, от които:

- 198 НОХД и АНД (от тях: 168 НОХД и 30 АНД);
- 893 ЧНД I-ва инстанция;
- 119 ЧНД - разпити;
- 159 Въззивни наказателни дела (ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД);
- 327 Въззивни ЧНД.

За сравнение: През 2023 г. са постъпили общо 1744 броя наказателни дела, а през 2022 г. те са били 1555 броя.

През 2023 г. са постъпили 174 НОХД и 34 АНД, а през 2022 г. са постъпили 170 НОХД и 24 АНД.

През 2024 г. са постъпили 893 ЧНД.

За сравнение: През 2023 г. са постъпили 987 ЧНД, а през 2022 г. - 817 ЧНД.

Обособените статистически като отделен вид ЧНД - разпити през годината са били 119бр.

За сравнение: Постъплението на същият вид дела през 2023 г. е 149бр. и 112бр. за 2022 г.

Анализът на посочените числа показва намаление на общия брой постъпили в ОС – Бургас наказателни дела в сравнение с 2023 г., когато те са били 1744 броя, т.е. с 48 дела по-малко през отчетния период. Съпоставянето по групи дела сочи, че това намаление е най-голямо при ЧНД (с 94 броя по-малко спрямо 2023 г.) и разпитите (30 броя по-малко). Минимално намаление се наблюдава при АНД (4 броя по-малко спрямо 2023 г.), НОХД (6 броя по-малко спрямо 2023г.) и при въззивните наказателни дела (8 броя по-малко). Значително увеличение се регистрира само при ВЧНД – с 94 дела повече спрямо 2023 г.

1.3. Структура на постъплението

➤ НОХД, АНД

И през 2024 г., както и при предходните две години, най-значителен е дялът на делата, образувани за престъпления по глава единадесета от НК - „Общопасни престъпления“. През 2024 г. техният брой е 70 бр. (при 71 бр. през 2023 г. и 64 бр. през 2022 г.). В тази група най-многобройни са делата за престъпления по чл. 354а, ал. 1 и 2 от НК, с предмет наркотични вещества - 58 бр. през 2024 г. (при 51 бр. през 2023 г. и 46 бр. през 2022 г.).

За разлика от предходния отчетен период, по численост следват делата за престъпления по Глава втора от НК – „Престъпления против личността“ – 27 бр. през 2024 г. (при 14 бр. за 2023 г. и 17 бр. за 2022 г.). На следващо място са престъпленията по Глава шеста от НК - „Престъпления против стопанството“ – 26 бр. през 2024 г. (при 34 бр. през 2023 г. и 46 бр. през 2022 г.).

Общопасни престъпления

При общопасните престъпления, с предмет наркотични вещества през 2024 г. е отчетено увеличение със 7 броя на делата, образувани за престъпления по чл. 354а, ал. 1 и 2 от НК спрямо предходния отчетен период (58 бр. през 2024 г., при 51 бр. през 2023 г. и 46 бр. през 2022 г.).

При транспортните престъпления през 2024 г. продължава тенденцията на леко намаление на образуваните дела, както по основния състав за причиняване на смърт по непредпазливост в транспорта спрямо предходния отчетен период (чл. 343, ал. 1, б. „в“ от НК) – 5 бр. през 2024 г. (при 9 бр. през 2023 г. и 12 бр. през 2022 г.), така и по квалифицираните състави на чл. 343, ал. 3, б. „б“ и ал. 4 от НК (причиняване на смърт или телесна повреда на едно или повече лица при управление на МПС, като деянието е извършено в пияно състояние или след употреба на наркотични вещества или техни аналози, или деецът е избягал от местопроизшествието, или е управлявал, без да има необходимата правоспособност, или на пешеходна пътека) - през 2024 г. са образувани 4 бр. дела (при 7 бр. през 2023 г. и 6 бр. през 2022 г.).

Престъпления против личността

По численост на образуваните през 2024 г. пред ОС - Бургас наказателни дела следват (след общопасните престъпления) тези по Глава втора от НК - „Престъпления против личността“ – 27 бр. през 2024 г., от които делата за убийство по чл. 115 – 116 от НК са 8 бр. (при 3 бр. през 2023 г. и 6 бр. през 2022 г.). През отчетната година са образувани и седем дела по чл. 142, ал. 2 от НК (квалифицирани състави на отвлечение), едно дело по чл. 149, ал. 5 НК (класифицирани състави на блудство), както и едно дело по чл. 152, ал. 4, т. 1 от НК (изнасилване на ненавършила 14 години).

Престъпления против стопанството

След тях на трета позиция в образуваните през 2024 г. пред ОС - Бургас са делата на престъпленията против стопанството. През отчетната година са

образувани общо 26 дела по Глава шеста от Особената част на НК (при 34 бр. за 2023 г. и 46 бр. за 2022 г.). От тях най-много са делата за престъпления против паричната и кредитната система по чл. 243 - 252 от НК - 20 бр., останалите 6 бр. дела са за престъпления против митническия режим. През 2024 г., както и през 2023г. не са образувани дела за безстопанственост по чл. 219 от НК, както и дела по чл. 220 от НК (сключване на неизгодна сделка, в т.ч. и квалифициран състав).

Престъпления против собствеността

След тях се нареждат делата по Глава пета от НК - „Престъпления против собствеността” - 18 бр. през 2024 г. (при 24 бр. през 2023 г. и 11 бр. през 2022 г.). Както при предходните две години, така и през 2024 г. най-голям дял от образуваните дела за извършени престъпления против собствеността заемат квалифицираните състави на грабеж по чл. 199, ал. 1 от НК - 14 бр. (при 11 бр. за 2023 и 9 бр. за 2022 г.).

Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи

По Глава седма от НК – „Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи“ са образувани 11 бр. дела през 2024 г. (21 бр. през 2023 г. и 13 бр. през 2022 г.), като всички са за престъпления по чл. 255 – чл.257 от НК – укриване и неплащане на данъчни задължения.

Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции

По Глава осма от НК - „Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции“ през 2024 г. са образувани 11 бр. дела (при 8 бр. през 2023 г. и 16 бр. през 2022 г.). От тях най – много са делата за откриване и несъобщаване, унищожаване или повреждане на културна ценност – 5 бр., следвани от делата за активен подкуп по чл. 304а от НК, а именно подкуп на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение, включително съдия, съдебен заседател, прокурор или следовател, или на полицейски орган, като през 2024 г. те са 4 бр. (при 3 бр. през 2023 г. и 9 бр. през 2022 г.).

Както и през 2023 г., през отчетния период липсват образувани дела по чл. 302а от НК (подкуп в особено големи размери, представляващ особено тежък случай) и по чл. 304б от НК (т. нар. търговия с влияние).

Престъпления против реда и общественото спокойствие

Най-малко е постъплението на делата по Глава десета от НК – „Престъпления против реда и общественото спокойствие“ – 5 бр. през 2024 г.(2 бр. през 2023 г.)

От отчетените 168 новообразувани НОХД, образуваните по обвинителен акт са 98, а образуваните по внесени споразумения по чл. 381 НПК – 70 бр. За

сравнение през 2023 г. образуваните по обвинителен акт НОХ дела са били 117, а образуваните по внесени споразумения по чл. 381 НПК – 57.

През 2024 г. са образувани 4 АНД по предложения по чл. 78а НК (при 9 бр. през 2023 г. и 6 бр. през 2022 г.). Образуваните по чл. 83а от ЗАНН административнонаказателни дела са 26 бр. (при 25 бр. през 2023 г. и 18 бр. през 2022 г.).

➤ ЧНД

През 2023 г. са постъпили 1012 ЧНД, при 1136 бр. през 2023 г. и 929 бр. през 2022 г.

В тази група са включени делата, образувани по жалби срещу постановления на прокурор за прекратяване и за спиране на наказателното производство (чл. 243 и чл. 244 от НПК); по молби за реабилитация; по дела по ЗЕЕЗА – молби за екстрадиция и европейски заповеди за арест; по искания по ЗПИИРКОРНФС; по искания за разрешаване на специални разузнавателни средства; по производства във връзка с изпълнение на наказанията и по молби и предложения за определяне на общо наказание; по предложения на пробационния съвет по чл. 43а от НК; по Закона за Европейската заповед за разследване; както и делата, свързани със съдебен контрол в досъдебното производство.

Постъпилите през 2024 г. дела по чл. 70 НК – за условно предсрочно освобождаване са 55 на брой; делата за реабилитация – 6; производства по чл. 306, ал. 1, т. 1 от НПК (кумулации) – 35; производства по искания по ЗПИИРКОРНФС - 114; предложенията за замяна на наказанието пробация с наказание лишаване от свобода по чл. 451 от НПК – 4; производства по искания към съда по ЗЕС – 85; делата, свързани със съдебен контрол върху правомощията на органите на досъдебното производство да използват способности на доказване, които представляват намеса и ограничение на основни права на обвиняемия и на други граждани и юридически лица (производства по чл. 146, чл. 158, чл. 161, чл. 164 и чл. 165 от НПК) – 207; делата по чл. 64 от НПК – 70; делата по чл. 65 от НПК – 59; производства по чл. 243 НПК – 12; разпити пред съдия (чл. 222 и чл. 223 от НПК) – 119; производства по искания по ЗСРС – 173 и др.

Анализът на посочените числа показва значително намаление по сравнение с 2023г. на общия брой постъпили в ОС – Бургас през 2024 г. частни наказателни дела за условно предсрочно освобождаване – с 43 бр.; разпити пред съдия – с 30бр. и производства по искания към съда по ЗЕС с 27бр. по- малко. Увеличено постъпление се наблюдава при образуваните по чл. 146, чл. 158, чл. 161, чл. 164 и чл. 165 от НПК - с 25 дела повече и при делата по чл.65 от НПК – със 17бр.повече от 2023г.

През отчетния период в Окръжен съд - Бургас са образувани общо 28 дела по изпълнение на Европейска заповед за арест, издадени от други държави – членки на ЕС (чл. 43 и чл. 44 ЗЕЕЗА), от които 14 бр. по реда на чл. 43 от

ЗЕЕЗА (по искане за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража) и 14 бр. по реда на чл. 44 от ЗЕЕЗА (за разглеждане на ЕЗА). По 12 от тях съдът е допуснал изпълнение на Европейска заповед за арест, по 1 е отказал и 1 дело е прекратено.

За сравнение: през 2023 г. в Окръжен съд - Бургас са образувани общо 17 дела по изпълнение на Европейска заповед за арест, издадени от други държави – членки на ЕС (чл. 43 и чл. 44 ЗЕЕЗА), от които 8 бр. по реда на чл. 43 от ЗЕЕЗА (по искане за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража) и 9 бр. по реда на чл. 44 от ЗЕЕЗА (за разглеждане на ЕЗА). По 7 от тях съдът е допуснал изпълнение на Европейска заповед за арест, по 1 е отказал и 1 дело е прекратено.

През 2024 г. образуваните дела за осъществяване на екстрадиция са били общо 16, от които 4 дела – по реда на чл. 13, ал. 6 и 7 от ЗЕЕЗА (по искане за временно задържане), 4 дела - по реда на чл. 15 от ЗЕЕЗА (по искане за вземане на мярка задържане под стража) и 8 дела - по реда на чл. 16 от ЗЕЕЗА (за разглеждане молбата за екстрадиция).

За сравнение: през 2023 г. образуваните дела за осъществяване на екстрадиция са били общо 22, от които 7 дела – по реда на чл. 13, ал. 6 и 7 от ЗЕЕЗА (по искане за временно задържане), 1 дело – по реда на чл. 13, ал. 10 от ЗЕЕЗА (по искане за изменение на мярката временно задържане), 7 дела - по реда на чл. 15 от ЗЕЕЗА (по искане за вземане на мярка задържане под стража) и 7 дела - по реда на чл. 16 от ЗЕЕЗА (за разглеждане молбата за екстрадиция).

Анализът на посочените числа показва увеличение на общия брой постъпили в ОС – Бургас през 2024 г. частни наказателни дела по ЗЕЕЗА в сравнение с 2023 г. – общо 44 броя през 2024 г., при общо 39 броя през 2023 г., т.е. с 5 дела повече. При делата, свързани с изпълнение на Европейска заповед за арест увеличението е с 11 броя, а при делата за осъществяване на екстрадиция имаме намаление с 6 броя.

Всички производства по ЗЕЕЗА са образувани, разгледани и приключени в сроковете, регламентирани в закона.

През 2024 г. в Окръжен съд – Бургас са образувани 5 дела по Закона за Европейската заповед за разследване, по издадена от компетентен орган на държава членка ЕЗР.

1.4.Разгледани и свършени дела.

Анализ по видове и динамика в тригодишния период.

През отчетната година са **разгледани общо 1861 наказателни дела**, от които 231 НОХД, 41 АНД, 917 ЧНД, 208 въззивни наказателни дела и 345 ВЧНД. Проведени са и 119 разпита пред съдия. Общият брой на разгледаните наказателни дела през 2024 г. е с 85 дела по-малко в сравнение с предходната 2023 г., когато делата за разглеждане са 1946 броя, но са със 138 дела повече в сравнение с 2022 г. (1723 дела).

През 2024 г. са **свършени общо 1657** наказателни дела, което представлява **89,04%** от всички разгледани дела. От тях 1466 дела са в тримесечния срок, или **88%**.

От свършените общо 1657 дела, **86,48%** от тях (1433 дела), са приключили със съдебен акт по същество.

За сравнение:

- през 2023 г. са свършени общо 1781 наказателни дела, което представлява 91,52% от всички разгледани дела. От тях 1575 дела са в тримесечния срок, или 88%. Със съдебен акт по същество са приключили 1560 дела;

- през 2022 г. са свършени общо 1521 наказателни дела, което представлява 88,28% от всички разгледани дела. От тях 1348 дела са в тримесечния срок, или 89%. Със съдебен акт по същество са приключили 1339 дела.

Цифрите по посочения показател свидетелстват за устойчивост в срочното решаване на наказателните дела, което ни дава основание да заключим, че работата на съда отговаря на стандартите по чл. 6, т. 1 от ЕКПЧОС за приключване на съдебните производства в разумен срок.

Сред делата с по-продължителен период на разглеждане от съда, неприключили в края на отчетния период, следва да се посочат:

- НОХД № 1336/2022 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 196, ал. 1, т. 2, вр. чл. 195, ал. 1, т. 4, вр. чл. 26, ал. 1 НК и чл. 249, ал. 1, вр. чл. 26 НК (на 21.10.2024 г. на основание чл. 25, ал. 1, т. 2 от НПК е спряно наказателното производство по делото).

- НОХД № 1388/2022 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършено престъпление по чл. 255б, ал. 3, вр. ал. 1, т. 1, т. 3 и т. 4, вр. чл. 26, ал. 1 НК, насрочено е за разглеждане на 11.03.2025г.

- НОХД № 614/2023 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 255, ал. 1, т. 1 вр. чл. 26, ал. 1 НК; чл. 255б, ал. 1, т. 2 вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 23, ал. 1 НК.

- НОХД № 647/2023 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 255, ал. 3, вр. ал. 1, т. 2, предл. 1-во, т. 5, т. 6, предл. 2-ро и т. 7, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК.

- НОХД № 706/2023 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 255, ал. 3, вр. ал. 1, т. 2, т. 6, т. 7, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК.

- НОХД № 740/2023 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 354а, ал. 1, изр. 1-во, предл. 3-то и предл. 4-то НК, вр.чл. 20, ал. 2 НК и чл. 242, ал. 9, вр. ал.

2 НК, чл. 20, ал. 2, чл. 23, вр. чл.17 НК (на 19.9.2023 г. делото е прекратено и изпратено по подсъдност на ОС –Ямбол; на 25.10.2023 г. делото е върнато от ВКС за продължаване на съдопроизводството; на 19.12.2023 г. делото е прекратено и върнато на прокурора за доразследване; на 1.2.2024 г. делото е върнато от АС – Бургас за продължаване на съдопроизводството).

- НОХД № 833/2023 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 321, ал. 6 НК и чл. 301, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК.

- НОХД № 948/2023 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 354б, ал. 5, вр. чл. 26, ал. 1 НК.

- НОХД № 978/2023 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 199, ал. 1, т. 1 и т. 4, вр. чл. 198, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 29, ал. 1, б. "а" НК и чл. 280, ал. 2, т. 1 и т. 3 вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК.

- НОХД № 1402/2023 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 203, ал. 1, вр. чл. 201, вр. чл. 26, ал.1 НК, чл. 219, ал. 4, предл. 2-ро, вр. ал.3 , вр. ал. 1, вр. чл. 23, ал. 1 НК.

Всяко от цитираните наказателни дела попада в категорията дела с фактическа и правна сложност, като продължителността на производствата в съдебната им фаза е обусловена от нуждата да се осигури личното участие на подсъдимото лице и неговия защитник при разглеждане на делото, с оглед реализация правото му на защита, както и да се съберат всички необходими и относими към предмета на доказване доказателства, с цел правилното им решаване. Активната дейност на съда, с която се попълва делото с нов доказателствен материал, несъмнено води до усложняване на процеса, както и предпоставя неговата по-голяма продължителност, надхвърляща в нередки случаи разумната такава, изисквана от законодателя.

Основавайки се на разбирането, че бързината на разглеждане на производствата не може да бъде за сметка на дължимото упражняване на правото на защита, и в ущърб на разкриването на обективната истина, съдиите спазвайки принципа за разглеждане и решаване на делата в разумен срок, не допускат игнориране на останалите начала в процеса – чл. 13 и чл. 14 от НПК.

Отчитайки комплексно причините, имащи отношение към продължителността на съдебната фаза на процеса, както и срочността при изготвяне на съдебните актове, ръководството на съда продължава да следва практиката за ежемесечно изготвяне на справки, с данни за делата, чиято висиящност пред съда надхвърля „разумната продължителност“, както и данни за делата, съдебните актове по които не са постановени в сроковете, указни в закона. След изясняване на причините за неприключване на делата, респ. надхвърляне срока за изготвяне на съдебните актове, се обръща внимание на съдиите да създадат адекватна организация на работата, с цел преодоляване на забавата по делата. При констатирана честота на забавяне изготвянето на

съдебни актове по делата, по инициатива на ръководството и с участието на съдиите се разработват индивидуални планове за работа по тези дела.

През отчетната година по реда на чл. 243, ал. 5 от НПК (съдебен контрол върху актовете на прокурора за прекратяване на наказателното производство) са разгледани общо 17 броя ЧНД, като 14 от тях са приключили, 10 са в срока, указан в цитираната разпоредба, а по 7 ЧНД – № 1196/2021 г., № 1351/2021 г., № 278/2022 г., № 360/2022 г., № 404/2022 г., № 1127/2022 г. и № 1190/2022 г., срокът за изготвяне на съдебните актове е бил надвишен.

Анализът на причините, довели до несвоевременно изготвяне на съдебните актове по делата по чл. 243, ал. 5 НПК, сочи, че прекратените от прокурора наказателни производства обичайно се отличават с фактическа и правна сложност, продължително разследване във фазата на досъдебното производство и със значителен обем доказателствен материал, проучването на който отнема значителен времеви ресурс на съдията. Същевременно, тази категория дела изискват много внимателен и задълбочен прочит, както и обсъждане и решаване на редица правни въпроси, с оглед преценката дали да бъде поставен край на наказателното производство. Предвид и фактора – ангажираност на съдията - докладчик по други дела (насрочени за разглеждане и решаване в един по-ранен момент от разпределението, вкл. дейност на съдията по дежурство), спазването на инструктивния 30-дневен срок не винаги е постижимо. Критичният подход при оценяване работата на съда изисква да се посочи също, че личната организация и планиране на работата по делата по чл. 243 от НПК, е съществен фактор, който също влияе върху разглеждането и решаването им в срока, регламентиран в закона.

Прекратените наказателни дела през 2024 г. са общо 224 броя (121 НОХД, 68 ЧНД, 18 ВЧНД, 7 АНД, 6 ВНЧХД, 4 ВНОХД и 0 ВАНД).

Прекратените НОХД са 121 броя, от които по 104 дела производството е било прекратено поради одобрено споразумение за решаване на делото; по 11 дела съдебното производство е било прекратено по реда на чл. 249, ал. 2, вр. 248, ал. 1, т. 3 от НПК, (по две от тези 12 дела, при осъществен инстанционен контрол по реда на глава 22 от НПК, въззивната инстанция е отменила определението на ОС – Бургас и е върнала делата за разглеждането им в съдебно заседание), 2 дела са прекратени на осн. чл. 382, ал. 8 НПК (съдът не одобрява споразумението), 2 дела са прекратени на основание чл. 44, т. 1 от НПК (спор за подсъдност) и 2 дела са прекратени поради изтекла абсолютна давност по чл. 24, ал. 1, т. 3 от НПК.

Най-голям е броят на решенията със споразумение и прекратени по реда на чл. 24, ал. 3 от НПК дела по Глава XI „Общопасни престъпления“ – **55** бр. (всички за престъпления по чл. 354а, ал. 1 и 2 от НК). Следват делата по Глава VI „Престъпления против стопанството“ – **22** бр., от които 15 бр. са за престъпления по чл. 249, ал. 1 от НК – използване на платежен инструмент или

данни от платежен инструмент без съгласието на титуляра. След тях са делата по Глава V „Престъпления против собствеността“ – **20 бр.**, като 12 бр. са за престъпления по чл. 199, ал. 1 от НК – квалифицирани състави на грабеж, делата по Глава II „Престъпления против личността“ – **8 бр.**, делата по Глава VIII „Престъпления против дейността на държавните органи и обществените организации“ и по Глава десета от НК – „Престъпления против реда и общественото спокойствие“ - по **6 бр.**, и по Глава VII „Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи“ – **4 бр.**

Видове престъпления по НК	Шифър	Прекратени и свършени по споразумение	Свършени по споразумение чл. 381-384 НПК
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ РЕПУБЛИКАТА	0100		
в т.ч. Тероризъм - чл. 108а (само за СпНС)	0113		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА – Убийства	0200	2	
в т.ч. Убийство по чл. 115 НК	0201		
Квалифицирани състави на убийство - чл. 116, ал. 1 НК	0202		
Убийство на съдия, прокурор, следовател, полицейски орган, разследващ полицай, държавен или частен съдебен изпълнител и помощник - частен съдебен изпълнител, митнически и данъчен служител - чл. 116, ал. 2 НК	0203		
Убийство в състояние на силно раздразнение - чл. 118 НК	0205		
Лишаване от живот при професионална непредпазливост - чл. 123 НК	0210	2	
Опит за убийство по чл. 115 НК	0214		
Опит за убийство по чл. 116 НК	0215		
Опит за убийство по чл. 118 НК	0216		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА - Телесни повреди	0300		
в т.ч. Квалифицирани състави на телесна повреда - чл. 131, ал. 1, т. 8 НК (само за СпНС)	0305		
Тежка, средна телесна повреда на съдия, прокурор, следовател, лице от състава на МВР, държавен или частен съдебен изпълнител и помощник - частен съдебен изпълнител, митнически и данъчен служител - чл. 131, ал. 2, т. 1 и 2 НК	0306		
ДРУГИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	0400	6	4
в.т.ч. Отвлечане - чл. 142, ал. 1 НК	0407		
Квалифицирани състави на отвлечане - чл. 142, ал. 2 НК	0408	6	4
Отвлечане по чл. 142, ал. 3 НК	0409		
Приготовление за отвлечане - чл. 142, ал. 5 НК	0410		
Противозаконно лишаване от свобода от длъжностно лице, представител на обществеността в нарушение на службата или функцията му, от охранител, застраховател или лице от състава на МВР, от лице, действащо по поръчение на организирана престъпна група - чл. 142а, ал. 2, предл.второ НК (само за СпНС)	0412		

Принуда - чл. 143, ал. 2, предл.второ НК (само за СпНС)	0416		
Задържане на заложници - чл. 143а, ал. 3, предл.второ НК (само за СпНС)	0418		
Квалифицирани състави на блудство - чл. 149, ал. 5 НК	0425		
Квалифицирани състави на изнасилване - чл. 152, ал. 4 НК	0431		
Склоняване към проституция - чл. 155, ал. 5, т. 1 НК (само за СпНС)	0435		
Квалифицирани състави на отвличане с цел предоставяне за развратни действия - чл. 156, ал. 3, т. 1 НК (само за СпНС)	0440		
Разпространение на порнографски материали - чл. 159, ал. 5 НК (само за СпНС)	0443		
Трафик на хора, представляващ опасен рецидив - чл. 159г, предл.второ НК (само за СпНС)	0447		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	0500		
в т.ч. Против националното и расовото равенство - чл. 162, ал. 3, предл.първо и ал. 4 НК (само за СпНС)	0501		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА	0700	20	19
в т.ч. Квалифицирани състави на кражба - чл. 195, ал. 1, т. 9, предл.второ НК (само за СпНС)	0702		
Кражба в особено големи размери, представляваща особено тежък случай - чл. 196а НК	0706		
Квалифицирани състави на грабеж - чл. 199, ал. 1 НК	0709	12	12
Квалифицирани състави на грабеж - чл. 199, ал. 2 НК	0710		
Длъжностно присвояване - чл. 201 НК (само за СпНС)	0712		
Длъжностно присвояване, за улесняването на което е извършено и друго престъпление, не по-тежко наказуемо - чл. 202, ал. 1, т. 1 и т. 2 НК (само за СпНС)	0713		
Длъжностно присвояване в големи размери - чл. 202, ал. 2 НК (само за СпНС)	0714		
Длъжностно присвояване в особено големи размери, представляващо особено тежък случай - чл. 203, ал. 1 НК	0715		
Маловажни случаи на длъжностно присвояване - чл. 204 НК (само за СпНС)	0716		
Привилегирован състав на длъжностно присвояване - чл. 205 НК (само за СпНС)	0717		
Обсебване в особено големи размери, представляващо особено тежък случай - чл. 206, ал. 4 НК	0720	2	1
Присвояване на съкровище - чл. 208, ал. 5, предл.първо НК (само за СпНС)	0722		
Документна измама - чл. 212, ал. 1 и ал. 2 НК (само за СпНС)	0726		
Документна измама, при която полученото без правно основание имущество е от фондове на Европейския съюз или предоставено от тях на българската държава - чл. 212, ал. 3 НК (само за СпНС)	0727		

Документна измама в големи размери или представляваща опасен рецидив - чл. 212, ал. 4 НК (само за СпНС)	0728		
Документна измама в особено големи размери - чл. 212, ал. 5 НК	0729	1	1
Измама по чл.212а НК (само за СпНС)	0730		
Квалифицирани състави на рекет - чл. 213а, ал. 2, т. 5, предл.второ НК (само за СпНС)	0734		
Квалифицирани състави на рекет - чл. 213а, ал. 3 НК	0735	1	1
Квалифицирани състави на рекет - чл.213а, ал. 4 НК	0736		
Квалифицирани състави на изнудване - чл. 214, ал. 2 НК	0738	4	4
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	0800	22	20
в т.ч. Безстопанственост - чл. 219, ал. 1 и 2 НК	0801		
Умишлена безстопанственост - чл. 219, ал. 3 НК	0802		
Безстопанственост в особено големи размери, представляваща особено тежък случай - чл. 219, ал. 4 НК	0803		
Сключване на неизгодна сделка, в това число и квалифициран състав - чл. 220 НК	0804		
Престъпления против горското стопанство - чл. 235, ал. 4, предл.първо НК (само за СпНС)	0817		
Контрабанда на наркотични вещества - чл. 242 ал. 2 НК	0822	1	1
Контрабанда на прекурсори или съоръжения и материали за производство на наркотични вещества - чл. 242 ал. 3 НК	0823		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ФИНАНСОВАТА, ДАНЪЧНАТА И ОСИГУРИТЕЛНАТА СИСТЕМИ	800A	6	1
в т.ч. Пране на пари, приготвяне и сдружаване - чл. 253, ал. 1 НК; чл. 253а НК	0835		
Квалифицирани състави на пране на пари - чл. 253, ал. 2 - 5 НК	0836		
Нарушаване разпоредбите на Закона за мерките срещу изпирането на пари от длъжностно лице - чл. 253б НК	0837		
Укриване и неплащане на данъчни задължения - чл. 255, чл. 255а, чл. 256, чл. 257 НК	0839	6	1
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВНИТЕ ОРГАНИ И ОБЩЕСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ	0900	6	3
в т.ч. Незаконно превеждане през граница - чл. 280, ал. 2, т. 5 НК (само за СпНС)	0911		
Основен състав на престъпление по служба - чл. 282, ал. 1 НК	0913		
Квалифицирани състави на престъпление по служба - чл. 282, ал. 2 - 5 НК	0914	1	
Престъпление по служба - чл. 282а НК	0915		
Престъпление по служба - чл. 283 НК	0916		
Престъпление по служба - чл. 283а НК	0917		
Престъпление по служба - чл. 283б НК	0918		
Престъпление по служба - чл. 285 НК (само за СпНС)	0921		
Подкуп - чл. 301 НК	0932		

Квалифицирани състави на подкуп - чл. 302 НК	0933	1	
Подкуп в особено големи размери, представляващ особено тежък случай - чл. 302а НК	0934		
Подкуп на длъжностно лице - чл. 304 НК	0935		
Подкуп на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение, включително съдия, съдебен заседател, прокурор или следовател - чл. 304а НК	0936		
Подкуп от и на чуждо длъжностно лице - чл. 301, ал. 5 и чл. 304, ал. 3 НК	0937		
Подкуп с цел упражняване на влияние - чл. 304б НК	0938		
Подкуп, получен от арбитър или вещо лице - чл. 305 НК	0939		
Посредничество за подкуп - чл. 305а НК	0940		
Провокация за подкуп - чл. 307 НК	0941		
ДОКУМЕНТНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ - чл. 308 - чл. 319 НК	1000		
КОМПЮТЪРНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ - чл. 319а - чл. 319е НК	1100		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ РЕДА И ОБЩЕСТВЕНОТО СПОКОЙСТВИЕ	1200	4	3
в т.ч. Образуване и ръководене на организирана престъпна група - чл. 321 НК (само за СпНС)	1202	4	3
Участие в ръководството на престъпна организация или група - чл. 321а НК (само за СпНС)	1203		
ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1300	55	54
в т.ч. Квалифицирани състави на палеж и взрив - чл. 330, ал. 2 и 3, чл. 333 НК	1302		
Причиняване на смърт и телесна повреда в транспорта - чл. 342 НК	1311		
Причиняване на смърт по непредпазливост в транспорта - чл. 343, ал. 1 б. "в" от НК	1313		
Причиняване на смърт при управление на МПС в квалифицирани случаи - чл. 343, ал. 3, б. "б" и ал. 4 НК	1315		
Противозаконно отнемане на МПС - чл. 346, ал. 6, предл. второ НК (само за СпНС)	1321		
Основни състави на производство, пренасяне, изготвяне, търговия и др. на наркотични вещества - чл. 354а, ал. 1 и 2 НК	1332	55	54
Склоняване към употреба на наркотични вещества - чл. 354б НК	1334		
Квалифицирани състави на отглеждане на растения с цел производство на наркотични вещества - чл. 354в, ал. 2 - 4 НК (само за СпНС)	1336		
Общопасни престъпления, извършени от чужд гражданин - чл. 356б, ал. 2 НК (само за СпНС)	1338		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ОТБРАНИТЕЛНАТА СПОСОБНОСТ НА РЕПУБЛИКАТА	1400		
в т.ч. Разгласяване сведения, представляващи държавна тайна - чл. 357 - чл. 360 НК	1401		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ МИРА И ЧОВЕЧЕСТВОТО	1600		
ОБЩО ДЕЛА НОХ /от ш. 0100 до ш. 1600/	1699	121	104
ЧНД - СЪДЕБНО ПРОИЗВОДСТВО	2000	49	

в т.ч. Производство за определяне на общо наказание по чл. 23-27 НК (кумуляции – чл. 306, ал. 1, т. 1 НПК)	2110	10	
Производство по закона за Европейската заповед за разследване	2250	5	
Производство по молби за реабилитация	2400	1	
ЧНД - ОТ ДОСЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО	3000	19	
АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА – общо	4000	7	4
в т.ч. Производства по приложението на чл.78а НК	4350	4	4
в т.ч. Производства по чл. 83а от ЗАНН	4381	3	
Общо наказателни I инстанция дела		196	108

През последните три години свършените дела от съдиите от наказателно отделение са както следва:

- през 2024 г. - 187 НОХД и 1003 ЧНД (от тях 119 бр. разпити);
- през 2023 г. - 156 НОХД и 1138 ЧНД (от тях 149 бр. разпити);
- през 2022 г. - 159 НОХД и 933 ЧНД (от тях 112 бр. разпити).

От 187 свършени НОХД, 127 са в тримесечен срок - 68%, 66 дела са със съдебен акт по същество, прекратени са 121 дела, от които 104 поради одобрено споразумение. Висящи в края на периода са останали 44 дела.

От 35 свършени АНД, 28 са в тримесечен срок - 80%, 28 дела са със съдебен акт по същество, прекратени са 7 дела, от които 4 поради одобрено споразумение. Висящи в края на периода са останали 6 дела.

От 884 свършени ЧНД, 98% са в тримесечния срок. От тях 820 са със съдебен акт по същество, а 64 са прекратени. Останали висящи в края на периода са 33 дела.

От 119 частни наказателни дела – разпити, 100% са приключили. По 115 дела разпитите са надлежно проведени, а производството по 4 дела е прекратено. Липсват висящи дела от този вид към края на отчетния период.

През 2024 г. по 65 НОХД са постановени присъди, а 104 НОХД са приключили с одобрено споразумение за решаване на делото (или 90,37% от свършените НОХД са приключени с присъди и споразумения).

От общо **прекратените 121 НОХД** (при 100 за 2023 г. и 106 за 2022 г.), в 66 от случаите се касае за образувани дела по внесени споразумения по чл. 381 НПК (при 52 за 2023 г. и 63 за 2022 г.), а по други 38 дела е одобрено споразумение в съдебното производство по реда на чл. 384 НПК (при 27 за 2023 г. и 25 за 2022 г.).

Най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по Глава XI - Общопасни престъпления – **19**, по Глава II - Престъпления против личността, Глава VII - Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи и Глава VI - Престъпления

против стопанството – **по 11**, по Глава VIII - Престъпления против дейността на д.о.о.о - **7** и по Глава V - Престъпления против собствеността - **6**.

За сравнение:

- през 2023 г. най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по Глава XI - Общопасни престъпления – 15, по Глава II - Престъпления против личността – 10, по Глава VII - Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи – 9, по Глава VI - Престъпления против стопанството – 8, по Глава VIII - Престъпления против дейността на д.о.о.о и по Глава V - Престъпления против собствеността – по 7.

- през 2022 г. най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по Глава XI - Общопасни престъпления – 18, по Глава II - Престъпления против личността – 11, по Глава VIII - Престъпления против дейността на д.о.о.о – 9, по Глава VI - Престъпления против стопанството – 8, по Глава VII - Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи – 5 и по Глава V - Престъпления против собствеността – 2.

Големият брой решени по същество дела с присъда, имащи за предмет престъпления по **Глава XI от НК** - Общопасни престъпления, закономерно е обусловен от постъпилия през годината брой дела от тази група, които в структурата на постъпленията се установяват като такива с най-висок дял – 70 бр.

През отчетната година са постановени 65 присъди по наказателни дела от общ характер, от които 61 осъдителни и 4 изцяло оправдателни (НОХД № 889/2024 г., НОХД № 580/2024 г., НОХД № 951/2023 г. и НОХД № 882/2023 г.).

Влезлите в сила съдебни актове по първоинстанционни наказателни дела през 2024 г. са общо 172, от които 160 по НОХД, 6 по АНД и 6 по ЧНД.

1.5.Оправдателни присъди

През 2024 г. в Окръжен съд - Бургас оправдателни присъди са постановени спрямо **шестима** подсъдими:

- **НОХД № 889/2024 г.** – по обвинение за извършено престъпление по чл. 278, ал. 6 НК. По делото е постъпил протест и предстои да бъде изпратено за инстанционен контрол в Апелативен съд – Бургас.

- **НОХД № 580/2024 г.** – по обвинение за извършено престъпление по чл. 123, ал. 1 НК. По делото е постъпил протест и предстои да бъде изпратено за инстанционен контрол в Апелативен съд – Бургас.

- **НОХД № 951/2023 г.** – по обвинение за извършено престъпление по чл. 249, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК. Постъпил е протест и на 15.11.2024 г. делото е изпратено за въззивна проверка в Апелативен съд – Бургас.

- **НОХД № 882/2023 г.** – **трима подсъдими** - по обвинение за извършено престъпление по чл. 242, ал. 4, предл. 1 и 2, вр. ал. 2, предл. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК. По делото е постъпил протест и предстои да бъде изпратено за инстанционен контрол в Апелативен съд – Бургас.

От влезлите в сила през 2024 година 56 присъди – една е оправдателна – НОХД № 819/2022 г.

1.6.Върнати за доразследване дела

През отчетната година по **11 броя** НОХ дела съдебни състави на Окръжен съд – Бургас при провеждане на разпоредително заседание са постановили по реда на чл. 249, ал. 2, вр. 248, ал. 1, т. 3 от НПК прекратяване на съдебното производство и връщане делото на прокурора за отстраняване на допуснати процесуални нарушения. По **1 брой** НОХ дело, при осъществен институционален контрол по реда на глава 22 от НПК, въззивната инстанция е отменила определението на БсОС и е върнала делото за разглеждането му по същество.

Вид дело	№ дело	Резултат	Обжалване
НОХД	20232100201544	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Няма подадена частна жалба или частен протест
НОХД	20232100200912	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Няма подадена частна жалба или частен протест
НОХД	20232100201634	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Има подаден частен протест: Апелативен съд – Бургас потвърждава определението на БсОС
НОХД	20232100201589	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Има подаден частен протест: Апелативен съд – Бургас потвърждава определението на БсОС
НОХД	20242100200085	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Няма подадена частна жалба или частен протест
НОХД	20242100200116	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Няма подадена частна жалба или частен протест
НОХД	20242100200182	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Има подаден частен протест: Апелативен съд – Бургас потвърждава определението на БсОС
НОХД	20242100200464	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Няма подадена частна жалба или частен протест
НОХД	20242100200976	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Няма подадена частна жалба или частен протест
НОХД	20242100201454	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Има подаден частен протест – на 9.1.2025 г. делото е изпратено по компетентност на Апелативен съд – Бургас
НОХД	20242100200485	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Има подаден частен протест – с определение № 158/8.7.2024 г. по ВЧНД № 154/2024 г., Апелативен съд – Бургас отменя определението на БсОС и връща делото за разглеждане по същество.

Причините за връщане делата за доразследване на прокуратурата са аналогични с отчитаните в докладите за предходните години и се изразяват в:

- допуснати процесуални нарушения в досъдебното производство, довели до съществено ограничаване процесуалните права на обвиняемия или на пострадалия;

- констатирани противоречия между обстоятелствена и заключителна част на обвинителния акт, отнасящи се до съставомерните признаци на деянието и участието на обвиняемите в него;

- непосочване в обстоятелствената част на обвинителния акт на фактите, обуславящи съставомерността на деянието и участието на обвиняемия в осъществяването му, като тук се включва и липсата на конкретизация относно времето, мястото и начина на извършване на деянието.

Данните, че от общо постановените единадесет определения на Окръжен съд – Бургас за прекратяване на съдебното производство и връщане делото на прокурора шест не са били обжалвани или протестирани, а три от оспорените пред въззивната инстанция са били потвърдени, позволяват да се направи положителна оценка за работата на съда по разглеждания показател, от гледна точка на стриктното спазване на задължителните указания в Тълкувателно решение №2/2002г. на ОСНК на ВКС при преценка за допуснатите в досъдебното производство съществени процесуални нарушения.

Повторно внесените в съда дела, след прекратяването им по реда на чл. 249, ал. 2, вр. 248, ал. 1, т. 3 от НПК, съобразно изричното правило на чл. 80, ал. 8 от Правилника за администрацията в съдилищата и утвърдените със Заповед на председателя на съда Вътрешни правила, се възлагат за разглеждане на първоначалните съдии-докладчици.

1.7. Наказана престъпност

Общо са осъдени **186 лица** по НОХД, **шестима** подсъдими са оправдани и **четирима** подсъдими са освободени от наказателна отговорност (чл. 78А НК).

Наказание „лишаване от свобода над 10 г. до 30 г.“ е било наложено на 1 лице. На „лишаване от свобода над 3 до 10 г.“ са осъдени 20 подсъдими. Едно лице е осъдено на „доживотен затвор“ и едно лице е осъдено на „доживотен затвор без право на замяна“. На 158 лица са били наложени наказания „лишаване от свобода до 3 години“, като за 105 от тях е приложен института на условното осъждане и изтърпяването на наказанието е отложено за определен изпитателен срок.

Наказана престъпност и брой осъдени лица в тригодишния период:

Наложени наказания	2024	2023	2022
Лишени от свобода до 3 години	158	131	144
От тях условно	105	84	92

Лишаване от свобода над 3 до 10 години	20	12	6
Лишаване от свобода над 10 до 30 години	1	2	7
Доживотен затвор	1	0	0
Доживотен затвор без право на замяна	1	0	0
Други	5	3	5

През 2024 г. е осъдено едно непълнолетно лице (през 2023 г. – 0 лица и 2022 г. – 1 лице).

Отново най-голям е делът на осъдените лица на „лишаване от свобода до 3 години“ – 158, при 131 осъдени през 2023 г. и 144 лица през 2022 г.

През отчетната година най-голям е броят на осъдените лица за престъпления по чл. 354а, ал. 1 и 2 НК (основни състави на производство, пренасяне, изготвяне, търговия и др. на наркотични вещества) – 66 лица, при 45 през 2023 г. и 53 през 2022 г. Следват осъдените лица за престъпления по чл. 249, ал. 1 от НК (използване на платежен инструмент с неверни данни или без съгласието на титуляра) – 22.

През 2024 г. осъдените лица за убийство по чл. 115 - 116 НК са 4 (при 3 през 2023 г. и 7 през 2022 г.).

За причиняване на смърт по непредпазливост, квалифицирано като престъпление по чл. 123 НК през 2024 г. осъдените лица са 4 (при 5 през 2023 г. и 0 през 2022 г.).

1.8. Инстанционен контрол

През 2024 г. са обжалвани и протестирани 46 НОХД, 99 ЧНД и 5 АНД.

За сравнение:

- през 2023 г. са обжалвани и протестирани 31 НОХД, 101 ЧНД и 4 АНД.

- през 2022 г. са обжалвани и протестирани 28 НОХД, 92 ЧНД и 3 АНД.

Резултати от инстанционен контрол:

НОХД присъди и АНД решения	2024	2023	2022
Отменени	4	5	6
Потвърдени	11	10	20
Изменени	17	14	10

Отменени са актовете по 4 наказателни дела (НОХД и АНД):

Вид	№ дело	Индекс
НОХД	20232100200474	3-2а
НОХД	20222100200819	3-2е
НОХД	20222100201176	3-2а
НОХД	20242100200285	3-2а

По две обжалваните дела НОХД №№ 474/2023 г., 285/2024 г. и по протестираното НОХД № 1176/2022 г. Апелативен съд - Бургас отменя първоинстанционната присъда и връща делото за ново разглеждане от друг състав на съда.

По НОХД № 819/2022 г. Апелативен съд - Бургас изменя първоинстанционната присъда, като намалява наказанието. ВКС отменя решението на АС – Бургас и на основание чл.9, ал.2 от НК оправдава подсъдимия.

Изменени са актовете по 17 НОХ дела:

Вид	№ дело	Индекс
НОХД	20212100201237	3-4б
НОХД	20222100200581	3-4б
НОХД	20222100200020	3-4а
НОХД	20222100200408	3-4б
НОХД	20222100201394	3-4е
НОХД	20222100201492	3-4б
НОХД	20232100200078	3-4е
НОХД	20232100201355	3-4б
НОХД	20232100200962	3-4е
НОХД	20232100201056	3-7в
НОХД	20232100200963	3-4а
НОХД	20232100201438	3-4а
НОХД	20222100201324	3-4г
НОХД	20232100200164	3-4а
НОХД	20232100201678	3-4д
НОХД	1333/2019	3-5в
НОХД	1200/2020	3-4б

Сред основните причини за изменителните решения са: констатирана от въззивната или касационната инстанция несъответност на наложеното наказание с обществената опасност на деянието и дееца, което е довело до неговото намаляване или увеличаване; частично оправдаване по обвинения за нарушаване на правила за движение по пътищата, визирани в конкретни разпоредби на ЗДвП, поради липса на причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат; приложение на условно осъждане по чл. 66, ал. 1 от НК.

От върнатите от инстанционен контрол през отчетната година първоинстанционни наказателни дела (НОХД и АНД) **11 са изцяло потвърдени.**

С цел намаляване броя на отменените и изменени съдебни актове, продължава практиката в Окръжен съд - Бургас за системен анализ на делата, преминали инстанционен контрол. Обсъждат се както основанията за изменение, респ. отмяна на съдебните актове, така и промяната в практиката на въззивната и касационната инстанция, изискваща преоценка на работата на окръжния съд.

При отчитане на данните от справките за инстанционен контрол следва да се има предвид, че броят обжалвани дела не се равнява на общия сбор от всички резултати от обжалване, тъй като част от изпратените за проверка през отчетния период дела все още не са върнати от горните инстанции, а същевременно се отчитат влезли в сила актове, обжалвани в предходни периоди.

Следната таблица показва движението на делата и наблюдаваните в доклада съотношения:

Видове дела по глави и чл. от НК	Дела за разглеждане						Свършени дела								
	Дела за разглеждане			В т.ч. новообразувани			Решени по същество с присъда			Прекратени			В т.ч. по споразумение		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022
ГЛ. I ПРЕСТЪПЛЕНИЯ П/В РЕПУБЛИКАТА	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГЛ. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	33	21	23	27	14	17	11	10	11	8	5	5	4	1	3
в т.ч. убийства - чл. 115 - 118 НК	11	6	10	8	3	6	4	3	7	0	0	0	0	0	0
убийства опити - чл. 115-118 НК	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
причин.смърт по непредпазливост – чл.123 НК	10	8	2	8	6	2	4	4	0	2	2	0	0	0	0
отвлечане на лица- чл.142 от НК	8	2	3	7	2	3	1	0	0	6	1	3	4	1	3

блудство - чл.149, ал.5 от НК	1	2	3	1	1	2	1	2	2	0	0	0	0	0	0
Изнасилване - чл. 152 ал.4 НК	1	1	2	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0
ГЛ.V ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТ.	29	27	12	18	24	11	6	7	2	20	9	7	19	9	7
в т.ч. кражба - чл. 196а НК	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1
грабеж - чл. 199 НК	18	16	9	14	14	9	4	4	2	12	8	5	12	8	5
присвояване - чл. 203, 206, ал.4 НК	4	4	0	0	4	0	1	0	0	2	0	0	1	0	0
изнудване /рекет/ чл.213, ал.3 и 4, чл.214, ал.2 НК	6	5	2	4	4	1	1	2	0	5	1	1	5	1	1
ГЛ. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	37	45	51	26	34	46	11	8	8	22	26	32	20	18	28
контрабанда на нарк. в-ва – чл. 242 ал. 2 и 3 НК	2	6	1	2	5	1	0	0	0	1	6	0	1	1	0
ГЛ. VII П-Я П-В ФИН.ДАНЪЧ. И ОСИГ. С-МИ	24	27	17	11	21	13	11	9	5	6	5	6	1	1	1
в т.ч. чл. 253 ал.4 НК	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
укрив./непл.данъч ни задължения-чл.255-257 НК	24	27	16	11	21	13	11	9	5	6	5	5	1	1	1
ГЛ. VIII ПРЕСТ.П-В ДЕЙНОСТТА НА Д.О.О.О	15	15	19	11	8	16	7	7	9	6	4	3	3	3	2
в т.ч.-пр.по служба с цел облага-чл.282-283аНК	1	3	2	0	1	2	0	1	0	1	1	0	0	0	0
пасивен подкуп на мест.дл.лице-чл.301-303 НК	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
акт. подкуп на мест.дл.лице-чл.304,ал1 и 2 НК	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
акт. подкуп на мест.дл.л.отг.служ.пол.-чл.304аНК	5	6	11	4	3	9	4	5	8	0	0	0	0	0	0
ГЛ.IX ДОКУМ. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ чл.308-319 НК	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГЛ. IXA КОМП. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ чл.319а-319е	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГЛ. X ПРЕСТЪПЛ. П/В ОБЩ. СПОКОЙСТВИЕ	6	5	3	5	2	3	0	0	0	4	4	0	3	3	0
ГЛ. XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛ.	87	79	79	70	71	64	20	15	18	55	47	53	54	44	47
в т.ч. палеж - чл. 330 ал.2 и 3 НК	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
смърт и телесна повреда в трансп.-чл. 342 НК	2	3	0	2	3	0	0	0	0	0	3	0	0	2	0
прич. смърт в транспорта – чл. 343 ал.1"в"	10	13	14	5	9	12	7	7	8	0	1	2	0	0	0
смърт в трансп.в пияно с-е-чл.343 ал.3"б" и ал.4	6	9	10	4	7	6	5	6	6	0	1	2	0	0	0

чл. 354а,б и чл.354вал.2-4 НК	67	53	54	58	52	46	7	1	4	55	42	49	54	42	47
Общ брой:	231	219	204	168	174	170	66	56	53	121	100	106	104	79	88

1.9. Дела наблюдавани от Европейската комисия за 2024 г. няма.

2. ВЪЗЗИВНО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

2.1. Постъпление на въззивни наказателни дела.

Брой разгледани дела.

Към 01.01.2024 г. несвършени са били 49 въззивни наказателни дела, от които 21 дела са образувани през последните 2 месеца на 2023 г. Несвършените ВЧНД са били 18 бр., като през последните 2 месеца на 2023 г. са образувани 10 броя.

През отчетната 2024 година в Окръжен съд - Бургас са постъпили **486 въззивни наказателни дела**, от които **159 ВНОХД**, **ВНЧХД** и **ВАНД**, и **327 ВЧНД**.

За сравнение:

- през 2023 година в Окръжен съд - Бургас са постъпили 400 въззивни наказателни дела, от които 167 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД, и 233 ВЧНД.

- през 2022 година в Окръжен съд - Бургас са постъпили 432 въззивни наказателни дела, от които 190 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД, и 242 ВЧНД.

Дейността на съда по разглежданият показател е пряко обусловена от дейността на районните съдилища. Отчетените цифри свидетелстват за увеличение в броя на постъплението на дела, по които съдът се произнася като втора инстанция в сравнение с предходните 2023 г. и 2022г.

По жалби са образувани 128 дела, а по протести на прокуратурата - 31 дела.

Най-много дела са образувани по жалби и протести против първоинстанционни актове на РС-Бургас (90бр.), РС-Несебър (35бр.), РС-Айтос (12бр.), РС-Карнобат (9бр.), РС-Поморие (8бр.), РС-Царево (4бр.), РС-Средец (1бр.) и РС-Малко Търново – няма атакувани пред окръжния съд актове.

През 2024 г. са разгледани общо **208 въззивни дела** - ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД (при 252 през 2023 г. и 257 през 2022 г.) и **345 ВЧНД** (при 269 ВЧНД през 2023 г. и 264 ВЧНД през 2022 г.).

2.2. Свършени дела - анализ по видове

Относителните резултати от дейността на съдиите по ВНОХД, ВНЧХД, ВАНД и ВЧНД, се илюстрират в следната таблица:

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД и ВАНД	ВЧНД
----------	-----------------------	------

Брой дела за разглеждане през 2024 г.	208	345
Относителен дял на свършените дела към делата за разглеждане	66,83%	84,93%
Несвършени дела към 31.12.2024 г.	69	52
Съотношение на несвършени към свършени дела	1:2,01	1:5,63
Брой обжалвани и протестирани дела	4	0
Отменени	1	0
Потвърдени	1	0

За сравнение:

за 2023 г.

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД и ВАНД	ВЧНД
Брой дела за разглеждане през 2023 г.	252	269
Относителен дял на свършените дела към делата за разглеждане	80,56%	93,31%
Несвършени дела към 31.12.2023 г.	49	18
Съотношение на несвършени към свършени дела	1:4,14	1:13,94
Брой обжалвани и протестирани дела	10	0
Отменени	0	0
Потвърдени	10	0

за 2022 г.

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД и ВАНД	ВЧНД
Брой дела за разглеждане. през 2022 г.	257	264
Относителен дял на свършените дела към делата за разглеждане	66,92%	86,36%
Несвършени дела към 31.12.2022 г.	85	36
Съотношение на несвършени към свършени дела	1:2,02	1:6,33
Брой обжалвани. и протестирани дела	12	0
Отменени	2	0
Потвърдени	5	0

През 2024 г. са **свършени общо 139** въззивни наказателни дела (ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД), които представляват **66,83%** от всички разгледани през годината 208 дела от тази група. Със съдебен акт по същество са приключени 129 дела, а 10 дела са прекратени.

От общо свършените въззивни наказателни дела, в тримесечен срок са приключени 58 дела, или 42% (при 92 дела през 2023 г., или 45%, и 73 дела през 2022 г., или 42%).

Висящи в края на отчетния период са останали 69 въззивни наказателни дела, като за последните три месеца на 2024 г. постъпилите дела от тази група са били 28. Това са дела, предстоящи за разглеждане в открито съдебно заседание или обявени за решаване в открито заседание, но по които към 01.01.2025 г. няма постановен резултат. Значителна част от този брой дела се формира от повишеното постъпление на дела, по които е образувано въззивно производство, в края на годината. Така и за последните три месеца на 2024 г. постъпилите дела от тази група са били 28 броя. Тази тенденция на устойчивост на постъпленията е обективен процес, наблюдаван последователно всяка година, неподлежащ на оптимизиране в хода на въззивното производство, доколкото е резултат на стремежа на районните съдилища да приключат отчетната година с минимален брой на висящите производства.

При сравнение с предходния отчетен период се констатира намаление в общия брой и в процента свършени въззивни дела – ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД в рамките до 3 месеца (58 дела или 42% за 2024 г., при 92 дела или 45% през 2023 г., 73 дела или 42% за 2022г.).

Причините, водещи до забавяне на съдебното производство по въззивните наказателни дела през 2024 г. не се различават от отчитаните в докладите за предходните години и се обособяват в следните групи: неявяване на защитник по уважителни причини; необходимост от провеждане на въззивно съдебно следствие за събиране на нови доказателства по инициатива на страните или служебно от съда, с оглед правилното решаване на делото; направени искания от подсъдим за ангажиране на нов защитник по упълномощаване; неявяване на подсъдим, с обвинение за тежко престъпление, присъствието на който в съдебно заседание пред въззивната инстанция, съгласно регламента, даден в чл. 329, ал. 2 от НПК, е задължително; неявяване на страни и други участници в процеса поради заболяване.

Същевременно, не може да не се отчетат и случаите на предадени съдебни актове, надхвърлящи разумните срокове, които макар и изолирани, следва да бъдат преодолені в бъдещата дейност на съда.

През 2024 г. са **свършени общо 293** въззивни частни наказателни дела (ВЧНД), които представляват **84,93%** от всички разгледани през годината 345 дела от тази група. Със съдебен акт по същество са приключени 275 ВЧНД, а 18 дела са прекратени. Висящи в края на периода са останали 52 дела.

И през 2024 г. се запазва наблюдаваната от предходни отчетни периоди тенденция основната част от разгледаните ВЧНД да приключват в тримесечен срок. През отчетната година приключени в тримесечен срок ВЧНД са 90% (264 дела) при всичко свършени 293 дела. През 2023 г. в тримесечен срок са били приключени 87% (219 дела), при всичко свършени 251 дела, а през 2022 г. в

тримесечен срок са били приключени 88% (201 дела), при всичко свършени 228 ВЧНД.

- **Брой решени дела по същество - анализ по видове и структура;**
- **Брой отменени, брой изменени, брой потвърдени решения на районните съдилища.**

През изминалата година със съдебен акт по същество са решени 129 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД, както и 275 ВЧНД.

През 2024 г. по 77 решени по същество въззивни наказателни дела, присъдите на първоинстанционните съдилища са потвърдени, което е 59,7% от решените дела (при 107 бр. - 59,4% за 2023 г. и 86 бр. - 55,8% за 2022 г.).

В процентно отношение, потвърдените присъди спрямо решени въззивни наказателни дела са: за РС – Бургас 69% (при 68% за 2023 г. и при 54% за 2022 г.), РС- Несебър 52% (при 61% за 2023 г. и 59% за 2022 г.), РС - Карнобат 57% (при 67% за 2023 г. и 2022 г.), РС - Поморие 86% (при 43% за 2023 г. и 40% за 2022 г.), РС – Айтос 27% (при 25% за 2023 г. и 50% за 2022 г.), РС - Царево 33% (при 50% за 2023 г. и 63% за 2022 г.), РС - Средец 50% (при 100% за 2023 г. и 67% за 2022 г.) и РС - М. Търново – 0% (при 33% за 2023 г. и 100% за 2022 г.).

Окръжен съд - Бургас е **изменил 35** присъди на районните съдилища, което е 27% от решените по същество дела. В 15 случая наказанието е намалено (при 15 случая за 2023 г. и 12 за 2022 г.), по 4 дела наказанието е увеличено (при 2 за 2023 г. и 5 за 2022 г.). Изменените присъди, извън частта им относно наказанието (с други промени в наказателната част и промени в гражданската част) са 14 броя (при 22 за 2023 г. и 20 за 2022 г.). Сред изменените присъди основно място за последните три години заемат тези, с промени в наказателната част – 9 (7% от всички свършени), при 17 за 2023 г. (9% от всички свършени) и 16 за 2022 г. (10% от всички свършени). По 5 от делата Окръжен съд - Бургас е изменил присъдата в гражданско-осъдителната ѝ част, при 5 за 2023 г. и 4 за 2022 г.

По 9 дела (15 за 2023 г. и 14 за 2022 г.) присъдите са били отменени изцяло и делата върнати за ново разглеждане. Анализът на причините за отмяна на присъдите установява, че отмяната и връщане на делата за ново разглеждане са поради допуснати отстраними съществени нарушения на процесуалните правила, както и поради липса на мотиви и несъответствие на съдържанието на съдебния акт с изискването на чл. 305, ал. 3 от НПК.

По 8 дела са отменени присъди и постановена нова въззивна присъда. Прекратени са били производствата по общо 28 въззивни наказателни дела, от които 10 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД. Осемнадесет ВЧНД са били прекратени по други причини - нередовности и оттегляне на жалбите и протестите по тях.

2.3. Брой обжалвани и протестирани въззивни производства, резултати от касационна проверка.

От общо решенията през отчетния период ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД - 139 дела, обжалвани са били съдебните актове по 4 от тях. За сравнение от общо решенията през 2023 г. - 203 дела, обжалвани са били съдебните актове по 10, а от решенията през 2022 г. – 172 дела, обжалвани са били 12.

През 2024 г. от Върховен касационен съд са върнати 3 въззивни дела – 1 потвърдено, 1 отменено и 1 е изменено. За сравнение: от върнатите през 2023 г. въззивни дела от инстанционен контрол – 10 са потвърдени и 1 е изменено; от върнатите през 2022 г. въззивни дела от инстанционен контрол – 5 са потвърдени, 2 са отменени и 1 е изменено.

Във връзка с горепосочените резултати за правоприлагането на Окръжен съд – Бургас като въззивна инстанция, оценката, която се оформя на основата на показателите от инстанционния контрол от ВКС, е положителна.

2.4. Натовареност на съдиите от наказателно отделение през 2024 г.

Съдиите от наказателно отделение, разглеждащи първоинстанционни и въззивни наказателни дела са били реално натоварени, както следва:

- **Спрямо постъпилите дела – 11,31 дела/месец**
- **Спрямо разгледаните дела – 12,41 дела/месец**
- **Спрямо свършените дела – 11,05 дела/месец**

2.5. Извършени проверки от Инспектората към ВСС. Проверки от Апелативен съд - Бургас.

Проверка на организацията на дейността на съдиите от Окръжен съд - Бургас бе извършена и от Апелативен съд - Бургас, обхващаща периода: 01.01.2024 г. – 30.11.2024 г. Към датата на изготвяне на настоящия доклад, в Окръжен съд - Бургас постъпи Доклад от Апелативен съд - Бургас, отразяващ резултатите от проверката. Относно наказателните дела, Комисията е отчетла, че първоинстанционните и въззивните наказателни дела се образуват в деня на постъпването им или най-късно на следващия работен ден. Констатирано е, че е създадена добра организация на работа по насрочването на наказателните дела, като същите се насрочват за разглеждане в предвидените в закона срокове. В акта от проверката е дадена препоръка да продължат мерките, общи и индивидуални, за повишаване срочността на изготвяне на съдебните актове.

В отделението се провеждат събрания във връзка с обсъждане и изготвяне на становища по приемането на Тълкувателни решения от Общото събрание на Наказателната колегия на ВКС, свързани с противоречивата практика на съдилищата, както и за обсъждане на възникнали текущи проблеми, включително относно организацията на работата на съдиите. Обезпечен е достъпът на всички съдии до актовете, постановени от горните инстанции чрез

създаване на самостоятелна папка в public, информацията в която се обновява с връщането на всяко ново дело от инстанционен контрол.

2.6. ИЗВОДИ

Обобщавайки статистическите данни, изложени в настоящия доклад, може да се направи обоснован извод, че и през 2024 година, както и в предходни отчетни периоди, делата в наказателно отделение на Окръжен съд – Бургас се администрират и разглеждат своевременно; насрочват се в открити заседания в установените процесуални срокове; не се допускат случаи на безпричинно и неоснователно отлагане на дела. Преобладаващата част от съдебните актове се изготвят в разумен срок, като допуснатите отклонения са по дела с фактическа и правна сложност. През отчетната 2024 г. се забелязва относително намаление на постъпилите наказателни дела – с 48 дела по-малко от 2023г. Общият брой на постъпилите през 2024г. наказателни дела – 1696бр., остава значително по-висок от постъпилите през 2022г. -1555бр., през 2021г. – 1374бр., през 2020г. – 1397 бр. и през 2019г.- 1357бр. Аналогична тенденция се наблюдава и по отношение на свършените дела (2024г.-1657бр.; 2023г.-1781бр., 2022г.-1521бр., 2021г.-1372бр., 2019г.-1368бр.). Тези данни разкриват устойчива тенденция в движението на делата, започнала от предходните отчетни периоди, с най-високо проявление през 2023г. и продължила и през 2024г. Същевременно се увеличава и броят на делата с фактическа и правна сложност, което обстоятелство усложнява дейността по правоприлагане и влияе върху натовареността на съдиите, като я завишава.

Основните задачи през следващия отчетен период са свързани със запазване на достигнатото ниво на правораздаване и подобряване на показателите, по които сме отчели необходимост от достигане на по-високи стандарти.

II. ПЪРВОИНСТАНЦИОННО ГРАЖДАНСКО ПРАВОСЪДИЕ

През 2024 г. в Първо гражданско и търговско отделение на Бургаския окръжен съд, в което се разглеждат всички първоинстанционни граждански и търговски дела, както и фирмените дела, са работили 12 съдии. Трима съдии от отделението бяха командировани в Апелативен съд - Бургас: съдия Радостина Калиманова, съдия Кирил Градев и съдия Янко Новаков. И тримата съдии бяха заместени в графика от върналата се от командировка в Апелативен съд Бургас съдия Десислава Динкова и от командировани в различни периоди от годината съдии от Районен съд - Бургас, а именно: съдия Стоян Мутафчиев, съдия Иван Дечев, съдия Ивелина Мавродиева, съдия Нина Моллова-Белчева, съдия Невена Ковачева и съдия Моника Яханаджиян. През м. септември от отпуск по майчинство се завърна съдия Галя Русева.

Отделението се ръководи от заместник-председателя Антоанета Андонова - Парашкевова.

Съдебните помощници към отделението са двама, като по предварителен график, изготвян на тримесечие, подпомагат дейността на съдиите, разпределени в две групи.

1. Останали висящи

Граждански дела

Към 01.01.2024 г. висящи от предходен период са били 312 граждански дела, от които новообразувани през 2023 г. 229 дела (73%) и останали от предходен период 83 дела (27%). **За сравнение:**

- към 01.01.2023 г. висящи от предходен период са били 320 граждански дела, от които новообразувани през 2022 г. 225 дела (70%) и останали от предходен период 95 дела (30%).

- към 01.01.2022 г. висящи от предходен период са били 321 граждански дела, от които новообразувани през 2021 г. 234 дела (73%) и останали от предходен период 87 дела (27%).

Търговски дела.

Към 01.01.2024 г. висящи от предходен период са били 248 търговски дела, от които новообразувани през 2023 г. 157 дела (63%), а от предходен период 91 дела (37%). **За сравнение:**

- към 01.01.2023 г. висящи от предходен период са били 310 търговски дела, от които новообразувани през 2022 г. 190 дела (61%), а от предходен период 120 дела (39%).

- към 01.01.2022 г. висящи от предходен период са били 300 търговски дела, от които новообразувани през 2021 г. 209 дела (70%), а от предходен период 91 дела (30%).

ИЛИ:

Към 01.01.2024 г., в началото на отчетния период, в съда висящи са били общо 560 първоинстанционни граждански и търговски, включително частни граждански и частни търговски дела, при 630 за 2023 г. и 621 за 2022 г.

Анализът на данните за несвършените дела показва следното: намален е броят заварени несвършени първоинстанционни граждански и търговски дела, спрямо предходните два отчетни периода. 83 броя от първоинстанционните граждански дела и 91 броя от първоинстанционните търговски дела са се задържали в отделението повече от 1 година, като преобладаващият брой спорове са разрешени в рамките на година.

Константна причина за останалите несвършени дела е постъплението в края на отчетния период, тъй като разглеждането на новообразуваните тогава дела преминава към следващия отчетен период. Преминават към следващия отчетен период и спрените дела. Преобладаващият брой спрени първоинстанционни граждански спорове са такива с правно основание в чл. 432 от КЗ и с предмет обезщетения за имуществени и неимуществени вреди, претърпени в резултат на ПТП с ответници - застрахователни дружества, които изчакват приключването или на висящо досъдебно производство, по което е привлечено обвиняемо лице, или на висящо наказателно производство срещу подсъдим, като целта и в двата случая е да се съобрази присъдата, която на основание чл. 300 от ГПК е задължителна за гражданския съд в очертаните в този законов текст рамки. Преобладаващият брой спрени първоинстанционни търговски спорове са такива с правно основание в чл. 694 от ТЗ, които изчакват друго висящо производство по чл. 694 от ТЗ, в зависимост от изхода на което ищецът ще придобие активна легитимация на кредитор на несъстоятелността с прието вземане и право да оспорва вземанията на други кредитори в стремежа си да се удовлетвори. Незначителен е броят на спрените дела, поради висящ преюдициален спор, включително по частичен иск, или по общо съгласие на страните.

Съдиите от години полагат интензивни лични усилия да приключат в разумен срок възложените им за разглеждане дела и от двете материи. Положителният резултат се дължи и на осигурения през цялата 2024 год. състав от 12 съдии в отделението чрез командироване на съдии от районните съдилища в съдебния район на Окръжен съд - Бургас.

Извън горните причини, сложната фактология в извънсъдебните отношения, способства за увеличаване продължителността на разглеждане на делата, не само защото усложнява процеса на доказване на релевантните обстоятелства, но и защото води до усложнения в самото съдебно производство, поради предявяване на множество искове - обективно и субективно съединяване, участие на трети лица и др.

И през тази година ищите по множество граждански дела прибегваха до реда за освобождаване от такса по чл. 83, ал. 2 от ГПК още с исковата молба, преди да са получили указания за размера ѝ. Както и в предходни години бе

констатирано, че такива искания са налице почти във всяка искова молба, с която се търси обезщетение за вреди - имуществени и/или неимуществени, получени като резултат от пътнотранспортно произшествие, за което е образувано и висящо досъдебно производство. Проблемите са изложени в предходни доклади, но и до момента не е налице разрешение.

Забавянето на производствата в началния им етап, между образуване на делото и приемане на исковата молба чрез даване ход на размяната на книжа при вещните и облигационните иски, с обект недвижим имот, дължащо се на необходимостта да бъдат представени удостоверения за данъчна оценка, скици и вписана искова молба в известна степен бе преодоляно, поради ускоряване на процеса по предоставяне на услугите в съответните учреждения. Така действителното време за изпълнение на указанията е около две седмици, като част от книжата се изпращат и служебно по делата.

Ускоряването на произнасянето на адвокатския съвет по искания за назначаване на особен представител в различните хипотези, в които това се налага, редуцира и забавянето в разглеждането на делата. Към момента основният проблем, който се очертава е с размера на възнаграждението на адвоката - особен представител. Този размер следва да бъде определен от съда и възложен в тежест на една от страните по делото в зависимост от хипотезата, при която се назначава особен представител. След решението на съда на ЕС за неприложимост на Наредбата на Висшия адвокатски съвет в съдебните производства се установи, че е налице сериозно разминаване във вижданията на съдилищата от една страна и на адвокатурата - от друга, по въпроса как следва да се формира цената на адвокатската услуга при осъществяване на процесуално представителство по дела/какви компоненти следва да бъдат отчетени в нея/ и какъв точно трябва да е размерът ѝ. От съдебната практика също така е видно, че съдилищата принципно оценяват адвокатския труд по-ниско от самата адвокатура. Към момента липсват каквито и да е статистически данни за обичайните размери на договаряните между адвокатите и техните клиенти възнаграждения за процесуално представителство. При това положение съдиите, определяйки депозит за възнаграждения, могат да разчитат единствено на собствения си опит и на опита на колегите си от останалите съдилища. Мотивирането на приетия по всяко конкретно дело размер на възнаграждението на адвоката - особен представител понастоящем може обосновавано да бъде сравнено с мотивирането на приетия по всяко дело с предмет репатриране на неимуществени вреди размер на обезщетението - освен преценка на множество конкретни обстоятелства е необходим и обстоен преглед на съдебна практика за съобразяване на аналогични случаи.

Решението на съда на ЕС обаче даде възможност по делата за оспорване на произход и по делата за установяване на произход, заведени от дете чрез майка съдилищата да определят ниски възнаграждения на особения представител на участващото в тези производства като страна дете. По този

начин използването на съдебните ДНК експертизи като най-подходящо, ползващо се с най-висока степен на достоверност доказателствено средство за установяване на произход стана достъпно за страните от гледна точка на материалното им състояние. Понастоящем експертизите са единични, могат да бъдат извършени от вещо лице, което работи в района на действие на Окръжен съд - Бургас, експертизите се извършват по метод, който не накърнява телесната цялост, срокът за осъществяването им е 3 седмици, като възнаграждението е в рамките на 400-500 лв. Заедно с дължимите държавни такси, които в зависимост от броя на исковете, могат да бъдат в рамките от 30 до 60 лв., разноските по делото без възнагражденията за процесуално представителство могат да достигнат максимум до 660 лв. С оглед на това при защитата на едно от основните човешки права - правото на личен и семеен живот, елемент от което е и правото на всяко дете да знае своя биологичен произход, съдиите се стремят разноските по този вид дела, включително възнаграждението за особен представител на задължително участващото като страна дете да не надхвърлят една минимална работна заплата.

За намаляване броя несвършени дела се предприемат както общи административни мерки, така и мерки по конкретни дела от всеки докладчик, съобразно конкретните обстоятелства. Мерките се изразяват в поддържане на високо ниво на дейността по своевременно и редовно връчване на съобщения и призовки чрез внимателен преглед на дейността по връчване на книжа, извършван от всеки съдия по разпределените му за разглеждане дела, прилагане едновременно на няколко способа за призоваване на едно лице, прилагане и на административни мерки - глоби по ГПК; последователно прилагане на процесуалните преклузии; внимателно проучване на фактическата страна на споровете за подготовка на точен, ясен и пълен доклад с реквизитите по чл. 146, ал. 1 от ГПК и допускане за събиране само на относими и необходими доказателства, включително и чрез своевременно намеса на съдията в случаите, когато се констатира необходимост от служебно събиране на доказателства - експертизи, които страните по различни причини не са поискали сами; стремеж за провеждане на едно съдебно заседание и събиране на всички допуснати доказателства само в него. В случаите, в които обаче забавянето е на етапа редовност на исквата молба, към които можем да причислим и производствата по молбите по чл. 83, ал. 2 от ГПК и по чл. 95 от ГПК и по назначаване на особен представител, освен бързо произнасяне по същество, други мерки съдът практически не би могъл да приложи.

2. Постъпление

В отделението са **постъпили общо 979 дела** - граждански, търговски и фирмени. От тях:

➤ Граждански дела

През 2024 г. в Окръжен съд - Бургас са постъпили 520 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански. **За сравнение:**

- през 2023 г. в Окръжен съд - Бургас са постъпили 511 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански.

- през 2022 г. в Окръжен съд - Бургас са постъпили 492 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански.

➤ **Търговски дела**

През 2024 г. в Окръжен съд – Бургас са постъпили 455 търговски и частни търговски дела. *За сравнение:*

- през 2023 г. в Окръжен съд – Бургас са постъпили 544 търговски и частни търговски дела.

- през 2022 г. в Окръжен съд – Бургас са постъпили 491 търговски и частни търговски дела.

➤ **Фирмени дела**

През годината са постъпили общо 4 дела.

ИЛИ

Общото постъпление през 2024 г. е 975 граждански и търговски дела (без фирмени), от които 149 частни граждански и частни търговски дела. За сравнение:

- през 2023 г. – 1055 дела, от които 179 частни граждански и частни търговски дела.

- през 2022 г. – 983 дела, от които 152 частни граждански и частни търговски дела.

Общото постъпление сочи, че в сравнение с предходните два отчетни периода ,броят на търговските дела,включително частни търговски дела ,през 2024 г. се е понижил,а броят на гражданските дела,включително частни граждански дела,през 2024 год. се е увеличил.

В постъплението при гражданските дела, сравнително стабилен и близък в годините остава броят на делата за допускане на осиновяване, исковете за произход и вещните искове,като през 2024 год. са разгледани по-голям брой вещни искове в сравнение с 2023 год., а по-малко искове за произход и искания за допускане на осиновяване. Значителен дял от постъплението по граждански дела и през 2024 год. отново се пада на преките искове срещу застрахователи и Гаранционен фонд и на регресните искове на застрахователи и на Гаранционен фонд – 81 броя дела, което формира малко повече от 1/6 от постъплението по граждански дела през отчетния период, за сравнение през 2023 година постъплението по този вид дела е било $\frac{1}{4}$ от общото постъпление граждански дела, а като брой 98. Инстанционният контрол по този вид дела през 2024 год. показва, че преценката на съдиите от отделението за размера на справедливите обезщетения за неимуществени вреди ,за разлика от предходните години,се разминава с тази на Апелативен съд Бургас - в преобладаващия брой случаи въззивната инстанция е изменила размера на обезщетенията присъдени от съдиите в Окръжен съд Бургас,както в посока увеличение,така и в посока

намаляване. При това и първоинстанционният и въззивният съд са определяли различни размери обезщетения при приети за установени едни и същи факти.

Трайна е тенденцията за намаляване на броя установителни иски по чл. 422 от ГПК. От 2021 г. броя граждански дела, образувани срещу потребители след проведено заповедно производство не преминава 20, а през 2024 г. тези дела са 16 на брой.

Ръст бележат исканията за информация за осиновяване - броят на делата по чл.105 от СК през 2024 г. е двойно по-голям от броя на молбите за допускане на осиновяване: 52/26, както и около 4 пъти по-голям от броя дела по чл.105 от СК през 2023 год.-тогава делата са били 11 на брой. Тежката задача на съдилищата в производствата по чл. 105 от СК да намерят баланса в отношенията осиновен -биологични родители, не може да се приеме за отпаднала след приетите в края на 2023 г. изменения и отпадане на изискването да се доказва и преценява наличието на „важни причини“ от молителите.Тя се усложнява в случаите,в които данни за биологичния родител са открити,но той не може да бъде уведомен за искането по чл.105 от СК,тъй като живее или работи в чужбина или изобщо не може да бъде открит на вписаните постоянен и настоящ адреси.

Незначителен е броят на делата за прекратяване на осиновяване - 1 брой, през 2023 г. в Окръжен съд - Бургас са образувани 3 дела от този вид, а през 2022 г. - 1 брой. Прегледът на делата през трите посочени години показва, че осиновяванията, чието прекратяване е било предмет на производствата, не са допуснати при действието на новия Семейен кодекс от 2009 г. след провеждане на специалната административна фаза на осиновителното производство, развиваща се пред дирекциите на Агенция за социално подпомагане. С оглед на това може да се даде висока оценка на работата на дирекциите на Агенция за социално подпомагане в района на Окръжен съд - Бургас в предварителното административно производство по подготовка на допускане на осиновявания.

При търговските дела традиционно голямо е постъплението при исковете за права и правоотношения, породени или отнасящи се до търговска сделка. В сравнение с предходния отчетен период, през 2024 г. броят им се е запазил – 169 дела (при 170 дела през 2023 г. и 205 дела през 2022 г.). Понижение има в броя на производствата по чл. 25 от ЗТР по обжалване на откази на длъжностни лица по регистрацията в Агенция по вписванията - образувани са 46 дела през 2024 г., докато през 2023 г. те са били 67, а през 2022 г. - 82 дела. Сериозно дял в търговските спорове заемат исковете за прекратяване на търговски дружества по съдебен ред, но и при тях в сравнение с предходната година се наблюдава понижение,при това значително - през 2023 г. броят им е бил 164, а новообразуваните дела през отчетната 2024 г. е 110 дела. От тези 110 дела 104 броя са образувани по иск на прокурор от Окръжна прокуратура - Бургас на основание чл. 155 и сл. от ТЗ, поради това, че управителят е починал и в 3 месечен срок няма избран и вписан нов управител. Обичайно се касае до еднолични дружества с ограничена отговорност, при което управител е

едноличният собственик на капитала. Изводът, който може да бъде направен от горните данни е, че по принцип наследниците на починали еднолични собственици на капитала не желаят да се занимават с търговска дейност, поради което не предприемат действия да продължат дейността на предприятието на своя наследодател, а в малко на брой изпълнителни производства вискателите са прибягнали до изпълнителния способ по чл.517 от ГПК.

През 2024 г. броят на молбите за откриване на производства по несъстоятелност на търговци се е повишил в сравнение с предходните две години, като през 2024 г. те са 47 (през 2023 г. са били 40, а през 2022 г. – 36). В преобладаващия брой случаи инициатори са самите длъжници, които не са в състояние да погасят предимно установени в годините публични вземания за данъци и осигуровки. Огромната част от тези дела приключват още на първа фаза с решение по чл. 632 от ТЗ, като производството се спира, поради липса на имущество, с което да бъдат поети първоначалните разноси. През 2024 г. само по две дела е постановено решение по чл. 630 от ТЗ (при 1 бр. за 2023 г. и 7 бр. за 2022 г.), което означава, че кредиторите на много малък брой длъжници ще имат шанс да получат някакво удовлетворение на претенциите си. Както бе отбелязано в отчетния доклад за 2023 год. около 10 образувани в предходни години производства по несъстоятелност са на фаза осребряване на имущество и бяха заварени от промените в ТЗ, приети през 2023 г. По тях продължават да възникват непрекъснато проблеми с приложението на измененията, които възлагат нови правомощия на съдиите по несъстоятелността, концентрирани в кратки последователни периоди от време. Така се увеличи ангажираността на съдиите по несъстоятелността с висящите на техен доклад дела по несъстоятелност, като неособено ясните нови разпоредби изискват отделяне на време за разбиране на практическия им смисъл и адекватното им вписване в заварените съдебни производства. Производства по несъстоятелност на предприемач не са се развивали в Окръжен съд Бургас, тъй като до момента не са подавани молби с отправени такива искания.

Увеличен е броят на частните производства по издаване на европейска заповед за плащане по Регламент 1896/2006 год. – седем дела за 2024 г. (през 2023 г. – 1 бр., а през 2022 год. – 4 бр.).

През отчетната година има образувани пет дела по молба за издаване на изпълнителен лист и по молба за допускане изпълнението на съдебно решение или друг акт, постановен в държава членка на ЕС по Регламент № 4/2009 год. Няма образувани дела за издаване на изпълнителен лист въз основа на европейско изпълнително основание по Регламент 805/2004 год.

През отчетната 2024 г. в Окръжен съд - Бургас не бяха образувани дела по молби за откриване на производство по стабилизация. Производството по стабилизация, въведено през 2016 г. във вида до измененията през 2023 г., очевидно не се възприема от търговците като удачен механизъм за избягване на производство по несъстоятелност, поради което те не го използват. В Окръжен съд - Бургас имаше само 2 молби за стабилизация, депозирани от един и същ

търговец, при това през първата година на въвеждане на този вид правен институт. Целта на търговеца, обаче, установима от процесуалното му поведение, бе съвсем различна, от законовата - не стабилизиране на финансовото му състояние, а възползване от някои от средствата на процедурата по стабилизация за временно отлагане на предприети изпълнителни действия по висящи производства по индивидуално принудително изпълнение срещу търговеца.

3. Разгледани граждански и търговски дела

През 2024 г. съдиите от това отделение са разгледали 1535 (в т.ч. 152 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела. *За сравнение:*

- през 2023 г. съдиите от това отделение са разгледали 1685 (в т.ч. 184 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела.
- през 2022 г. съдиите от това отделение са разгледали 1604 (в т.ч. 152 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела.

4. Останали висящи дела в края

В края на отчетния период останали висящи са 559 дела (при 560 за 2023 г. и 630 за 2022 г.). Това представлява 36,42% от всички разгледани дела.

5. Свършени дела.

През годината са свършени общо 976 дела, от които 826 граждански и търговски дела и 150 частни граждански и търговски дела.

От свършените 451 граждански дела 56% са в тримесечния срок (периодът е от определението за първо насрочване до предаване на съдебен акт) (48% през 2023 г. и 50% през 2022 г.). Налице е увеличение на процента дела приключили в тримесечен срок, в сравнение с предходните две години.

Свършените частни граждански дела са 62 на брой, като от тях 100% са в 3-месечен срок.

От свършените 463 търговски дела 68% са в тримесечния срок (периодът е от определението за първо насрочване до предаване на съдебен акт) (70 % за 2023 г. и 67 % за 2022 г.). Този показател е сравнително постоянен през годините.

➤ Свършени граждански дела.

През 2024 г. са свършени 513 граждански и частни граждански дела или 62% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е **1:1,61**.

В 3-месечен срок са свършени 314 от гражданските дела.

Със съдебен акт по същество по делото са приключили 380 дела, а прекратени са били 133 дела.

➤ **Свършени търговски дела.**

През 2024 г. са свършени общо 463 търговски дела, от които 88 частни търговски дела или 66% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е **1:1,93**.

В 3-месечен срок са свършени 68%.

С акт по съществото на делото са приключили 356 дела, а прекратени са били 107 дела.

И при гражданските, и при търговските спорове съдиите се стремят в разумен срок и добросъвестно да изпълнят задълженията си по разглеждане и произнасяне. Данните сочат, че съотношението свършени/несвършени граждански и търговски дела през 2024 год. не се отклонява драстично от предходните години.

Няма особена разлика и през настоящата година спрямо предходните години в характера на разглежданите дела. Преобладаващата част от висящите дела са с фактическа и правна сложност, като са въведени многобройни факти и връзки между факти като релевантни за взаимоотношенията между страните, които следва да се установят и вземат предвид в съвкупност, често преминаване през продължителната процедура по оспорване на ангажирани доказателства - истинност на документи, свидетелски показания, заключения на вещи лица, често срещано е и отклонението от типичното развитие на исковото производство, изразяващо се в обективно или субективно съединение на многобройни претенции, обосновани и с различни взаимноизключващи се факти, участие на трети лица в производствата, все по-често налагаща се служебна намеса на съда в процеса на доказване, чрез преценка на необходимостта от допускане на различни по вид експертизи и формулиране на задачи към тях. Така процесуалните усилия на конкретния съдия по разглеждане на даден спор се увеличават и усложняват, като се отделя време не само за подготовка на делото за насрочване в открито съдебно заседание, но често и преди пристъпване към размяна на книжа за изясняване на изложението на обстоятелствата, за установяване на правен интерес, а и между заседанията, след анализ на вече приобщени доказателства и преценка на необходимостта от служебна намеса на съда чрез назначаване на експертиза.

Срочното приключване на делата е значително подобро като е постигнато с предприетите дисциплиниращи участниците в процедурите мерки от съдиите. Стриктно се следи за редовно връчване на съобщения и призовки, като се дават своевременно насоки на връчителите при възникнали проблеми, самите връчители са добре запознати с приложимите процесуални правила и имат достатъчно опит в работата си, в резултат на което нерядко и сами са в състояние да предотвратят проявите на недобросъвестност на ответниците и да осигурят редовно и своевременно връчване. Така се спестяват разходи на търсещите защита ищци по назначаване на особени представители по чл. 47, ал. 6 от ГПК и се преустановява възникването на основания за отмяна на влезли в

сила решения или на постановени неприсъствени решения, поради нарушение правото на защита на насрещната страна.

6. Решени дела по същество. Прекратени.

През 2024 г. с акт по съществото на делото са свършени 736 първоинстанционни граждански и търговски дела (при 833 за 2023 г. и 725 за 2022 г.). Искът е бил уважен изцяло по 463 дела, уважен частично по 133 дела и отхвърлен изцяло по 140 дела. Със спогодба са приключили 13 дела.

През 2024 г. прекратени са били 227 граждански и търговски дела (без приключилите със спогодба дела). Основанията за прекратяване са следните:

- чл.129 - чл. 130 ГПК – 104 дела;
- чл. 118 ГПК – 56 дела;
- чл. 122 ГПК – 5 дела;
- чл. 126 ГПК – 7 дела;
- чл. 231 ГПК – 4 дела;
- чл. 232 ГПК – 30 дела;
- чл. 233 ГПК – 19 дела;
- чл. 299 ГПК – 2 дела.

На практика, отказ от правосъдие, поради необосновано прекратяване на дела няма.

7. Инстанционен контрол

7.1. През годината са били обжалвани 180 граждански и 110 търговски дела. *За сравнение:*

- през 2023 г. са били обжалвани 168 граждански и 153 търговски дела;
- през 2022 г. са били обжалвани 170 граждански и 136 търговски дела.

7.2. През 2024 г. са върнати след **въззивна проверка** от Бургаския апелативен съд (без обжалване пред ВКС) 117 граждански дела и 79 търговски дела.

7.2.1. Граждански дела

През 2024 г. **по гражданските дела** решенията и определенията са били отменени в 26 случая и потвърдени в 58 (съотношение 1:2,2). *За сравнение:*

- през 2023 г. **по гражданските дела** решенията и определенията са били отменени в 19 случая и потвърдени в 55 (съотношение 1:2,9).
- през 2022 г. **по гражданските дела** решенията и определенията са били отменени в 28 случая и потвърдени в 57 (съотношение 1:2).

7.2.2. Търговски дела

По **търговските дела** през 2024 г. са били отменени 26 решения и определения, а са били потвърдени 40 (съотношение 1:1,5). **За сравнение:**

- през 2023 г. са били отменени 37 решения и определения, а са били потвърдени 74 (съотношение 1:2).
- през 2022 г. са били отменени 34 решения и определения, а са били потвърдени 72 (съотношение 1:2,1);

Извън горната статистика остават делата, които са потвърдени в една част и отменени в друга част, включително и по обективни причини.

7.3. През 2024 г. са върнати след **касационна проверка** 115 граждански дела и 77 търговски дела.

7.3.1. Граждански дела

През 2024 г. по **гражданските дела** изцяло са потвърдени 70 акта, а 12 са отменени. Съотношение отменени/потвърдени е 1:5,8 (за 2023 г. е 1:4,6, а 2022 г. е 1:3,7).

7.3.2. Търговски дела

През отчетната година отменени изцяло в резултат на касационна проверка са актовете по 9 търговски дела. Потвърдени са 46 търговски дела. Съотношението отменени/потвърдени е 1:5,1. **За сравнение:**

- през 2023 г. съотношението отменени/потвърдени е 1:3,8;
- през 2022 г. съотношението отменени/потвърдени е 1:7.

Извън горната статистика остават делата, които са потвърдени в една част и отменени в друга част, включително и по обективни причини.

Горните данни обосновават изводи за много добро качество на правораздавателна дейност. Съотношението отменени/потвърдени дела в резултат на въззивно обжалване през 2024 год. при гражданските дела и търговските дела показва следното: подобряване на този показател в сравнение с 2023 и 2022 г. при търговските дела и съвсем незначително влошаване при гражданските дела при това спрямо 2023 год. При върнатите след касационна проверка актове и налице подобрене спрямо 2023 год. и при гражданските и при търговските дела.

Следва да продължава практиката по отделяне на достатъчно време за предварително проучване на правните спорове, още на етап искова молба, в периода след приключване на предварителната размяна на книжа до провеждане на първото по делото заседание, предварителната подготовка на делото в закрито заседание по чл. 140, респ. по чл. 374 от ГПК, чрез изготвяне на проект за доклад и прецизна преценка на доказателствените искания. Това е необходимо, за да се съсредоточи дейността по изследване само на релевантните за спора обстоятелства, по отношение на които фактическите

твърдения на страните се разминават, до отклоняване на доказателствени искания, които са ненужни и водят единствено до загуба на процесуално време, усилия и разходи за събирането им, без да са в състояние да повлияят на еднозначния извод, който вече може да бъде направен на базата на допуснатия доказателствен материал. Съдиите полагат и допълнителни усилия по преценка на нужда от служебно назначаване на експертизи, както и по формулиране на адекватни задачи към тях, които да подпомогнат пълното изясняване на споровете от фактическа страна. Активизирането на тълкувателната дейност и постановяваните решения по същество на споровете от ВКС подпомагат предвидимостта на правораздаването и еднаквото приложение на закона. Огромният им обем обаче се отразява не само върху срочността на приключване на делата, тъй като изисква доста време за търсене, четене и осмисляне, както и за съобразяване на конкретната фактическа обстановка, с оглед на която са дадени правните разрешения, но и върху резултатите от инстанционния контрол. Търсенето и намирането на съответстваща на конкретната фактическа обстановка практика на Върховния касационен съд е необходимо да се съчетава със задълбочения ѝ анализ, за да бъде отсято и използвано актуалното към момента тълкуване на съответната приложима правна норма, като се избегне използването и позоваването на изоставени вече от практиката разрешения. За това обаче е нужно време. Отговорността, с която всеки съдия от отделението се отнася към самостоятелното проучване на практиката по върнатите както от въззивно, така и от касационно обжалване дела - както на отменените, така и на потвърдените, доведе до значително уеднаквяване на правоприлагането от различните съдебни състави в отделението по идентични казуси, без винаги да се налага предварително общо обсъждане в общо събрание на отделението. Същевременно проучването на съдебна практика по правни въпроси, поставени за разрешаване пред всеки съдия от отделението по разпределените му дела и обмяната на информация и мнения, дава възможност за развиване на правното мислене, чрез което сравнително бързо се намира аргументиран отговор на поставени правни въпроси, по които не е налице практика, а законодателството е неясно, при което с оглед на конкретните факти, се достига до справедливо решение.

По повод анализа на причините за отмяна на актовете, е необходимо да се отбележи, че изключение са случаите на отменени актове поради незаконосъобразно проведена доказателствена дейност на първоинстанционния съд. Отмяната, в по-голямата част от случаите, се дължи на разлика в преценката на събраните доказателства или на различна оценка на установените факти или различно тълкуване на правни норми.

8. Фирмени дела

През годината са били разгледани 4 дела за първоначална регистрация на други юридически лица, които не са търговци или юридически лица с нестопанска цел (през 2023 г. – 7 и през 2022 г. – 4), от които 2 регистрации на адвокатско дружество и 2 местни поделения на вероизповеданията. Вписани са

били промени в обстоятелствата по 11 фирмени дела (6 през 2023 г. и 2022 г.) - 2 местни поделения на вероизповеданията, 4 адвокатски дружества, 2 синдиката и 3 сдружения за напояване.

През 2024 г. един съдия от Първо гражданско отделение се е произнесъл средно по 1,3 заявления за първоначална регистрация и за вписване на промени за юридически лица, които не са търговци или юридически лица с нестопанска цел. За сравнение: през 2023 г. – 1,1, а през 2022 г. – 0,8.

От 01.01.2018 г. компетентността по водене на регистъра на юридическите лица с нестопанска цел бе прехвърлена от окръжните съдилища на Агенция по вписванията, като от този момент започна и пререгистрацията им. Продължен бе срокът за пререгистрация до 31.12.2022 г. Броят на издадените удостоверения за пререгистрация през 2024 год. е пренебрежимо малък, поради което може да се каже, че издаването им бе спорадично. Това означава, че реално действащите сдружения и фондации със седалище в района на Окръжен съд – Бургас отдавна са изпълнили изискването за прехвърляне на данните си в електронния регистър на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенция по вписванията, а непререгистрираните, въпреки, че са значително на брой спрямо пререгистрираните, всъщност от дълги години не развиват дейност.

Общоизвестните неудачи на ниво законодателна дейност не позволиха да се търсят в продължение на общо 4 годишния срок за пререгистрация адекватни решения за непререгистрираните в срок юридически лица с нестопанска цел. И към момента продължава да стои без разрешение въпросът: какво се случва с непререгистрираните юридически лица с нестопанска цел. Те не се прекратяват по силата на закона и не е предвидено по силата на закона известен период от време, след което да се заличават. Следователно, фирмените им дела и след 31.12. 2022 г. няма да могат да бъдат внесени в архив и след изтичане на срока за съхранение - унищожени. Така такива дела ще бъдат висящи безкрайно, тъй като нито неосъществяването на дейност от страна на възникнало законно юридическо лице с нестопанска цел, нито липсата на вписани членове на управителния орган (аналогично на чл. 155, т. 3, респ. чл. 252, ал. 1, т. 6 от ТЗ) са предвидени като основания то да бъде прекратено. Изчерпателното изброяване в чл. 13 и чл. 44а от ЗЮЛНЦ на хипотезите, при които може да се води исково производство по прекратяване, не дават възможност съдилищата да предприемат действия и служебно в насока прекратяване на дейността по отношение на непререгистрираните юридически лица. Липсата на „санкция” при неосъществяване на пререгистрацията в срок, аналогична на тази, която бе приета при търговците, ще попречи обществото да се освободи от никому ненужни и неразвиващи дейност правни субекти, а окръжните съдилища - от възможността да използват по-пълноценно съдебните си служители и помещенията си, така необходими с оглед по-ефективното обслужване на гражданите по електронен път. Несъстоятелни се оказаха и очакванията фирмените отделения в съдилищата да бъдат закрити. Тяхната работа, макар в

значително намален обем, продължава по Закона за адвокатурата, Закона за вероизповеданията, Кодекса на труда, Закона за сдруженията за напояване, Закона за ЖСК, независимо, че искане за приложение на регистърно производство по последния от десетилетия в съдебния район на Окръжен съд - Бургас не е отправяно.

И през 2024 год. не бе постигната съгласуваност между законовите и подзаконовите нормативни актове, включително общи и специални, уреждащи вписването на юридически лица в регистрите на съдилищата. Понастоящем Наредба № 14 от 24.07.1991 г. за водене и съхранение на регистрите за вписванията е изцяло разминаваща се не само със съответните текстове на ГПК - чл.595-609 и специалните закони - Закон за адвокатурата, Кодекс на труда, Закон за сдруженията за напояване, Закон за вероизповеданията, но и вътрешно. Не е ясно кои регистри са отделни, кой регистър е общ и за кои юридически лица, а най-значителният проблем е липсата на образци на регистри, отговарящи на подлежащите на вписване, съобразно специалните закони обстоятелства, досежно различните юридически лица. По тази причина и през 2024 г. продължи приспособяването на образеца на регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (фондации и сдружения) за целите на вписване на другите юридически лица, които не са търговци и не са юридически лица с нестопанска цел, но за тях не е създаден самостоятелен регистър.

9. Натовареност на съдиите от I-во гражданско и търговско отделение.

Средната натовареност на съдиите от това отделение за 2024 г. по отношение на общия брой дела за разглеждане (1539 дела) по щат е 10,69 месечно, а в действителност – 11,59 дела месечно. Натовареността по отношение свършените дела (979 дела) възлиза на 6,80 дела по щат, а в действителност – 7,37 дела месечно. *За сравнение:*

- средната натовареност на съдиите от това отделение за 2023 г. по отношение на общия брой дела за разглеждане (1692 дела) по щат е 11,75 месечно, а в действителност – 12,49 дела месечно. Натовареността по отношение свършените дела (1132 дела) възлиза на 7,86 дела по щат, а в действителност – 8,36 дела месечно;

- средната натовареност на съдиите от това отделение за 2022 г. по отношение на общия брой дела за разглеждане (1608 дела) по щат е 11,17 месечно, а в действителност – 11,64 дела месечно. Натовареността по отношение свършените дела (978 дела) възлиза на 6,79 дела по щат, а в действителност – 7,08 дела месечно.

Разпределението на делата през 2024 год. се извършва от съдебните помощници под ръководството на зам.-председателя на отделението. Разпределението по брой дела е сравнително равномерно между съдиите.

Фирмените дела се разглеждат от дежурен съдия. Дежурството се извършва по предварително изготвен и одобрен график за шестмесечие и се обработват в самостоятелна за Окръжен съд - Бургас деловодна програма.

Съдебните помощници, разпределени към отделението, участват пълноценно в работата му. Имат натрупан значителен опит в годините, като им се възлага повече работа по правни въпроси - подготовка на обобщителни доклади по върнатите от инстанционен контрол през месеца дела, проекто-доклади и проекто-решения. Необходимостта от време за издирване, осмисляне и обобщаване на съдебна практика, за осигуряване на еднакво правоприлагане по идентични спорове и с оглед по-пълноценно прилагане на принципа за разглеждане и решаване на делата в разумен срок, наложи възлагането на тази дейност именно на помощниците. Чрез създадените месечни графици за работа на съдебните помощници, всеки съдия получи възможност за помощ от съдебен помощник, съобразно своите собствени преценки за начина, етапа и формата, по които те биха могли да му бъдат най-полезни. Дейността на съдебните помощници е изключително ефективна. Броят им, обаче, е крайно недостатъчен за съдиите в отделението, поради което постигането на ефективно намаляване на натовареността при всеки съдия поотделно, е далеч от оптималното.

10. Изводи.

Работата на съдиите от Първо гражданско и търговско отделение и през отчетната 2024 г. бе натоварена и много добра, въпреки трудността да се съвмести същинската правораздавателна дейност с дейността по администриране хода на делата, при която се извършва проверка и се следи за дължимите по водене на всяко дело държавни такси, включително за въззивно обжалване и по молби за отмяна на влязло в сила решение, разглеждат се депозирани молби по чл. 83, ал. 2 от ГПК или такива за предоставяне на правна помощ по чл. 95 от ГПК и сл., като при непълнота на изложените обстоятелства, относими към искането, се дават конкретни указания. Администрирането на хода на делото отнема ценно време и енергия, които следва да бъдат използвани за проучване на доказателствата по съществото на съдебните спорове и приложимата съдебна практика. Въпреки това, можем да твърдим, че с мотивите на актовете си сме успели да разясним не само на страните по делата, но и на останалите граждани смисъла на разпоредбите на приложимите нормативни актове, и така да ги мотивираме да ги спазват, като с това сме допринесли и през 2024 г. за законосъобразното развитие на взаимоотношенията в района на Окръжен съд - Бургас. Този извод се подкрепя и от обстоятелството, че постъплението от дела през 2024 год. е по-малко. Постъпилите дела обаче преимуществено са с фактическа и правна сложност, като при тях е очевидно, че страните сами не са могли или не биха могли да достигнат до такова разрешение на спора си, което да бъде удовлетворително за всяка от тях, и да доведе до трайно уреждане на взаимоотношенията им, поради което са се обърнали към съда. Ето защо е необходимо да се преустанови самоцелното бързане при разглеждането на спорите по

дела, което не може вече да бъде наричано своевременно и фокусът да се насочи и към качеството на съдебните актове и способността им трайно да укажат не само на страните по дела, а и на обществото като цяло, което е законосъобразното развитие на правоотношения.

III. ВЪЗЗИВНО ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

През отчетния период във въззивно гражданско отделение правораздават общо 16 съдии (вкл. командированите от БРС и ПРС) и 3 младши съдии.

Командированите съдии от Районните съдилища в Окръжен съд – Бургас през 2024 г. са:

- съдия Нася Япаджиева от Районен съд - Поморие, командирована до 01.03.2024 г.;
- съдия Димана Кирязова-Вълкова от Районен съд - Бургас, командирована от 02.03.2024 г. до 02.03.2025 г.;

Командировани съдии от Окръжен съд - Бургас в Апелативен съд - Бургас:

- съдия Даниела Михова е командирована до 28.11.2024 г.
- съдия Веселка Узунова е командирована до 28.11.2024 г.

Командировани съдии от Окръжен съд - Бургас в Районен съд:

-младши съдия Тихомир Рачев е командирован в Районен съд -Айтос от 21.11.2024 г. за срок от 5 месеца.

На 3 юли 2024 г. встъпи нов младши съдии- Мила Димова.

През отчетния период съдиите от Въззивно гражданско отделение са разпределени в 6 постоянни въззивни състави. Председатели на съставите са: съдия Мариана Карастанчева, съдия Росица Темелкова, съдия Росен Парашкевов, съдия Недялка Пенева, съдия Вяра Камбурова и съдия Албена Зъбова-Кочовска. В три от въззивните състави участват и младши съдии.

Съгласно взето решение на Общото събрание на съдиите в Окръжен съд Бургас по протокол №8 от 28.11.2024г. съдията Кирил Градев премина от Първо гражданско и търговско отделение във Въззивно гражданско отделение.

Към отделението през 2024 г. работят двама съдебни помощници.

Отделението се ръководи от заместник - председател и ръководител на Второ гражданско отделение съдия Вяра Камбурова.

1. Постъпление на дела във въззивна инстанция

Към 01.01.2024 г. са останали несвършени от предходната година общо **319 бр. въззивни дела**, от които **270 въззивни граждански** и **49 броя частни граждански дела**, а в края на отчетния период, броят на несвършените дела е **228 бр. въззивни граждански** и **42 бр. частни граждански дела**.

Наблюдава се значително намаление на несвършените в края на отчетния период въззивни граждански дела в сравнение с предходните периоди.

За сравнение с предходни години:

Към 01.01.2023 год. са останали несвършени от предходната година общо 428 бр. въззивни дела, от които 390 въззивни граждански и 38 броя частни граждански дела, а в края на отчетния период, броят на несвършените дела е 270 бр. въззивни граждански и 49 бр. частни граждански дела.

Към 01.01.2022 г. са останали несвършени от предходната година общо 608 бр. въззивни дела, от които 538 въззивни граждански и 70 броя частни граждански дела, а в края на отчетния период, броят на несвършените дела е 390 бр. въззивни граждански и 38 бр. частни граждански дела.

През 2024 година са образувани **810 бр. въззивни граждански дела** (едно дело продължаващо под същия номер) и **648 бр. частни граждански дела**, или **общо 1458 дела**.

За сравнение с предходни години:

През 2023 година са образувани 1007 бр. въззивни граждански дела (четири дела, продължаващи под същия номер) и 600 бр. частни граждански дела (две дела, продължаващи под същия номер), или общо 1607 дела.

През 2022 година са образувани 1247 бр. въззивни граждански дела (четири дела, продължаващи под същия номер) и 547 частни граждански дела, или общо 1794 дела.

Със 197 бр. по-малко са постъпилите въззивни граждански дела през 2024 г. в сравнение с предходната, докато въззивните частни граждански дела са със 48 бр. повече от 2023 г.

2. Разгледани и отложени дела

Общият брой на делата за разглеждане през 2024 г. е 1777 дела - 1080 въззивни граждански дела и 697 частни граждански дела. От всички разгледани дела, в тримесечен срок са приключили 67% от въззивните граждански дела (за сравнение 69% за 2023 г. и 62% за 2022 г.) и 91% от частните граждански дела (за сравнение 93% за 2023 г. и 92% за 2022 г.).

През 2024 г. са били насрочени общо 924 въззивни граждански дела, като 288 бр. дела са били отлагани (отложени, оставени без движение или спрени) или това е около 31% от общо насрочените.

Изводите, които се налагат от горните цифри на първо място е, че се наблюдава стабилност в показателите на свършени дела и че по-големият брой въззивни граждански дела приключват в едно съдебно заседание, което е следствие от съществуващата процесуална преклузия за въвеждане на нови факти и ангажиране на нови доказателства във въззивната инстанция. Дори да

има доказателствени искания, съдиите във въззивно отделение са възприели практиката за произнасяне по тях с доклада по чл. 267 ГПК, така че не се стига до необосновано отлагане на делата. Все още има дела, по които страните се оплакват от непълен, неточен или липсващ доклад по чл. 146 ГПК в производството пред първата инстанция. Този проблем продължава да се повтаря и констатира в работата на някои районни съдии. Причината за това е формалния подход към това законово задължение на съда в процеса, като в много случаи е налице бланкетно посочване на нормата на чл. 154, ал. 1 ГПК, без да се укаже за кои конкретно факти страната носи доказателствена тежест и за кои не е ангажирала доказателства. Като резултат от този формален подход са искания на страните за нови доказателства и съответно удължаване времетраенето на процеса във втора инстанция. Особено място тук заемат производствата по ЗЗДН и такива по чл. 127 СК, при които в повечето случаи се ангажират доказателства вкл. експертизи пред въззивната инстанция, тъй като по делата, касаещи права и интереси на непълнолетни лица не съществува процесуална преклузия. Тук следва да се акцентира на задължението на съда да следи за интереса на децата и да събира и служебно доказателства по делото, когато това се налага - нещо, което някои районни съдии пропускат.

Друга причина, повтаряща се през годините и която е повод за продължително разглеждане на делата във въззивната инстанция, е констатираната едва на този етап на производството нередовност на исковата молба. Този проблем се наблюдава назад в годините и продължава да е актуален. Продължителността на процеса пред въззивната инстанция се дължи също така и на недостатъчния брой вещи лица - специалисти в различни области - т.напр. графолози, архитекти, клинични психолози, лекари. Особено място заема проблемът с липсата на вещи лица-лекари от Бургас, което изключително затруднява изготвянето на съдебно-медицински експертизи.

Накрая, но не на последно място, следва да се посочи също продължаващият проблем с ненадлежащото администриране на въззивната жалба от първоинстанционния съд (вече и проверката за подписване на жалбата с електронен подпис, която не се извършва) или жалбата против действия на съдебен изпълнител. В чл. 262 ГПК ясно е разписана проверката, която следва да направи първоинстанционния съд. В значителен брой случаи се изпраща нередовна въззивна жалба – най-често не е внесена цялата дължима държавна такса, тъй като е неправилно определена от районния съд и не е съобразен обжалвания интерес (макар и единични, има и случаи, при които изобщо не е определена и съответно внесена държавна такса); липсва пълномощно на процесуалния представител, подал въззивната жалба или отговора; не са внесени авансово разноски за особен представител на ответника във въззивното производство, когато жалбата е постъпила на електронната поща не е извършена проверка дали е подписана с електронен подпис. Ако следваме стриктно процесуалния закон, всички тези дела, по които въззивната жалба е нередовна, трябва да бъдат връщани на районния съд за надлежно администриране. Често съдиите от Въззивно гражданско отделение, в рамките

на своите правомощия за проверка на редовност и допустимост на жалбата, я оставят без движение за отстраняване на констатирани нередовности, вместо да я връщат на съответния районен съд, с цел да се спести процесуално време, но това от своя страна води до увеличение на времето, през което се разглежда делото в рамките на втората инстанция и може да се стигне до надвишаване на инструктивния 3-месечен срок.

По отношение на делата, образувани по жалби срещу действия на съдебен изпълнител са налице единични случаи на изпращане на непълно копие на изпълнителното дело от страна на съдебния изпълнител. Необходимо е да се обърне внимание на районните съдии, а и на съдебните изпълнители стриктно да спазват задълженията си по администриране на жалбите, за да не се стига до връщане на делото на долната инстанция или оставянето им без движение във въззивната инстанция.

Независимо от горното, като цяло, дисциплинираното движение на въззивните граждански дела - спазени процесуални срокове за образуване на делата, разпределение и насрочване, постановяване на определения по чл. 267 ГПК (което нееднократно е отбелязвано като положителна практика на отделението от проверяващи) и приключване в законоустановените срокове, сочат за повишена ефективност на съдебното заседание. Те говорят и за старателна подготовка на съдиите по делата. През отчетния период се е запазил броя на делата с отменен ход по същество – 12 бр., при 10 бр. през предходните две години. Всички съдии от отделението полагат усилия за недопускане на отмяната на хода по същество по делата, но в дух на самокритичност се налага да обърнем отново внимание на въпроса с предварителното проучване на делата при изготвяне на доклада по въззивната жалба, така че да не се стига до отмяна на хода по същество и внасяне на делото в открито заседание, което води до забавяне на производството.

След извършен анализ на висящите и неприключили дела, образувани преди 2024 г., в отделението се констатира наличие на 31 такива дела: 23 дела образувани през 2023 г., 5 дела образувани през 2022 г., 2 дела образувани през 2021 г. и едно дело образувано през 2019 г. По някои от тези дела става дума за спрени производства, но в други - за забава при предаване на крайния съдебен акт. Реален проблем с неприключили дела от повече от две години след образуването им в отделението няма.

Вид дело	№ дело	Съдия-докладчик	Предмет	Образувано	Статус
ВГД	1796/2019	Радостина Петкова Иванова	0501-2 Делба	19.11.2019	насрочено - 20.1.2025
ВГД	20212100500929	Златомира Минчева Стефанова	0501-2 Делба	10.6.2021	14.10.2021 - спряно - чл. 229 ал. 1 т. 4 ГПК

ВГД	20212100501380	Мариана Георгиева Карастанчева	0211-2 Павлов иск	13.8.2021	насрочено - 22.1.2025
ВГД	20222100500578	Галя Василева Белева	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	18.4.2022	Обявено за решаване - 10.4.2023
ВГД	20222100501668	Галя Василева Белева	0604-2 Искове за установяване съществуване на вземане по издадена заповед за изпълнение	7.10.2022	Обявено за решаване - 1.4.2024
ВГД	20222100501897	Галя Василева Белева	0104-2 Други иски по СК - отношения между родители и деца, изменение на мерки относно упражняване на родителски права; лични отношения с близки и др.	7.11.2022	Обявено за решаване - 27.11.2023
ВГД	20222100502044	Таня Ташкова Русева Маркова	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	25.11.2022	Обявено за решаване - 5.3.2024
ВГД	20222100502235	Таня Ташкова Русева Маркова	0701-2 Искове за трудово възнаграждение	23.12.2022	Обявено за решаване - 10.12.2024
ВГД	20232100500225	Даниела Дончева Михова	0501-2 Делба	31.1.2023	насрочено - 27.1.2025
ВГД	20232100500331	Таня Димитрова Евтимова	0501-2 Делба	14.2.2023	насрочено - 13.2.2025
ВГД	20232100500466	Галя Василева Белева	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	7.3.2023	Обявено за решаване - 3.7.2023
ВГД	20232100500524	Албена Янчева Зъбова Кочовска	0501-2 Делба	15.3.2023	насрочено - 23.1.2025
ВГД	20232100500791	Галя Василева Белева	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	27.4.2023	Обявено за решаване - 10.7.2023
ВГД	20232100500947	Галя Василева Белева	0501-2 Делба	25.5.2023	Обявено за решаване - 25.9.2023

ВГД	20232100500962	Таня Димитрова Евтимова	0604-2 Искове за установяване съществуване на вземане по издадена заповед за изпълнение	29.5.2023	насрочено - 6.2.2025
ВГД	20232100500986	Галя Василева Белева	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	1.6.2023	Обявено за решаване - 9.10.2023
ВГД	20232100501019	Галя Василева Белева	0206-2 Искове, основани на неоснователно обогатяване	6.6.2023	Обявено за решаване - 15.4.2024
ВГД	20232100501120	Галя Василева Белева	0214-2 Иск за реално изпълнение на договорно задължение; иск за обезщетение за вреди от неизпълнение на договорно задължение	21.6.2023	Обявено за решаване - 2.10.2023
ВГД	20232100501187	Веселка Георгиева Узунова	0501-2 Делба	30.6.2023	Обявено за решаване - 10.12.2024
ВГД	20232100501234	Галя Василева Белева	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	7.7.2023	насрочено - 3.2.2025
ВГД	20232100501245	Галя Василева Белева	0206-2 Искове, основани на неоснователно обогатяване	10.7.2023	Обявено за решаване - 16.10.2023
ВГД	20232100501423	Галя Василева Белева	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	11.8.2023	Обявено за решаване - 11.12.2023
ВГД	20232100501564	Таня Димитрова Евтимова	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	8.9.2023	Обявено за решаване - 12.9.2024 (постановено решение на 9.1.2025 г.)
ВГД	20232100501686	Даниела Дончева Михова	0501-2 Делба	6.10.2023	20.2.2024 - спряно - чл.229, ал.1, т.4 от ГПК
ВГД	20232100501712	Златомира Минчева Стефанова	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	11.10.2023	насрочено - 27.1.2025
ВГД	20232100501960	Галя Василева Белева	0604-2 Искове за установяване съществуване на вземане по издадена заповед за изпълнение	24.11.2023	Обявено за решаване - 22.1.2024

ВГД	20232100501992	Галя Василева Белева	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	30.11.2023	насрочено - 27.1.2025
ВГД	20232100501996	Галя Василева Белева	0217-2 Искове по КЗ	1.12.2023	Обявено за решаване - 29.1.2024
ВГД	20232100502005	Галя Василева Белева	0214-2 Иск за реално изпълнение на договорно задължение; иск за обезщетение за вреди от неизпълнение на договорно задължение	5.12.2023	Обявено за решаване - 29.1.2024
ВГД	20232100502037	Елеонора Симеонова Кралева	0604-2 Искове за установяване съществуване на вземане по издадена заповед за изпълнение	13.12.2023	4.6.2024 - спряно - чл.633, вр. чл.631, ал.1 ГПК
ВГД	20232100502073	Таня Ташкова Русева Маркова	0206-2 Искове, основани на неоснователно обогатяване	19.12.2023	насрочено - 25.2.2025

Натовареността на въззивните граждански съдии спрямо постъпили въззивни граждански дела по щат е 6,39, а действителната натовареност – 7,52.

За сравнение с предходни години:

През 2023 г. натовареността на въззивните граждански съдии спрямо постъпили въззивни граждански дела по щат е 7,05, а действителната натовареност - 8,42.

През 2022 г. натовареността на въззивните граждански съдии спрямо постъпили въззивни граждански дела по щат е 7,48, а действителната натовареност - 10,19.

Изводът, който се налага от тези числа е, че се връщаме към нормалната натовареност след множеството дела в предходните години по иски за възнаграждение за извънреден труд през 2020 г.

Традиционно, постановените в закрито заседание актове са значително повече от крайните такива - общо 2835 акта, постановени в закрити заседания актове, които не намират отражение в никоя статистика, поради което отново апелираме за промяна в тази посока. Следва да се отбележи, че след въвеждане на ЕИСС този проблем донякъде е преодолян, тъй като към натовареността се отчита и доклада по делото, както и някои други актове, като тези по чл. 248 ГПК.

Съпоставката на средната натовареност при постъпилите и свършените дела показва, че съдиите са работили при добра интензивност и бързина като цяло.

3. Свършени въззивни граждански дела

Общо разгледаните 1080 бр. въззивни граждански дела, от които свършени са 852, като от тях 572 бр. в тримесечен срок – т.е. 67% от общия брой свършени дела. Съгласно указанията на ВСС за изготвяне на статистическите справки в тримесечния срок се включва времето от образуване до предаване на делото с изготвен съдебен акт. Като цяло този резултат е добър, но все още има съдии, които забавят постановяване на актовете си над един месец (дори над приетия като допустим тримесечен срок), което влошава като цяло показателите на отделението.

През отчетната година от свършените 852 въззивни граждански дела, 743 бр. са решени по същество – от тях по 145 дела решенията на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 113 дела решението е отменено изцяло и вместо него е постановено ново решение по същество, по 10 бр. дела решението е било обезсилено и 109 дела са били прекратени. В останалите случаи, по 475 дела решенията на първоинстанционните съдилища са били потвърдени.

За сравнение с предходни години:

През 2023 г. са свършени 1127 въззивни граждански дела, 990 бр. са решени по същество – от тях по 145 дела решенията на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 157 дела решението е отменено изцяло и вместо него е постановено ново решение по същество, по 16 бр. дела решението е било обезсилено и 137 дела са били прекратени. В останалите случаи, по 672 дела решението на първоинстанционните съдилища са били потвърдени.

През 2022 г. са свършени 1395 въззивни граждански дела, 1271 бр. са решени по същество – от тях по 173 дела решенията на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 145 дела решението е отменено изцяло и вместо него е постановено ново решение по същество, по 19 бр. дела решението е било обезсилено и 124 дела са били прекратени. В останалите случаи, по 934 дела решението на първоинстанционните съдилища са били потвърдени.

Причините за отменените съдебни актове на първостепенните съдилища традиционно могат да бъдат обособени в следните групи:

- неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон;
- съществени процесуални нарушения;
- необоснованост.

В сравнение с предходни години се наблюдава тенденция към намаляване броя на обезсилените актове на районните съдилища, което е добър атестат. Броят на постъпилите въззивни частни граждански дела – 648 (за сравнение: 600 бр. за 2023 г. и 547 бр. за 2022 г.) е увеличен в сравнение с предходната година. Голяма част от частните граждански дела са образуваните по жалби против разпореждания в заповедното производство (общо 265 броя), жалби против определенията за спиране и прекратяване на делото.

Постъпилите частни граждански дела в рамките на заповедното производство са:

- по чл. 410 ГПК – 164 бр. дела;
- по чл. 417 ГПК – 85 бр. дела;
- по чл. 420 ГПК – 1 бр. дело;
- по чл. 423 ГПК – 15 бр. дела.

Все още не са малко случаите, при които въззивният съд достига до правни изводи, различни от тези на първоинстанционния съдия по отношение законосъобразността на обжалваните определения, предмет на разглеждане в частните производства. Дори се наблюдава тенденция при отделни районни съдии да продължат да не се съобразяват с практиката на горната инстанция по еднотипни казуси. Това води до ненужно обжалване от страна на заявителите по заповедните производства, като изходът от него е предизвестен.

Необходимостта от съвместни обсъждания по някои спорни въпроси не е отпаднала, поради което практиката във въззивно отделение на общите обсъждания продължава.

Средната натовареност на съдиите от въззивно гражданско отделение по отношение общия брой дела за разглеждане по шат е 7,79 (при 8,93 за 2023 г. и 10 за 2022 г.), а действителната натовареност е 9,16 дела месечно (при 10,66 за 2023 г. и 13,65 за 2022 г.).

Средната натовареност на съдия от това отделение на месец спрямо свършените дела по шат е 6,61 дела (при 7,53 за 2023 г. и 8,23 за 2022 г.), а действителната натовареност по свършени дела е 7,77 месечно (при 8,99 за 2023 г. и 11,22 за 2022 г.).

Разгледани са осемнадесет молби за определяне срок при бавност по дела, гледани от съдиите във въззивно гражданско отделение:

-ВЧГД № 11/2024 г. образувано на 3.1.2024 г. и на 4.1.2024 г. е постановено определение, с което молбата е оставена без уважение.

-ВЧГД № 212/2024 г. образувано на 14.2.2024 г. и на 23.2.2024 г. е постановено определение, с което молбата е оставена без уважение.

-ВЧГД № 825/2024 г. образувано на 5.6.2024 г. и на 11.6.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 857/2024 г. образувано на 10.6.2024 г. и на 19.6.2024 г. е постановено определение, с което молбата е оставена без уважение.

-ВЧГД № 1120/2024 г. образувано на 26.7.2024 г. и на същия ден е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1121/2024 г. образувано на 26.7.2024 г. и на 30.7.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1365/2024 г. образувано на 5.9.2024 г. и на 11.9.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1404/2024 г. образувано на 13.9.2024 г. и на 18.9.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1516/2024 г. образувано на 1.10.2024 г. и на 4.10.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1521/2024 г. образувано на 2.10.2024 г. и на 3.10.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1540/2024 г. образувано на 4.10.2024 г. и на 7.10.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1536/2024 г. образувано на 4.10.2024 г. и на 7.10.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1541/2024 г. образувано на 4.10.2024 г. и на 8.10.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1560/2024 г. образувано на 8.10.2024 г. и на 11.10.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1612/2024 г. образувано на 16.10.2024 г. и на 17.10.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1702/2024 г. образувано на 5.11.2024 г. и на 6.11.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1741/2024 г. образувано на 13.11.2024 г. и на 18.11.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1828/2024 г. образувано на 2.12.2024 г. и на 5.12.2024 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

4. Резултати от касационната проверка

През отчетната годината са обжалвани решенията по 198 въззивни граждански дела и 43 въззивни частни граждански дела.

През 2024 г. от Апелативен съд – Бургас са върнати 58 въззивни граждански дела.

Резултатите от инстанционната проверка от АС - Бургас са, както следва:

Резултати от проверката на БАС	Обжалван съдебен акт	
	Решение	Определение
Потвърдени	19	32
Изменени	1	0
Отменени	2	4
Общо:	22	36

Забележка: Броят на делата, върнати след инстанционната проверка обхваща и дела, разгледани в предходна година, но върнати през 2024 г., и не представят само резултатите по постановените през 2024 г. съдебни актове. В определенията са включени и тези, които не са завършващи производството, а са постановени в хода на делото и са обжалвани от страните.

През 2024 г. от Върховен касационен съд са върнати 159 въззивни граждански дела (тук се включват и дела от предходни години, като те са се върнали с решение от ВКС през 2024 г.).

Резултатите от касационната проверка са, както следва:

Резултати от касационна проверка	Обжалван съдебен акт	
	Решение	Определение
Потвърдени	2	8
Изменени	8	1
Отменени	13	6
Не допуска касационно обжалване	109	12
Общо:	132	27

През отчетния период има две върнати въззивни граждански дела с индекс „3б - изцяло обезсилено и върнато или не за ново разглеждане“ – ВГД № 353/2021 г и ВГД № 1815/2021 г. ., и двете като постановени по нередовни искиви молби (за *сравнение* през 2023 г. – 2 дела, а през 2022 г. – 0 дела).

В рамките на възможностите на съдиите от въззивно отделение е да бъдат намалени постановените недопустими съдебни актове, като с оглед квалификацията и опита им дори броят им да бъде сведен до нула. Няма върнати въззивни граждански дела с индекс „3в - прогласено изцяло за нищожно, върнато или не за ново разглеждане“. Броят на делата, по които решението е отменено или изменено е относително малък, в сравнение с преценената като законосъобразна дейност на съда - от всички обжалвани във ВКС дела, отменени са решенията по 9,84% от делата, а изменени са решенията по 6,06% от делата. И през 2024 г. за по-големия брой въззивни граждански дела ВКС не е допуснал касационно обжалване на постановените актове.

Както бе посочено по-горе отделението и през изминалата 2024 г. продължи традицията за общо обсъждане от всички съдии на възникнали проблеми по правоприлагането и на резултатите от инстанционния контрол. Целта на тези събирания е преодоляване на грешките по приложението на закона и запознаване с новостите в практиката на ВКС и БАС по актуални проблеми, както и решенията постановени от СЕС. Ежемесечно по вътрешната поща се изпраща обобщение на решенията на ВКС по делата, по които е допуснато касационно обжалване. Целта е да се избегне повторение на вече допуснати грешки в процеса на правораздаване. Постоянен е стремежът на съдиите във въззивно отделение да се избягва постановяване на противоречиви актове на отделните състави по еднотипни казуси, защото именно различните решения по такива дела създават съмнения в обществото за наличие на корупционни практики.

В началото на месец декември 2024 г. беше извършена проверка на дейността на Окръжен съд - Бургас от Апелативен съд - Бургас за периода 01.01.2023г. до 30.11.2024 г. на основание чл. 106, ал. 1, т. 7 ЗСВ. За образуване, движение и приключване на делата във Въззивно гражданско отделение няма негативни констатации. Дадените препоръки са за подобряване сročността на изготвяне на съдебни актове във връзка с констатирани забави на някои съдии в отделението и предприемане на мерки за преодоляване на пропуските при администриране на въззивни и частни жалби по граждански и търговски дела, изпращани до Апелативен съд - Бургас.

5. Обсъждания.

През отчетния период бяха проведени три Общи събрания на съдиите от Първо и Второ граждански отделения и едно само на съдиите от Второ гражданско отделение със следните теми:

- Обсъждане на Решение на СЕС от 25.01.2024г. по дело С-438/22 –за адвокатските възнаграждения, както и актуалната практика на ВКС /Определение №1001 от 06.03.2024г. по ч.гр.д.№553/24, ВКС, III г.о., Определение №50015/16.02.2024г. по т.д. №1908/22 ВКС, I т.о. и Определение №343/15.02.2024 по т.д.№1990/23 ВКС, II т.о./ и Решение на СЕС от 21.03.2024г. по дело С-714/22 за ГПР по потребителските кредити,

- Обсъждане на констатациите в Акта за резултати от извършена тематична проверка, съгласно заповед №ТП-23-2/14.08.2023 г. на главния инспектор на ИВСС, относно практиката на съда за вида дела /граждански и търговски/, които се образуват по предявен иск с правно основание чл.432, ал.1 КЗ- пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ и за процесуалния ред, по който са разглеждани производствата по тези дела,

- Обсъждане на въпроси, свързани с предстоящите промени от 01.07.2024 г. във връзка със задължителната медиация, както и поставен въпрос от районни съдии във връзка с иска по чл.19, ал.3 ЗЗД,

- Обсъждане на въпроса за назначаване на особен представител на дете в производство по ЗЗДН, когато детето е пострадало от домашно насилие.

6. Обобщение

Значителен е броят на делата, образувани по чл. 40 ЗУЕС и такива за заплащане на такси за поддръжка и управление на общи части на ЕС - общо 54 бр. Това се обяснява с големия брой жилищни комплекси, вкл. от затворен тип, изградени по Черноморието. В тях собственици са и много чужди граждани, главно на Руската федерация. Законодателната уредба на комплексите от затворен тип е изключително оскъдна – чл. 2 от ЗУЕС и при липса на практика на касационната инстанция, поради ниския материален интерес при повечето искове и необжалваемостта на решенията по чл. 40 ЗУЕС, съдиите от отделението са изключително затруднени в разрешаване на тези спорове. Въпреки приетите изменения на ЗУЕС (обн. ДВ бр.11/02.02.2023 г. и ДВ бр.82/29.09.2023 г.) персистиращите проблеми при прилагането му си остават. Многократно сме изразявали становище, че е належащо приемане на изменения в ЗУЕС за по-детайлно регламентиране на тези правоотношения, а също така и приемане на Тълкувателно решение по въпросите, свързани с управлението и поддръжката на общите части на етажната собственост. Независимо от ниската цена на исковете, следва да се посочи, че тези спорове се очертават като такива с голяма фактическа и правна сложност, именно поради липса на създадена практика на касационната инстанция и проблемите в законодателната уредба, а и поради големия обем доказателства и множество направени възражения от страните. От друга страна решенията по тези спорове се отразяват на правната сфера на голям брой граждани и имат значение за управлението и поддръжката на големи жилищни комплекси и тяхното функциониране.

Анализът на статистическите данни показва увеличение на делата по заповедното производство, в сравнение с предходните два отчетни периода. Както и в годините назад, те са основен брой в групата на частните граждански дела. През 2024 г. са образувани 85 броя частни граждански дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 417 ГПК и 164 броя дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 410 ГПК, по чл. 423 ГПК – 15 броя дела и по чл. 420 ГПК – 1 дело или общо **265 броя** частни граждански дела. През 2023 г. са образувани 81 броя частни граждански дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 417 ГПК и 131 броя дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 410 ГПК, по чл. 423 ГПК – 6 броя дела и по чл. 420 ГПК – 2 броя дела или общо **220 броя** частни граждански дела. През 2022 г. са образувани 35 броя частни граждански дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 417 ГПК и 129 броя дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 410 ГПК, по чл. 423 ГПК – 11 броя дела и по чл. 420 ГПК – 1 брой дело или общо **176 броя** частни граждански дела.

Трайна е тенденцията за намаляване бройката при въззивните граждански дела по установителни искове по чл. 422 ГПК. През отчетната 2024 г. те са 84 дела, през 2023 г.- 146 дела и през 2022 г.- 175 дела. Това са искове, образувани по искиви молби на колекторски фирми, придобили от банки или

други небанкови финансови институции, чрез цесия, на практика несъбираеми вземания. Друга тенденция, която продължава да се наблюдава е, че голяма част от установителните иски са заведени, тъй като заповедта за изпълнение е връчена на длъжника при условията на чл. 47, ал. 5 ГПК - чл. 415, ал.1, т. 2 ГПК, както и осъдителни такива по чл. 415, ал. 2, т. 3 ГПК. По този начин се стига до допълнително натоварване на длъжника с разноси, вкл. и за особен представител, при условие, че искът е уважен. И друг път е имало възможност да отбележим, че при това положение е спорно доколко е в интерес на длъжника въведеното със закона задължително исково производство при връчване на заповедта за изпълнение чрез залепване. В тези производства се изисква и задълбочено запознаване с доказателствените материали и най-вече с приложените договори за кредит (много често в голям обем), с оглед служебната проверка от страна на съда за наличие на неравноправни клаузи в тези потребителски договори, което отнема значително време за произнасяне. Тук е мястото да отбележим и значението на практиката на СЕС по потребителски спорове, постановена по преюдициални запитвания от български съдилища, вкл. касаеща отговорността за разноси в тези производства. Това налага задълбочено познаване и проследяване на тази практика, която често води до коренна промяна в произнасянето по въпросите, които касае. Макар тези спорове обикновено да са с ниска цена на иска, те често налагат произнасяне по много и разнообразни възражения на страните (за нищожност на клаузи поради противоречие със закона, добрите нрави и др.), а и не само по тях, с оглед нововъведените задължения на съда във връзка с потребителската защита.

Запазил се е броят на делата, които са образувани по постъпили жалби против действията на съдебния изпълнител в сравнение с предходния отчетен период – по 148 дела, но е намалял спрямо 2022 г. – 205 дела. Очертават се проблеми в няколко насоки: макар и да намаляват, все още страните продължават да обжалват действия на съдебните изпълнители (главно на ЧСИ), които са изключени от кръга на лимитативно изброените в чл. 435 ГПК. В тази връзка, статистиката показва, че от общо 148 дела, образувани през отчетната година по жалби против действия на съдебен изпълнител и 27 дела, несвършени в началото на отчетния период, свършени със съдебен акт по същество са 122 дела и 41 дела са прекратени (25,15% от всички свършени дела), т.е. тези случаи не са преобладаващи, но не са и малко. Независимо от разпоредбите на закона и от постановените тълкувателни решения по въпросите на изпълнителното производство, това се явява тенденция, особено от страна на длъжника. Така може да се обясни и относително големият брой оставени без разглеждане жалби, като постановените определения на въззивните състави често се обжалват и пред апелативната инстанция. Така на практика се удължава изключително много изпълнението на съдебните решения и се засяга чувствително интереса на вискателя, което от своя страна компрометира стремежът на законодателя да ограничи възможността да се обжалват действия

на съдебния изпълнител, с цел да се постигне бързина и ефективност на принудителното изпълнение.

Не са редки случаите, в които страните подават жалбите си направо пред окръжния съд, при наличието на законовата разпоредба на чл. 436 ГПК, като сочат, че съдебният изпълнител необосновано забавя изпращането им в съда, тъй като изисква от тях заплащане на значителни суми за администриране на жалбата, извън държавната такса, която е 25 лева. В този случай постоянна е практиката на въззивно гражданско отделение да не се образуват дела по постъпилите жалби направо пред съда - те се връщат за администриране на съдебния изпълнител. По този начин се избягва образуването на „кухи“ дела, които да бъдат прекратявани и връщани на съдебния изпълнител.

И през този отчетен период съдебните изпълнители все повече се възползват от възможността, дадена им с разпоредбата на чл.436, ал.3, изр. последно ГПК, а именно да изпращат на съда всички документи в електронна форма. Това от една страна е практично, защото се избягва копирането на огромен обем документи по изпълнителните дела, но от друга страна, по мнение на съдиите, се създават затруднения и неудобство при „прелистването“ на пак огромния брой, но вече електронни документи и намиране на необходимите такива за произнасянето. Освен това много често копията са нечетливи, дори има напълно черни страници, обърнати страници, което силно затруднява запознаването с тяхното съдържание, документите не са подредени по ред и по номера, а са разбъркани. Когато става дума за изпълнителни дела с огромен обем - от 10 000 – 15 000 страници, запознаването на ел.носител с тях става изключително трудно и поради това би било удачно да се посочва в становището на ЧСИ към жалбата страницата, на която се намира коментираният документ. В тази връзка бе изпратено писмо до всички частни съдебни изпълнители с идентифициране на тези проблеми с оглед тяхното отстраняване. През годините многократно сме подчертавали, че очертаните проблеми с тези дела водят до заключение, че това не е рутинна работа. Отделно, обикновено се касае за голям обем от доказателствен материал, който изисква време за проучване, дори да се окаже в крайна сметка, че жалбата е недопустима.

През отчетния период отново не се наблюдава изменение в характера на исковите производства, по които са постъпили въззивни жалби против решения на районните съдилища. Това са традиционните облигационни спорове – с доставчици на обществени услуги, със застрахователи, банки, както и такива, касаещи междуфирмена задлъжнялост.

Трайна тенденция си наблюдава при увеличаване броя на делата, образувани по спорове по СК – главно за родителски права, а също и делата по Закона да защита от домашно насилие. Последното се обяснява със значителния обществен отзвук на случаите на актовете на домашно насилие в последните години. Така, през 2024 г. са образувани 50 дела по ЗЗДН, при 29 дела за 2023 г. и 30 дела през 2022 г. По искове по СК, касаещи родителски права през 2024 г. са образувани 28 дела, при 23 дела през 2023 г. и 21 дела през

2022 г. През 2023 г. е образувано 1 дело за ограничаване или лишаване от родителски права, при 0 дела образувани през 2024 г.

Изминаха повече от три години от окончателното въвеждане на ЕИСС на 01.03.2021 г. Въпреки многобройните промени, които бяха направени от разработчиците след първоначалното стартиране на програмата и продължаващите ежедневни такива, използването на програмата все още генерира многобройни проблеми и забавя работата на съдията - така например при подписване на съдебния акт с особено мнение от някой от членовете или при подписване при условията на чл. 236, ал.3 ГПК. Особено затруднение за въззивните състави създава генерирането на номер на съдебния акт едва след подписването му от всички членове на състава.

В обобщение следва да се посочи, че работата на съдиите от въззивно гражданско отделение въпреки голямата натовареност и динамичност / постоянна смяна на състави, заради продължаващото командироване на съдии от и в Окръжен съд Бургас/ е много добра.

Основното обаче, към което винаги сме се стремели и, на което се обръща особено внимание, е избягването на противоречивата практика, още повече, че в немалък брой от случаите актовете са окончателни. Следва да се отчете постоянния стремеж на съдиите от въззивно гражданско отделение за постигане на добри резултати. И това не са просто думи, тъй като те са подкрепени от цифри. Безспорно е подобряването качеството на постановените съдебни актове, намаляване броя на отменените от ВКС и БАС актове на въззивните състави. Разбира се, разглеждането на делата в разумен срок е много важен показател, но за нас от първостепенно значение е постановяване на обосновани и мотивирани съдебни актове, съобразени със закона и съдебната практика. Затова е много важен балансът между срочната и качествената работа. Усилията на всички ни са насочени към повишаване авторитета на магистратите и преодоляване недоверието на гражданското общество в правосъдието в България.

ВТОРА ЧАСТ

ОБООБЩЕН АНАЛИЗ на дейността на РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА в съдебния район на Окръжен съд - Бургас за 2024 г.

На територията на Бургаски съдебен окръг работят **осем районни съдилища** в градовете Бургас, Поморие, Несебър, Айтос, Карнобат, Царево, Средец и Малко Търново.

Юрисдикцията на районните съдилища се разпростира на административната територия на 13 общини - Бургас, Камено, Айтос, Руен, Поморие, Несебър, Карнобат, Сунгурларе, Приморско, Созопол, Царево, Средец, Малко Търново.

През годината, правосъдие са осъществявали 61 районни съдии по щат.

Кадровият проблем в Окръжен съд –Бургас продължава да се решава чрез командироване на съдии от районните съдилища, основно от РС - Бургас. По тази причина в РС –Поморие бе командирован съдия от РС - Несебър, в РС - Царево бе командирован новопостъпилия съдия от РС – Средец.

С Решение по Протокол № 40 от 05.12.2023 г., Съдийската колегия на ВСС закри на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ една щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Несебър, а с Решение по Протокол № 40 от 05.12.2023 г., Съдийската колегия на ВСС закри на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ една щатна длъжност „съдия“ в Районен съд - Провадия и разкри такава в Районен съд - Несебър, считано от 01.08.2024 г., на която бе преназначен Никола Дойчев – съдия в Районен съд - Провадия, който зае длъжността на 01.08.2024 г. С Решение по Протокол № 37 от 14.12.2023 г., Пленума на ВСС разкри на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ една щатна длъжност „съдия“ в Районен съд - Несебър. С Решение по Протокол № 43 от 19.12.2023 г., Съдийската колегия на ВСС обяви разкритата в РС - Несебър – 1 длъжност „съдия“ да се заеме чрез конкурс за първоначално назначаване, обявен от СК на ВСС с решение от същата дата, която беше заета през отчетния период.

В РС - Малко Търново остана само една щатна бройка - за председател на съда. Към 31.12.2024 г. има само една свободна щатна бройка в РС – Царево.

При сравнение с разпределението на делата по съдилища се разкрива отново неравномерна натовареност на отделните щатове за районни съдии. На база на средната натовареност в окръга, съдилищата от Бургаски съдебен окръг са работили при различна натовареност.

Делата за разглеждане по чл. 279 - 281 НК през отчетната 2024 г. са **58 броя** (през 2023 г. са били 16 броя, а през 2022 г. - 111 бр.). Наблюдава се увеличение на броя на делата по тези текстове на НК спрямо предходната година.

В районните съдилища през 2024 г. са постъпили общо 23 751 дела, разгледани са били 26 698 дела и са свършени 23 044 дела, 89% от които в

тримесечен срок. Останали висящи в края на отчетния период са 3654 дела, общо във всички съдилища. Цифрите дори сами по себе си сочат, че въпреки големия брой дела, районните съдии отново са съумели да приключат максимален брой от тях. **За сравнение:**

- през 2023 г. са постъпили общо 21 675 дела, разгледани са били 24 747 дела и са свършени 21 802 дела, 88% от които в тримесечен срок.
- през 2022 г. са постъпили общо 22 767 дела, разгледани са били 26 061 дела и са свършени 22 988 дела, 87% от които в тримесечен срок.

Средно в окръга за 2024 г. един районен съдия е разгледал **553 дела** (508 за 2023 г. и 548 за 2022 г.) и е решил **478 дела** (447 през 2023 г. и 483 през 2022 г.), т.е. разгледаните дела през отчетния период са със 45 бр. повече в сравнение с 2023 г. и с 5 бр. повече от 2022 г., а решените дела през отчетния период са с 31 бр. повече от 2023 г. и с 5 бр. по-малко от 2022 г.

Средните общи показатели за натовареност на районните съдии са следните:

- Натовареност по щат спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела: 36,47/31,48;
- Действителна натовареност спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела: 46,11/39,80.

Най-голямо е **постъплението** през годината в следните районни съдилища: РС - Айтос – 51 дела на месец/съдия, РС - Царево - 47 дела на месец/съдия, РС - Поморие – 45 дела на месец/съдия, РС - Бургас - 42 дела на месец/съдия, РС – Средец – 41 дела на месец/съдия, РС - Несебър – 36 дела на месец/съдия, РС - Карнобат – 35 дела на месец/съдия, РС - Малко Търново - 28 дела на месец/съдия. Подобно е съотношението и по отношение на разгледаните и свършени дела.

Картината на свършените по съдилища дела в тримесечен срок е, както следва: РС - Малко Търново - 95%, РС - Средец - 94%, РС - Карнобат - 91%, РС - Царево - 89%, РС - Бургас - 89%, РС - Несебър - 88%, РС - Айтос - 87%, РС - Поморие - 85%. Тези числа определено сочат, че бързината на разглеждане на делата не може да се дефинира като проблем за районните съдии в съдебния окръг.

По наказателните дела съдилищата постоянно в тригодишния период са показвали много добро темпо на работа – 89% свършени в тримесечния срок дела, при 88% за 2023 г. и 2022 г. А по съдилища, показателят на свършените в тримесечен срок дела е, както следва: 96% - МТРС, 93% - ЦРС, 92% - АРС, 91% - СрРС, 90% - БРС, 88% - НРС, 85% - КРС и 77% - ПРС.

По гражданските дела в тримесечен срок са свършени 89% , при 89% за 2023 г. и 86% за 2022 г.

Гражданските дела, приключени в тримесечен срок по съдилища са, както следва: РС - Средец - 96%, РС - Малко Търново - 94%, РС - Карнобат - 92%, РС – Бургас и РС – Несебър -89%, РС – Поморие - 87%, РС – Царево – 86%, и РС – Айтос – 84%.

1. Дейност на районните съдилища по наказателни дела.

През отчетния период са **постъпили 8379 наказателни дела.**

За сравнение:

- през 2023 г. са постъпили 8021 дела.

- през 2022 г. са постъпили 8554 дела.

През 2024 г. са **разгледани 9069 наказателни дела** в осемте районни съдилища.

За сравнение:

- през 2023 г. са разгледани 8735 дела.

- през 2022 г. са разгледани 9475 дела.

Свършени са 8217 наказателни дела, от които 7351 или 89%, в тримесечния срок.

За сравнение :

- през **2023 г.** - свършени са 8055 наказателни дела, от които 7055 или 88% в тримесечния срок.

- през **2022 г.** - свършени са 8761 наказателни дела, от които 7741 или 88% в тримесечния срок.

Като цяло, цифрите показват постепенно увеличение на постъпили, разгледани и свършени наказателни дела, в сравнение с предходния отчетен период.

Постановени са 296 присъди по обвинителни актове (2023 г. – 312, а през 2022 г. – 315 присъди) и са одобрени 1235 **споразумения** (1278 през 2023 г. и 1500 през 2022 г.).

Останали несвършени в края на 2024 г. са 852 дела (680 дела през 2023 г. и 714 през 2022 г.).

Новообразуваните НОХД през 2024 г. са 1619 бр. дела (1666 през 2023 г. и 1845 през 2022 г.). Всичко за разглеждане са били 1896 дела.

Свършени са били 1597 дела, от които 1274 дела в тримесечния срок, или 80%.

В началото на периода са останали несвършени 277 дела, а в края на периода са останали несвършени 299 дела.

За сравнение: През 2023 г. в началото на периода са останали несвършени 270 дела, а в края на периода са останали несвършени 276 дела. През 2022 г. в началото на периода са останали несвършени 297 дела, а в края на периода са останали несвършени 270 дела.

В съответствие с определената подсъдност, съдилищата са разглеждали възложените им от закона дела, като най-голям относителен дял принадлежи на:

- общоопасни престъпления - 43%;
- престъпления против собствеността - 24%;
- престъпления против дейността на държавните органи и обществените организации - 11%.

На съд са били предадени 1691 лица (1796 лица - през 2023 г. и 2007 лица през 2022 г.).

Осъдени са 1575 лица (1654 лица - през 2023 г. и 1860 лица - през 2022 г.), от които **16** непълнолетни (31 през 2023 г. и 11 през 2022 г.), а **24 лица са оправдани** - 1,42% от общо съдените (23 през 2023 г. - 1,30% и 46 през 2022 г. – 2,29%).

В светлината на анализа е регистрирано намаляване на НОХД в сравнение с предходните два отчетни периода, по-значително спрямо 2022 г.

Постъплението на **наказателните дела от частен характер** се е повишило в сравнение с 2023 г. и 2022 г. През отчетният период са постъпили 109 броя дела, през 2023 г. са 90 бр., а през 2022 г. са били 107 броя дела.

Постъплението на делата **по чл.78а НК** се е запазило спрямо 2022 г. и леко се е понижило спрямо предходния отчетен период. През 2024 г. са постъпили 188 броя дела, през 2023 г. - 200 бр., а през 2022 г. - 186 бр.

Сходно е и постъплението при **НАХД**: през 2024 г. – 1544 бр. дела, през 2023 г. - 1747 бр. дела, през 2022 г. - 1517 бр. дела.

Структура на наказаната престъпност

2024 г.

- Общопасни престъпления - 691 лица
- Престъпления против собствеността - 372 лица
- Престъпления против д-стта на държ. орг. общ. орг. - 212 лица
- Престъпления против личността - 163 лица
- Престъпления против брака и семейството – 45 лица
- Документни престъпления - 42 лица
- Престъпления против правата на гражданите – 23 лица
- Престъпления против реда и общественото спокойствие – 21 лица
- Против стопанството – 6 лица

2023 г.

- Общопасни престъпления - 810 лица
- Престъпления против собствеността - 397 лица
- Престъпления против д-стта на държ. орг. общ. орг. - 195 лица
- Престъпления против личността - 109 лица
- Престъпления против брака и семейството – 43 лица
- Престъпления против правата на гражданите – 36 лица
- Документни престъпления - 30 лица
- Престъпления против реда и общественото спокойствие – 28 лица
- Против стопанството – 6 лица

2022 г.

- Общопасни престъпления - 938 лица
- Престъпления против собствеността - 354 лица
- Престъпления против д-стта на държ. орг. общ. орг. - 319 лица
- Престъпления против личността - 96 лица
- Документни престъпления - 53 лица

- Престъпления против брака и семейството – 46 лица
- Престъпления против правата на гражданите – 35 лица
- Престъпления против реда и общественото спокойствие – 15 лица
- Против стопанството – 4 лица

В тригодишния наблюдаван период за кражба са осъдени през 2024 г. - 287 лица, през 2023 г. - 325 лица, през 2022 г. - 275 лица.

При определяне на наказанието съдиите са прилагали всички видове предвидени наказания.

През 2024 г. са лишени от свобода до 3 години 1229 лица (1319 през 2023 г. и 1527 през 2022 г.), от които в 844 случая - с приложение на чл. 66 НК (935 за 2023 г. и 1198 за 2022 г.). Това представлява 68,67% (70,89% за 2023 г. и 78,45% за 2022 г.) от всички осъдени на лишаване от свобода до 3 години.

8 лица са лишени от свобода над 3 години (12 през 2023 г. и 9 през 2022 г.).

По отношение на 147 лица (149 през 2023 г. и 121 през 2022 г.) е наложено наказание „глоба“. В 170 случая е наложена „пробация“ (155 през 2023 г. и 189 през 2022 г.).

Прави впечатление изключително ниския дял на обжалваните наказателни дела спрямо общия брой - 1079/8217. Това се дължи и на големия брой приключили със споразумения дела.

Продължава тенденцията от последните години присъдите да са обжалвани от подсъдимите и техните адвокати в по-голям брой случаи, отколкото да са протестирани от прокурора. От постъпилите в Окръжния съд през 2024 г. 159 въззивни наказателни дела, съотношението между жалба от подсъдим (128 бр.) и протест (31 бр.) на прокурора е 4,13:1.

Присъдата е потвърдена в 77 случая, в 15 случая наказанието е намалено, по 9 дела е постановено връщане на делото на първата инстанция, по 8 дела въззивният съд е произнесъл нова присъда. Налице е основание за извод за добро качество на работата на районните съдии, в преобладаващия брой случаи съдебните им актове са потвърдени.

Районните съдии са разгледали и **1810 АНД**. *За сравнение:* през 2023 г. - 2058 дела, а през 2022 г. - 1996 дела.

2. Дейност на районните съдилища по граждански дела

През 2024 г. в районните съдилища са постъпили общо 15 372 граждански дела, от които 8919 са на Районен съд - Бургас. И тук тенденцията е за увеличаване на броя на постъпилите дела.

За сравнение: през 2023 г. са постъпили общо 13 654 граждански дела, от които 7928 са на Районен съд - Бургас, а през 2022 г. са постъпили общо 14 213, от които 8427 са на Районен съд - Бургас.

Най-голямо е постъплението на дела по **чл. 410 и чл. 417 от ГПК – 8554** във всички районни съдилища.

Районните съдии са **свършили 14 827 дела, от които 8748 са на РС - Бургас**, през 2022 г. – 13 747 дела, от които 7929 са на РС - Бургас, през 2022 г. – 14 227 дела, от които 8411 са на РС - Бургас.

Анализът показва увеличение на брой на свършени дела в сравнение с предходните отчетни години, както и трайна тенденция на преобладаващи дела по заповедното производство.

И през тази отчетната година е висок делът на делата по СК – 1950 бр. постъпили и 2388 бр. всичко за разглеждане, като техния брой се е увеличил спрямо предходната 2023 г. (1701 постъпили дела).

През отчетната година има увеличение и на **облигационните иски**. По постъпилите иски са образувани 970 дела (при 886 дела за 2023 г.), разгледани са 1479 дела и са свършени 867 дела.

Наблюдава се тенденция на увеличение на делата, образувани по вещни иски, общо за районните съдилища: през 2024 г. - 418 бр., през 2023 г. - 340 бр. и през 2022 г. - 289 бр. Тези дела по принцип се характеризират с по-висока фактическа и правна сложност, налагат в повечето случаи назначаване на експертизи, снабдяване с документи от други държавни и общински органи и това предполага по-продължително разглеждане на споровете.

Постъпили иски по КТ през 2024 г. са 188 бр., през 2023 г. са 152 бр., при 594 бр. през 2022 г., което говори за значително намаление на трудовите спорове спрямо 2022 г., но се наблюдава постепенно увеличение спрямо 2023 г. *Увеличението на тези дела в предходни години се дължеше на големия брой иски на държавни служители в системата на МВР за заплащане на извънреден труд, които след постановяване на Тълкувателно решение на ОСГК на ВКС спряха да бъдат предявявани.*

Ето как изглежда съотношението на образуваните по заповедното производство частни граждански дела спрямо всички останали граждански дела:

Районен съд	Заповедното производство	Общо граждански дела
Айтос	605	1205
Бургас	4904	8919
Карнобат	830	1329
Малко Търново	106	200
Несебър	856	1585
Поморие	458	899
Средец	421	656
Царево	374	579

Тази таблица показва, че във всички районни съдилища в окръга преобладаващият брой граждански дела са тези, образувани по заповедното

производство. Те не разкриват значителна фактическа и правна сложност, още повече, че в два районни съда вече има съдебни помощници - РС - Бургас и РС - Несебър, които могат ефективно да подпомагат съдиите в работата по тези дела. С новите решения на СЕС в областта на потребителската защита обаче значително се разшири рамката на проверката на съдиите за неравноправни клаузи, което забавя работата по тези делата.

3. Сравнение на натовареността в районните съдилища по години

Действителна натовареност – общо

(Дела за разглеждане/всичко свършени дела)

2022 г. – 2024 г.

Година	БРС	АРС	НРС	КРС	ПРС	ЦРС	СрРС	МтРС	Средна за региона
2022 г.	48,20	37,47	57,81	33,60	37,89	49,91	42,17	24,83	45,64
	42,58	34,02	48,69	30,28	31,66	45,13	39,26	23,67	40,26
2023 г.	46,07	42,49	41,26	35,18	37,00	44,48	39,50	12,20	42,30
	40,53	38,69	36,30	31,49	30,08	38,57	36,42	11,50	37,27
2024 г.	47,04	55,17	41,26	38,41	54,50	52,33	43,96	28,75	46,11
	41,11	45,00	40,78	33,73	39,73	46,21	41,17	26,50	39,80

Натовареност по щат - общо

(Дела за разглеждане/всичко свършени дела)

2022 г. – 2024 г.

Година	БРС	АРС	НРС	КРС	ПРС	ЦРС	СрРС	МтРС	Обща
2022 г.	36,72	36,69	46,57	29,68	36,83	47,83	26,94	12,42	36,20
	32,45	33,31	39,22	26,75	30,78	43,25	25,08	11,83	31,93
2023 г.	35,65	34,52	33,89	28,73	37,00	28,42	39,50	20,33	34,37
	31,36	31,44	29,82	25,72	30,08	24,64	36,42	19,17	30,28
2024 г.	37,13	40,23	33,01	31,37	39,36	34,89	43,96	28,75	36,47
	32,45	32,81	27,95	27,55	28,69	30,81	41,17	26,50	31,48

Средната натовареност за региона с/о разгледани дела - действителната е 46,11, а спрямо свършени – 39,80.

Средната натовареност на региона с/о разгледани дела - по щат е 36,47, а спрямо свършени – 31,48.

По щат за 2024 г. най-голяма е натовареността на Районен съд - Средец, следван от РС - Айтос и РС - Поморие. След тях са РС - Бургас, РС - Царево, РС - Несебър и РС - Карнобат. Най-ниска натовареност по щат има РС - Малко Търново.

Действителната натовареност сочи подобна картина: най-натоварени са били през годината РС – Айтос, РС - Поморие, РС – Царево и РС - Бургас и най-ниско натоварени са РС - Карнобат и РС - Малко Търново.

Във всички районни съдилища през 2024 г. бяха извършени проверки от БОС. Не може да не се отчете, че магистратите от районните съдилища работят добре по показателя „срочност”, с някои изключения. Следва да се отчете като цяло увеличение на постъплението по почти всички групи дела, като при това магистратите следва да обърнат по-сериозно внимание на срочността и качеството на съдебните актове, които се постановяват, което предполага задълбочено проучване на материалите по делото и на относимата съдебна практика.

Някои по-важни и конкретни данни от докладите на районните съдилища в района на Окръжен съд- Бургас:

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС

Щатът на Районен съд - Бургас към месец януари 2024 г. по щатно разписание, утвърдено от Висшия съдебен съвет е 35 щатни бройки за магистрати, 4 щатни бройки за държавни съдебни изпълнители, 8 щатни бройки за съдии по вписванията и 85 съдебни служители.

Заетата щатна численост към месец януари 2024 г. е както следва: 35 магистрати, 4 държавни съдебни изпълнители, 8 съдии по вписванията и 83 съдебни служители. Няма незаети щатни бройки за магистрати.. Незаетите щатни бройки за съдебни служители са две.

През 2024 г. щатния състав на Районен съд Бургас е увеличен с една щатна бройка на длъжността „съдия“. С решението на СК на ВСС по протокол № 40 от 05.12.2023 г. е закрыта, на основание чл.194 ал.1 от ЗСВ една щатна бройка на длъжност „съдия“ в Районен съд Несебър и е разкрита една щатна бройка на длъжност „съдия“ в Районен съд Бургас, считано от 01.08.2024 г.

Магистратите в Районен съд - Бургас са разделени по материи, като една част разглеждат наказателни дела, а друга част разглеждат граждански дела. Разпределението на магистратите по отделение е извършено с решение на общото събрание, като от общия щат – 36 магистрата, 23-ма разглеждат граждански дела и 13 разглеждат наказателни дела. Действителният брой на магистратите, които са правораздавали през годината по отделения е различен в различните периоди от време, в зависимост от движението на щатния състав и натовареност по отделения.

Както и през предходните години, така и през тази, сред основните проблеми в кадровата обезпеченост на магистратите е командироването на магистрати от Районен съд - Бургас в други органи на съдебната власт.

Съобразно приетите от ВСС критерии, съотношението на броя на служителите към броя на съдиите е следното:

- съдебна администрация (обща и специализирана) спрямо магистрати, включително ДСИ и СвП по щат – (85:48) – 1,77;
- съдебна администрация спрямо магистратите, без ДСИ и СвП – (85:36) – 2,36;
- специализирана администрация/магистрати, включително ДСИ – (72:40) – 1,80.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В БРС

През отчетната 2024 г. са постъпили общо 14 238 дела, от които 14 187 са новопостъпили. Т.е. през отчетната година са постъпили с 1063 броя повече дела, като увеличението е със 7.5%. Броят на делата постъпили в повече през годината се равнява на два съдийски щата в средно натоварени районни съдилища. За съпоставка: През 2023 г. са постъпили общо 13 175 дела, от които 13 140 са новообразувани. През 2022 г. са постъпили общо 13 495 дела, от които 13 461 са новообразувани. Т.е. през 2024 г. са постъпили 1063 броя дела повече от тези през 2023 г. и със 743 броя повече от 2022 г. Увеличение с повече от 7% отчитаме като прекомерно и ако не се преустанови или поне прецизира практиката с командироването в значително по-малко натоварени органи на съдебна власт, ще се разстрои устойчивостта, което неминуемо ще влоши останалите показатели - срочност и качество.

Висящи към 01.01.2024 г. са били 1801 дела. За сравнение към 01.01.2023 г. са били 1797 броя дела (т.е. с едва 4 дела повече от тези през 2023 г. и с 132 дела по-малко от 2022 г.).

Ежегодно поддържания брой висящи дела в началото на периода се дължи на изключителната производителност на съдиите.

През 2024 г. общо за разглеждане са 16 039 броя дела, като от тях 14 020 са свършени, от които със съдебен акт по същество 11 440 и 2580 прекратени. От всички свършени в срок до три месеца са 12 546 броя дела, т.е. отново 89%. През 2023 г. общо за разглеждане са 14 972 броя дела, като от тях 13 171 са свършени дела, от които със съдебен акт по същество 10 794 и едва 2377 прекратени. Т.е. 89 % от всички дела за разглеждане са свършили в тримесечен срок. През 2022 г. 88 % от всички дела за разглеждане са свършили в тримесечен срок.

През 2024 г. е налице увеличение на делата и в двете отделения - в гражданско отделение с 991 броя дела, а в наказателно – със 72 броя дела, като това съотношение не се отразява на натовареността на магистратите в съда, нито в индивидуален план, нито по отделения, макар, че както посочихме по-горе прекомерното командироване на съдии от наказателното отделение внесе дисбаланс при натоварването на наказателните съдии и особено по отношение

на дежурствата. Един съдия по обективна необходимост бе преместен от гражданско в наказателно отделение.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През 2024 година са разгледани общо 10292 граждански дела (при 9302 през 2023 г. и при 9785 през 2022 г.). От тях 1373 са останалите висящи към 01.01.2024 г., а 8919 са постъпилите дела (при 7928 за 2023 г. и при 8427 за 2022 г.).

Наблюдава се значително увеличение на броя на новообразуваните граждански дела в сравнение с предходния отчетен период.

Свършените дела са 8748 (при 7929 за 2023 г.), от които в срок до 3 месеца – 7816 дела (при 7095 дела за 2023 г.) или 89 %.

Към 31.12.2024 г. са останали несвършени 1544 граждански дела.

Причина за по-бавното приключване на делата е отлагането на съдебни заседания по обективни причини, както и уредбата на ГПК досежно връчването на призовки и съобщения на ответниците/длъжниците по делата. Освен нормативно определения 1-месечен срок за търсене на ответника/длъжника на посочения в исковата молба адрес, на съда е вменено задължение да извършва справка за адресна регистрация и месторабота на длъжника/ответника, след което отново да го търси на адреса по справката, респ. по месторабота, което също добавя период от поне 1-2 месеца към нужното време за размяна на книжа и призоваване.

Със съдебен акт по същество през 2024 г. са приключили 7316 дела (при 6613 дела за 2023 г.).

Постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК, след проведено открито съдебно заседание през 2024 г. са 1996 (при 1791 за 2023 г.).

Броят на прекратените дела през 2024 г. е 1432, при 1316 за 2023 г. и 1427 за 2022 г. В този брой се включват и делата, по които съдът е извършил исканите от него процесуални действия и следва прекратяване на производството.

Нисък е броят на прекратените по спогодба дела. През 2024 г. тези дела са 50, при 47 през 2023 г. и 71 през 2022 г.

Прекратените по други причини (не по спогодба) дела през 2024 г. са 1382, при 1269 за предходния отчетен период. Относително високо съотношение по този показател се отчита при разгледаните през 2024 г. 5051 заповедни производства – 12.12 % (612), при 12.10 % (547) през 2023 г. и 12.83 % (575) през 2022 г. Това се дължи на задължението на съда да извършва служебна проверка на местната подсъдност при постъпване на заявлението, както и за изпращане на делото на местно компетентния съд, ако делото не му е подсъдно. Освен това, наблюдават се и други причини, водещи до висок процент прекратени заповедни производства – за заявителите с масов брой заявления, дори да е известно, че някои от тях са местно неподсъдни, същите се подават „ан блок” с останалите, разчитайки на съда да ги препрати на компетентния съд. Разпоредбата на чл. 414а от ГПК също доведе до значителен

брой заповедни дела, по които след възражение от длъжника, заявителят оттегля заявлението си и се стига до прекратяване.

Не е голям броят на гражданските дела от минали години:

- над 5 години – висящи са 9 дела;
- от 3 до 5 години – 26 дела;
- от 1 до 3 години – 167 дела;

Броят на делата от минали години е сходен с предходния отчетен период.

Граждански дела по видове

И през настоящия отчетен период се запазва относителният дял на постъпилите граждански дела (без частните граждански дела) – 2793, които са 31.32 % от всички постъпили в гражданското отделение дела. За 2023 г. това съотношение е 29.20 %, а за 2022 г. е 33.04 %.

ДЕЛА ПО СК - (0100-1) - Общо постъпили през отчетния период дела от тази група са 1246 (при 1028 за 2023 г. и 1047 за 2022 г.). Наблюдава се значително увеличение на постъплението през 2024 г.

ОБЛИГАЦИОННИ ИСКОВЕ - (0200-1) - Общо постъпили през отчетния период дела от тази група са 509 (при 453 за 2023 г. и 538 за 2022 г.). Наблюдава се увеличение на постъплението през 2024 г.

ВЕЩНИ ИСКОВЕ - (0300-1) - Общо постъпили през отчетния период дела от тази група са 153 (при 111 за 2023 г. и 131 за 2022 г.). Наблюдава се увеличение на постъплението през 2024 г.

ДЕЛБИ и искове по ЗН - (0500-1) - Общо постъпилите през този отчетен период дела от групата са 100 (при 93 за 2023 г. и 85 за 2022 г.).

УСТАНОВИТЕЛНИ ИСКОВЕ - (0600-1) - Общо постъпилите през този отчетен период дела от групата са 464 (при постъпили през 2023 г. – 465 и 2022 г. – 487 дела), в т.ч. искове по чл. 422 от ГПК.

ИСКОВЕ ПО КТ - (0700-1) - Общо постъпилите през този отчетен период дела от групата са 162 (при 128 за 2023 г. и 480 за 2022 г.). Наблюдава се увеличение на постъплението през 2024 г.

ДРУГИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА - (1300-1) - Отчитаните граждански дела в тази група са със следните показатели: постъпили 5 дела, 5 разгледани и свършени 5 дела.

АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА - (0800-1) - През 2024 г. са разгледани 179 административни дела, при 41 за 2023 г. и 22 за 2022 г., като новообразуваните през този отчетен период дела от групата са 150 (при 34 за 2023 г. и 14 за 2022 г.). Наблюдава се значително увеличение на постъплението в тази група през 2024 г.

ЧАСТНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА - ОБЕЗПЕЧЕНИЯ - (0900-1) - Разгледани са 82 такива дела (при 78 за 2023 г. и 64 за 2022 г.), от които новообразувани 71 и получени по подсъдност 6. Свършените дела са 77.

ЧАСТНИ ПРОИЗВОДСТВА - (1000-1) - Постъпилите през този отчетен период дела от групата са 1040 (при 1000 за 2023 г. и 1093 за 2022г.).

ЧАСТНИ ПРОИЗВОДСТВА – РЕГЛАМЕНТИ - (1200-1) - Разгледани са 125 такива дела (при 138 за 2023 г. и 112 за 2022 г.), от които новообразувани

99 (при 117 за 2023 г. и 99 за 2022 г.). Свършените дела са 108 (при 118 за 2023 г. и 94 за 2022 г.).

ЗАПОВЕДНО ПРОИЗВОДСТВО - (1100-1) - Общо постъпилите през този отчетен период дела от тази група са 4904 дела (за сравнение – през 2023 г. – 4418, а 2022 г. – 4387 дела). Разгледани са общо 5051 дела (при 4519 за 2023 г. и 4482 дела за 2022 г.). Свършените през 2024 г. дела са 4962 (при 4372 за 2023 г. и 4381 дела за 2022 г.).

През 2024 г. заповедните производства са 54,98% от всички постъпили през годината дела (4904/8919). За 2023 г. този им дял е бил 55,72% от всички постъпили през годината дела (4418/7928), а за 2022 г. - 52,06% от всички постъпили през годината дела (4387/8427).

В заключение, за отчетния период се наблюдава увеличение на делата в групите – административни производства, вещни искове, облигационни искове, дела по СК, искове по КТ и заповедно производство.

Важна за дейността на съда и добрите резултати от работата му е действителната натовареност на магистратите. При отчитане на реално отработеното време (216 отработени човекомесеци - след приспадане на отсъствието на съдия поради ползването на отпуск за майчинство, временна неработоспособност и пр. – при 193 за 2023 г. и при 189 за 2022 г.), действителната средна натовареност на съдиите в гражданско отделение през 2024 г. е 571.80 дела разгледани граждански дела годишно и 47.65 разгледани граждански дела месечно.

Тези стойности са близки до тези за 2023 г. (през 2023 г. тези стойности са били съответно 578.40 дела годишно и 48.20 дела месечно, а през 2022 г. тези стойности са били съответно 621 дела годишно и 51.77 дела месечно).

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През 2024 г. в Районен съд – Бургас са постъпили общо 5319 нови наказателни дела (5247 дела за 2023 г., 5068 дела за 2022 г.). Заедно с останалите от предходна година 428 дела, през 2024 г. са разгледани общо 5747 дела (при 5670 за 2023 г. и 5639 разгледани дела за 2022 г.). От посочените 5747 дела за разглеждане - 988 са НОХД, 93 са НЧХД, 102 са по чл. 78а от НК, ЧНД – 3012, ЧНД - разпити – 454 и АНХД – 1098.

През 2024 г. се наблюдава увеличение в общия брой на постъпилите през годината наказателни дела, взети като абсолютна стойност, с отчитане на увеличението от 72 дела в сравнение с тези, постъпили през 2023 г. Най-значим принос в посоченото изменение имат увеличения брой постъпления на ЧНД – с 312 дела повече от предходната година, както и НЧХД – с 29 повече от предходната година.

При останалите видове дела през 2024 г. се наблюдава намаление в незначителни бройки дела, в сравнение с предходната 2023 г. През 2024 г. е налице минимално намаление в броя новопостъпили НОХД в сравнение с предходната 2023 г. Постъпили са общо 817 дела (в т.ч. върнатите за ново разглеждане 8 дела, образувани под нов номер, след прекратяване – 14 дела и продължаващите дела под същия номер 5 дела), които заедно с останалите от

предходната година 171 дела, правят подлежащите на разглеждане през отчетния период дела общо 988 дела, за сравнение с предходни отчетни периоди - 1012 дела през 2023 г. и 1032 дела през 2022 г.

През 2024 г. са разгледани общо 1012 НОХД, от които през отчетния период са свършени 824 дела (841 за 2023 г., 867 дела за 2022 г.). По 196 дела (при 200 дела за 2023 г., 191 дела за 2022 г.) производството е приключило със съдебен акт по същество. Прекратени са 628 НОХД (641 дела за 2023 г., 676 дела за 2022 г.), от които 306 производства са прекратени със споразумение по чл. 382 от НПК, а 282 дела - със споразумение по чл.384 от НПК. Броят на върнатите за доразследване дела са 18 (при 13 дела за 2023 г. и 13 дела за 2022 г.). Прекратените по други причини производства са 22 дела (23 дела, за 2023, 21 дела за 2022 г.).

През 2024 г. се наблюдава намаляване с 1 брой на новопостъпилите дела по чл. 78а от НК - 92 дела, при 93 дела за 2023 г., 83 дела за 2022 г.

През отчетната 2024 г. постъпилите административнонаказателни дела (без тези по чл.78а от НК) са 920 (1172 през 2023 г., 928 дела през 2022 г.). Намалението е с 252 дела. Заедно с останалите от предходна година 178 дела висящи в началото на периода, през 2024 г. са разгледани общо 1098 административнонаказателни дела (при 1356 дела за 2023 г., 1229 дела за 2022г.). Свършени са общо 876 дела, а от тях със съдебен акт по същество – 751 дела, прекратени – 125 дела.

Наличието на несвършени в края на отчетния период дела традиционно се дължи на кампанийното изпращане на преписките в съда, възприетата от санкциониращите административни органи практика на една и съща дата да издават множество наказателни постановления, преписките по които се изпращат едновременно в съда, формирайки значително дневно постъпление от такива дела. Продължава тенденцията към повишаване сложността на водените административнонаказателни производства, включително обема на преписките по тях, водещи по необходимост до усложнена доказателствена дейност при разглеждането им.

През 2024 г. са постъпили 67 наказателни дела от частен характер, в т.ч. 2 върнати за ново разглеждане под нов номер и 3 продължаващи под същия номер (37 дела през 2023 г., 49 дела за 2022 г.). С останалите в началото на периода несвършени от предходната година 26 дела, общо през годината са разгледани 93 дела, свършени са общо 53 дела, от които със съдебен акт по същество – 23 дела, а 30 дела са прекратени.

Броят на постъпилите през 2024 г. частни наказателни дела е 2969 дела (2663 дела за 2023 г., 2699 дела за 2022 г.). Констатира се увеличаване с 306 бр. дела от този вид през отчетния период.

През 2024 г. също незначително се е увеличил броят на проведените разпити пред съдия в стадия на досъдебното производство – общо 454 дела (435 дела за 2023г., 454 дела за 2022 г.).

Свършените (решени) наказателни дела към 31.12.2024 г. са общо 5272 или от общо за разглеждане 5747 дела, свършените са 91,73 %, (5242 дела през

2023 г. - 92,45%, 5216 дела през 2022 г.- 92,50%). От общият брой свършени дела за 2024 г. в тримесечен срок са приключили 89,72% или 4730 дела. Посочените резултати в абсолютна и процентна стойност, въпреки намаления брой на съдиите работещи в наказателно отделение се явява устойчив показател за високото ниво и отличната работа на съдиите от наказателното отделение през отчетната 2024 година.

Несвършени (висящи) в края на отчетния период са 475 дела и представляват 8,27% от всички разгледани дела, при 428 дела за 2023 г. – 7,55% и 423 дела – 7,5% за 2022 г. Обективен факт е, че поради установените законови срокове за насрочването и разглеждането на делата, постъпилите нови дела в последните два месеца на годината практически не могат да бъдат приключени до изтичането и.

Важна за дейността на съда и добрите резултати от работата на наказателно отделение е действителната натовареност на магистратите. При отчитане на реално отработеното време, 125 отработени човекомесеци - след приспадане на отсъствието на съдия поради, временна неработоспособност и пр., действителната средна натовареност на съдиите в наказателно отделение през 2024 г. е 551,76 разгледани наказателни дела годишно и 45,98 разгледани наказателни дела месечно.

Тези стойности не са идентични с тези за 2023 г. когато действителната средна натовареност на съдиите от наказателно отделение е била 515,45 дела годишно и 42,95 дела месечно.

Възобновени през 2024 г. наказателни дела.

През 2024 г. е направено 1 искане за възобновяване от главен прокурор, но същото е оставено без уважение.

НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ ОТ БРС

Районен съд – Бургас е стандартно високо натоварен съд, наред с Районните съдилища в областните градове на водещите области.

Натовареност на съда и по отделения за период от три години								
Видове дела	Година	Брой постъпили дела	Брой дела за разглеждане	Брой свършени дела	Отработени човекомесеци	Действителна натовареност		
						Към постъпили дела	Към делата за разглеждане	Към свършени дела
Натовареност на Районен съд Бургас	2022	13495	15424	13627	320	42,17	48,20	42,58
	2023	13175	14972	13171	325	40,54	46,07	40,53
	2024	14238	16039	14020	341	41,75	47,04	41,11
Натовареност на наказателно отделение	2022	5068	5639	5216	131	38,68	43,04	39,82
	2023	5247	5670	5242	132	39,75	42,95	39,71
	2024	5319	5747	5272	125	42,55	45,98	42,18

Натовареност на гражданско отделение	2022	8427	9785	8411	189	44,59	51,77	44,50
	2023	7928	9302	7929	193	41,08	48,20	41,08
	2024	8919	10292	8748	216	41,29	47,65	40,05

РАЙОНЕН СЪД – НЕСЕБЪР

Към 31.12.2024 г. утвърдената щатна численост на Районен съд- Несебър е 32 щатни бройки, от които една щатна бройка за Административен ръководител-Председател, пет щатни бройки за длъжност „съдия“ в районен съд, един държавен съдебен изпълнител, трима съдии по вписванията и двадесет и две щатни бройки за съдебни служители.

Със Заповед № РД-08-179 от 31.05.2023 г. на Председателя на Върховния административен съд, съдия Йорданка Майска-Иванова бе командирована в Административен съд - Бургас за срок от 6 (шест) месеца, считано от 01.06.2023 г. до 30.11.2023 г. С последваща Заповед № РД-08-463 от 23.11.2023 г. на ВАС бе изменен срока на командироване на 1 година, до 31.05.2024 г., след която дата съдия Майска продължи да правораздава в Районен съд – Несебър.

С Решение по Протокол № 40 от 05.12.2023 г., Съдийската колегия на ВСС закри на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ една щатна длъжност „съдия“ в Районен съд - Несебър и разкри такава в Районен съд - Бургас, считано от 01.08.2024 г. На длъжността „съдия“ в Районен съд - Бургас бе преназначена Нина Моллова - Белчева – съдия от Районен съд - Несебър, която зае длъжността на 01.08.2024 г.

С Решение по Протокол № 40 от 05.12.2023 г., Съдийската колегия на ВСС закри на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ една щатна длъжност „съдия“ в Районен съд - Провадия и разкри такава в Районен съд - Несебър, считано от 01.08.2024 г. На длъжността „съдия“ в Районен съд - Несебър бе преназначен Никола Дойчев – съдия в Районен съд - Провадия, който зае длъжността на 01.08.2024 г.

С Решение по Протокол № 37 от 14.12.2023 г., Пленума на ВСС разкри на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ една щатна длъжност „съдия“ в Районен съд - Несебър. С Решение по Протокол № 43 от 19.12.2023 г., Съдийската колегия на ВСС обяви разкритата в РС - Несебър – 1 длъжност „съдия“ да се заеме чрез конкурс за първоначално назначаване, обявен от СК на ВСС с решение от същата дата.

След проведен конкурс за първоначално назначаване на длъжност „съдия“ в районните съдилища, с Решение на Съдийската колегия към ВСС по Протокол № 28 от 25.06.2024 г., Михаела Клечерова бе назначена на длъжност „съдия“ в Районен съд – Несебър. Същата встъпи в длъжност на 15.07.2024 г.

Със Заповед № 1204 от 10.10.2024 г. на Административния ръководител, Председател на Окръжен съд - Бургас, съдия Никола Дойчев бе командирован

на заета щатна длъжност „съдия“ в Районен съд - Поморие за срок от 4 (четири) месеца, считано от 21.10.2024 г.

Със Заповед № РД-08-409/21.10.2024г. на Председателя на Върховния административен съд, съдия Валери Събев от Районен съд – Несебър бе командирован в Административен съд - Бургас, считано от 04.11.2024 г. за не повече от 12 месеца.

С Решение т. 14.4 от Протокол № 41 от 05.11.2024 г. на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, бе ОТКРИТА процедура за преназначаване на 1 (един) съдия по реда на чл. 194, ал. 1 от ЗСВ от Районен съд - Несебър в Районен съд – Гоце Делчев.

Въпреки изразеното от Председателите на Окръжен съд – гр. Бургас и Районен съд - Несебър мотивирано несъгласие за това, на проведеното на 10.12.2024 г. заседание на СК на ВСС, абсолютно необосновано бе взето решение, с което бе отменено Решението на СК на ВСС по протокол № 44/26.11.2024 г. и на основание чл. 194, ал. 1 от Закона за съдебната власт бе закрыта една щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Несебър. Същата длъжност бе разкрита в Районен съд – Гоце Делчев, считано от 01.01.2025 г. На същото основание, бе преназначена Михаела Клечерова – съдия в Районен съд – Несебър, на длъжност „съдия“ в Районен съд – Гоце Делчев, считано от 01.01.2025 г.

При взимане на горепосоченото решение бе акцентирано върху големия брой висящи дела в РС - Гоце Делчев, причините за които според нас следва да се търсят в организацията на работа в съда, както и на всеки един от работещите там съдии, и които нямат никаква връзка с постъпленията на делата в РС - Гоце Делчев, които за пет години назад са били с по 1000 броя по-малко на година от постъпилите в Районен съд – гр.Несебър дела.

Към 31.12.2024 г., в Районен съд – Несебър няма незаети щатни бройки на съдии, ДСИ, съдии по вписванията и съдебни служители.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

Сравнителен анализ на постъпленията на дела през последните три години.

Постъпилите дела през 2024 г. са 2431, от които 1585 граждански и 846 наказателни.

Постъпилите дела през 2023 г. са 2318, от които 1441 граждански и 877 наказателни.

Постъпилите дела през 2022 г. са 2743, от които 1508 граждански и 1235 наказателни.

При сравнителен анализ се наблюдава ръст на постъпленията по граждански дела през 2024 г. спрямо постъпилите дела през 2023 г., със 144 повече. Следва да се вземе предвид, че образуваните граждански дела продължават да са с висока фактическа и правна сложност, повечето с международен елемент, което води до тяхната по-голяма продължителност. Наблюдава се незначителен спад при постъпленията на наказателните дела,

което се дължи основно на намаляване на постъпленията на частните наказателни дела за разпити на свидетели. Това обаче, не води до намаляване действителната натовареност на съдиите, тъй като тези видове дела са бързоликвидни и приключват в кратки срокове.

Общо делата за разглеждане през отчетния период са 2773 за 2024 г., при 2847 за 2023 г. и при 3353 дела за 2022 г. Въпреки по-голямото постъпление на дела през 2024 г., общо делата за разглеждане са по-малко на брой, тъй като висящите в началото на 2024 г. са били 342, при 529 към началото на 2023 г.

Свършените дела през отчетната 2024 г. година са 2348, при 2505 за 2023 г. и 2824 дела за 2022 г.

От всички сложени за разглеждане дела, през 2024 г. са свършени 85%, при 88% за 2023 г. и при 84% за 2022 г. Това налага извода, че независимо, че са работили в намален състав, съдиите са показали висок професионализъм и добросъвестност.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Общ брой наказателни дела за разглеждане през отчетния период – 930, при 991 дела за 2023 г. и при 1388 дела за 2022 г., от които постъпилите дела през 2024 г. са 846 (при 872 дела за 2023 г. и 1235 дела за 2022 г.), а останали несвършени дела в началото на отчетния период – 84 (при 114 дела за 2023 г. и 153 дела за 2022 г.):

- НОХД – 251 дела за разглеждане за 2024 г. (при 265 дела за 2023 г. и при 260 дела за 2022 г.);

- НЧХД – 9 дела за разглеждане през 2024 г. (при 15 дела за 2023 г. и при 21 дела за 2022 г.);

- АНД – 234 дела за разглеждане за 2024 г. (при 258 дела за 2023 г. и за 2022 г.);

- Дела по чл. 78а НК – 31 дела за разглеждане за 2024 г. (при 22 дела за 2023 г. и при 25 дела за 2022 г.);

- ЧНД – 357 общо дела за разглеждане през 2024 г. (при 363 дела за 2023 г. и при 766 дела за 2022 г.);

- ЧНД – разпити – 48 общо дела за разглеждане през 2024 г. (при 68 дела за 2023 г. и при 58 дела за 2022 г.).

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Общо дела за разглеждане за отчетният период – 1843, при 1856 дела за 2023 г. и при 1965 дела за 2022 г., от които постъпилите дела през 2024 г. са 1585 (при 1441 дела за 2023 г. и при 1508 дела за 2022 г.), а останали несвършени в началото на отчетния период – 258 (при 415 дела за 2023 г. и при 457 дела за 2022 г.).

При сравнителен анализ на трите години се наблюдава увеличение на постъпленията на гражданските дела спрямо предходната 2023 г. Следва да се вземе предвид и ниския брой дела (почти наполовина) на останалите несвършени дела в началото на 2024 г., което налага извода, че независимо от висока фактическа и правна сложност на гражданските дела в Районен съд –

Несебър, повечето от които с международен елемент, съдиите са проявили висока дисциплинираност и отговорност за срочното им приключване.

Сравнителен анализ на свършените дела през последните три години.

➤ Свършени наказателни дела:

Общо свършени дела за отчетния период – 831, при 907 дела за 2023 г. и 1274 дела за 2022 г., от които:

- с акт по същество – 599, при 664 дела за 2023 г. и 1059 дела за 2022 г.
- прекратени – 232, при 243 дела за 2023 г. и 215 за 2022 г.

➤ Свършени граждански дела:

Общо свършени граждански дела за отчетния период - 1517, при 1598 дела за 2023 г. и 1550 дела за 2022 г.

От свършените граждански дела, с решение по същество са приключили – 1136 дела, при 1221 дела за 2023 г. и 1122 дела за 2022 г.

Прекратени са общо 381 дела, при 377 дела за 2023 г. и 428 дела за 2022 г.

От общата бройка свършени граждански дела, 473 дела за 2024 г. са производства, извън тези, по които се образуват частни граждански дела.

През 2024 г. са свършени 192 ЧГД, при 158 ЧГД за 2023 г. и 162 ЧГД за 2022 г.

През отчетният период са свършени 852 дела по чл. 410 и чл. 417 ГПК (779 дела за 2023 г. и при 668 дела за 2022 г.), като от тях с акт по същество са приключили 677 дела, а прекратени – 175.

Изводи:

Данните показват, че се запазват високите показатели на приключилите граждански дела по същество в годините, въпреки фактическата и правната им сложност. Това отново е показател за отговорно и професионално отношение на съдиите към разглеждането им.

Общо прекратените дела през отчетният период са 22,11%, при 21,78% за 2023 г. и при 19,18% за 2022 г. Основна причина при прекратените наказателни дела са приключването им със споразумение по реда на чл. 382 и чл. 384 от НПК, а по гражданските дела - императивната разпоредба на чл. 411, ал. 1 от ГПК, обуславяща местна компетентност на съда по постоянен адрес или седалище на длъжника, съответно на чл. 113 от ГПК, касаеща производства, инициирани от и срещу потребители, разпоредбата на чл. 104, т. 3 и т. 4 от ГПК, обуславяща родова подсъдност на окръжен съд, която се установява след представяне на удостоверения за данъчна оценка и конкретизиране цената на иска, и процесуално бездействие на страните при констатирани нередовности по исковите молби по реда на чл. 129 ГПК.

Сравнителен анализ на несвършените дела в края на отчетния период за последните три години.

Останалите несвършени дела, в края на отчетната 2024 г. са общо 425. За 2023 г. са общо 342, а за 2022 г. са общо 529 дела. Наблюдава се известен ръст на броя на несвършените дела през 2024 г. спрямо тези през 2023 г., което се дължи на постъпилите със 113 броя повече дела в РС - Несебър през 2024 г., както и на текуеството на магистрати през годината.

Продължава тенденцията към намаляване броя на висящите дела с продължителност от 1 до 3 години, както и на тези от 3 до 5 години. Остава относително малък броя на делата с продължителност над 5 години, като причините за това се дължат на факта, че делбените производства са двуфазни, и често продължават с години предвид триинстанционният контрол на съдебния акт във всяка фаза. В броя несвършени дела влизат и спрените производства, внесените във временен архив съдебни делби, по които страните не са внесли депозити за експертизи.

СРОЧНОСТ ПРИ РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ДЕЛАТА

При образуването и насрочването на делата в районен съд съдиите се стараят да спазват законовите срокове. Делата се разпределят на случайният принцип посредством софтуерен продукт, утвърден и предоставен от ВСС. Всички дела се образуват в деня на постъпването им (в изключително редки случаи на следващия ден), и се докладват на определения съдия-докладчик на същия ден. Делата, които се разглеждат по реда на бързите производства по НПК и ГПК, също се докладват на съдията-докладчик в деня на постъпването ми.

Делата се насрочват в месечен или най-късно двумесечен срок, в зависимост от вида и характера на делото. Когато се касае за НОХД със задържани лица, те се насрочват в по-кратък срок, като в останалите случаи съдебното заседание по тези дела се насрочва до два месеца от представяне на обвинителния акт или тъжбата в съда, но стремежът на съдиите е в рамките на възможностите на графика си да насрочват делата в месечен срок. Следи се за спазване на всички установени от процесуалните закони съкратени срокове за насрочване и разглеждане на специални категории граждански и наказателни дела.

От свършените през 2024 г. общо 2348 дела, в срок до 3 месеца са приключили 2072 дела или 88%. За сравнение, от свършените през 2023 г. общо 2505 дела, в срок до 3 месеца са приключили 2096 дела или 84%. От свършените през 2022 г. общо 2824 дела, в срок до 3 месеца са приключили 2260 дела или 80%. Сочената висока срочност отново се налага извода за отговорно и професионално отношение на съдиите към разглеждането и решаването на делата, независимо от тяхната висока фактическа и правна сложност, задължението за провеждане на разпоредително заседание по НОХД, както и делата с участието на чужди граждани, като всичко това неминуемо води до по-голяма продължителност при разглеждането на делата.

НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДЕБНИЯ РАЙОН

Натовареността по щат спрямо дела за разглеждане за 2024 г. е 33.01, при 33.89 за 2023 г. и 46.57 за 2022 г. Натовареността по щат спрямо свършени дела е 27,95, при 29.82 за 2023 г. и при 39.22 за 2022 г.

Действителната натовареност за 2024 г. към делата за разглеждане е 40,78, а за свършените дела – 34,53. За сравнение през 2023 г., действителната

натовареност към делата за разглеждане е 41.26, а за свършените дела – 36.30. През 2022 г., действителната натовареност по щат е 57.81 към делата за разглеждане и 48.69 към свършените дела.

Следва да се обърне внимание, че натовареността по щат за 2024 г. е изчислена при заети седем щата, въпреки, че през годината, до 01.06.2024 г. в институцията работиха шестима съдии, а през октомври и ноември 2024 г. двама съдии бяха командироваани в Районен съд – Поморие и в Административен съд - Бургас.

Утвърденият съдийски щат не позволява специализация на съдиите по материи, т.е. всеки съдия в РС-Несебър разглежда всички видове дела, които са подсъдни на районен съд като първа инстанция, като това е допълнително натоварване, което по никакъв начин не се отчита както статистически, така и при извършване на атестация на магистрата.

РАЙОНЕН СЪД – ПОМОРИЕ

Според утвърденото щатно разписание, РС - Поморие разполага с 3 щатни бройка за съдии, включително и длъжността административен ръководител, разполага с един щат за Съдия по вписванията и един щат за Държавен съдебен изпълнител.

Със Заповед № АД-05-09/09.02.2023 г. на председателя на Апелативен съд – Бургас съдия Нася Япаджиева е била командирована в Окръжен съд – Бургас, считано от 01.03.2023 г. за срок от една година. Със Заповед № РД 08-365/30.09.2024 г. на Председателя на ВАС съдия Нася Япаджиева е командирована от Районен съд – Поморие в Административен съд – Бургас, считано от 05.03.2024 г., до приключване на конкурсна процедура.

Със Заповед № 1204/10.10.2024 г. на председателя на Окръжен съд – Бургас, съдия от РС – Несебър Никола Дойчев е командирован в Районен съд – Поморие, считано от 21.10.2024 г., за срок от четири месеца. Със Заповед № 1520/2024 г. на председателя на Окръжен съд – Бургас, командировката на съдия Никола Дойчев е прекратена, считано от 01.01.2025 г.

Съдийският щат на Районен съд - Поморие е относително достатъчен и като цяло позволява задълбочено и срочно разглеждане на делата, но дългосрочното отсъствие на съдия Япаджиева поради командировка, което не е компенсирано, води до забави при разглеждането и решаване на делата. Добра е кадровата обезпеченост откъм държавни съдебни изпълнители и съдии по вписванията. Натоварването в тези звена на съда не сочи необходимост от разкриване на нови щатни бройки.

Утвърденият съдийски щат не позволява специализация на съдиите по отрасли, т.е. всеки от тях разглежда всички видове дела, които са подсъдни на районен съд като първа инстанция, като това е допълнително натоварване, което никога не се отчита.

В началото на отчетния период съдебната администрация в Районен съд - Поморие е с щатна численост от 11 съдебни служители.

Общо дела за разглеждане в съда

През отчетния период общо делата за разглеждане са 1417 (при 1332 за 2023 г. и при 1326 за 2022 г.), от които постъпили дела през 2024 г. са 1168 (за 2023 г. са 1114 и 1123 за 2022 г.), а останали несвършени в началото на отчетния период са 218 дела (при 203 за 2022 г. и 330 за 2021 г.).

Останали несвършени дела в края на отчетния период са 249, при 218 за 2023 г. и при 203 за 2022 г.

Изводи:

През изминалата година е налице увеличение на постъпилите дела, което обстоятелство прекъсва тенденцията за намаление на делата, макар увеличението да не е значително, като през 2024 г., са постъпили с 54 дела повече спрямо 2023 г., при 45 дела повече спрямо 2022 г.

Следва да се отбележи, че през отчетния период се констатира увеличаване на броя на постъпленията при частно гражданските дела, като през 2024 г. са постъпили 619 ЧГД, при 549 ЧГД за 2023 г. и при постъпили през 2022 г. 558 ЧГД. Запазва се сравнително постоянният брой на постъпленията по гражданските дела, при незначително намаление на броя им, като през 2024 г. са постъпили 277 дела, при 292 ГД за 2023 г., при постъпили 277 дела през 2022 г.

Запазва се тенденцията за намаление на постъпилите наказателни дела, като през 2024 г. те са 269 (при 273 за 2023 г. и при 287 наказателни дела за 2022 г.). Намаление се наблюдава в броя на постъпилите през 2024 г. НОХД – 88 (при 97 за 2023 г. и при 109 за 2022 г.), намалява и броят на делата по чл. 78а от НК – 9 (при 13 за 2023 г. и при 8 за 2022 г.). Броят на постъпилите ЧНД се запазва непроменен през сравнявания период – 101 бр. през 2024 г. (при 98 за 2023 г. и при 107 за 2022 г.), леко увеличен е броят на АНД – 60 (при 53 за 2023 г. и при 51 за 2022 г.), като броят на тези дела зависи в голяма степен от активността на административно наказващите органи, която не е много висока. Запазва се броя на постъпилите НЧХД – 11 (при 12 за 2023 г. и за 2022 г.).

Броят на останалите несвършени дела в края на отчетния период е по-висок спрямо м.г. – 384 (при 249 за 2023 г. и при 218 за 2022 г.), като причините са комплексни – вида на постъпилите дела и организацията на работата.

Наказателни дела

Общият брой разглеждани наказателни дела през отчетния период е 315 (в това число 269 постъпили и 46 останали несвършени в края на 2023 г.), при 313 за 2023 г. и при 344 за 2022 г.

Видове дела по текстове от НК:

- на първо място са общоопасните престъпления – 51 бр.;
- на второ място са престъпленията против собствеността – 22 бр.;
- следват престъпления против личността – 9 бр.;
- престъпления против брака, семейството и младежта – 3 бр.;
- документни престъпления – 2 бр.;

- престъпления против правата на гражданите – 1 бр.

Тенденцията за най-голям брой дела за общоопасни престъпления е постоянна в съдебния район. От общоопасните престъпления традиционно най-голям е делът на тези по транспорта, като най-много са внесените обвинения за престъпления по чл. 343б, ал. 1 и ал. 3 от НК.

Граждански дела

През отчетния период в гражданска колегия на съда са разглеждани 1102 дела, при 1019 за 2023 г. и при 982 дела за 2022 г.. От тях:

- постъпили през 2024 г. са 899 дела, при 841 дела за 2023 г. и 836 за 2022 г.

- 203 дела са останали несвършени в началото на отчетния период, при 178 дела за 2023 г. и 146 за 2022 г.

От общо постъпилите през отчетния период 899 граждански дела – 812 дела са новообразувани, 82 дела са получени по подсъдност, 4 дела продължават под същия номер и едно дело е върнато за ново разглеждане под нов номер.

Останали несвършени дела в края на отчетния период са 313, при 203 дела за 2023 г. и при 178 за 2022 г.

Налице е увеличение на останалите несвършени дела в края на отчетния период, като причините за това са комплексни, но най-вече се дължат на протичането на голям брой дела при представителство на ответника от особен представител, което води до увеличаване на времето за разглеждане на делата, чести откази на вещи лица от извършването на назначени по делата експертизи, често отлагане на съдебните заседания поради невъзможност на пълномощник да се явят поради препятствие, което страната не може да отстрани, след промените в разпоредбата на чл.142, ал.2 от ГПК, ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 2.02.2023 г.

Общ брой свършени дела за съда.

През отчетния период са свършени общо 1033 дела, при 1083 за 2023 г. и при 1108 дела за 2022 г., от които:

- с акт по същество 767 дела, при 806 за 2023 г. и 845 дела за 2022 г.

- прекратени – 266 дела (в това число 63 споразумения), при 277 за 2023 г. и при 263 за 2022 г.

Общият брой на приключените дела през 2024 г. е най-нисък за последните три години.

Сравнително стабилен е броя на прекратените дела, като големия брой е свързан с прекратените дела и изпратени по подсъдност на компетентния съд и делата приключили със споразумение. Прекратените дела през отчетния период са 25.75% (при 25.58% за 2023 г. и при 23.74% за 2022 г.).

През 2024 г. са приключени 244 наказателни дела (при 267 за 2023 г. и 304 за 2022 г.), в това число 84 са приключените НОХД. По 17 НОХД е произнесена присъда, 63 дела са приключили със споразумение, 3 дела са върнати за доразследване и 1 дело е прекратено по други причини.

Запазва се съществения дял от наказателните дела, приключили със споразумение по чл. 384 НПК, като броят на сключените споразумения е спаднал в сравнение с предходните периоди.

Броят на приключващите с присъда НДОХ е увеличен с 6 повече спрямо 2023 г. и 1 по-малко спрямо 2022 г.

През 2024 г. най-често налаганото наказание е било лишаване от свобода до 3 години, като в това отношение се наблюдава трайна тенденция в последните 3 години. В повечето от случаите в посочените рамки наказанието лишаване от свобода се налага с приложение на чл. 66 НК. Очертава се тенденция за неналагане на наказание лишаване от свобода за повече от три години.

Запазва се ниския брой на лицата осъдени на пробация, като една от причините е промените в законодателството и предвиждане на минимално наказание лишаване от свобода за някой от престъпленията (чл. 343б, чл. 343в, ал. 2 НК и др.), което изключи възможността за налагане наказание „пробация“.

През отчетния период са свършени общо 789 граждански дела, при 816 за 2023 г. и при 804 за 2022 г. От тях:

През 2024 г. са свършени 173 **ГД** (от които 2 административни), при 269 дела за 2023 г. и при 250 за 2022 г. От свършените дела с решение по същество са приключили 106, а прекратени са 67 дела.

През 2024 г. са свършени 616 **ЧГД**, от които с акт по същество са приключили 511 дела и са прекратени 105 дела.

Най-често прекратяването е свързано с изпращане на делото по подсъдност на компетентния съд.

Срочност при разглеждане и изготвяне на съдебните актове

При образуването и насрочването на делата в Районен съд - Поморие се спазват законните срокове.

Всички дела се образуват в деня на постъпването ми и се докладват на определения съдия-докладчик на следващия ден. Делата, които се разглеждат по реда на бързите производства по НПК и ГПК, се докладват на съдията докладчик в деня на постъпването ми. Делата се насрочват в месечен или най-късно двумесечен срок, в зависимост от вида и характера на делото. Този срок е шестмесечен за делата, в които участват като страни лица с адрес за призоваване в чужбина.

Следва да се отбележи, че и делата, по които участват лица с адрес за призоваване в рамките на Европейския Съюз, в повечето случаи се разглеждат в по-кратки срокове, поради ефективността на Съюзното законодателство в областта на съдебното сътрудничество по граждански и наказателни дела, допускащо и призоваване чрез писмо с обратна разписка според обстоятелствата по съответното дело.

Когато се касае за НДОХ разпоредителното заседание по тези дела се насрочва до два месеца от представяне на обвинителния акт, по изключение и с разрешение на председателя на съда в срок до три месеца, а при НДЧХ заседанията се насрочват в едномесечен срок.

Следи се за спазване на всички установени от процесуалните закони съкратени срокове за насрочване и разглеждане на специални категории граждански и наказателни дела.

От свършените през годината 1033 дела, в срок до три месеца са били 875 дела или 85%, при 84% за 2023 г. и при 82% за 2022 г. Прави впечатление, че процентът на приключилите дела в 3 месечен срок е по-висок от този в предходните две години, което сочи повишаване на срочността на разглеждането на делата.

Натовареност

Натовареността по щат спрямо всички дела за разглеждане за 2024 г. е 39,36, при 37,00 за 2023 г. и при 36,83 за 2022 г.

Натовареността по щат спрямо свършените дела за 2024 г. е 28,69, при 30,08 за 2023 г. и при 30,78 за 2022 г.

Действителната натовареност спрямо всички дела за разглеждане за 2024 г. е 54,50, при 37,00 за 2023 г. и при 37,89 за 2022 г.

Действителната натовареността спрямо свършените дела за 2024 г. е 39,73, при 30,08 за 2023 г. и при 31,66 за 2022 г.

Натовареността се увеличава в сравнение с предходната година и е над средната за страната по сега действащите критерии на ВСС.

През отчетния период, както и през предходните две години не е имало незаети щатни бройки за съдии. През периода съдия Япаджиева е била командирована в Окръжен съд - Бургас и Административен съд - Бургас, като на нейно място е командирован съдия от Районен съд - Несебър, но за период от два месеца.

РАЙОНЕН СЪД – КАРНОБАТ

Утвърдената в Районен съд – Карнобат щатна численост е пет щатни бройки за магистрати, една щатна бройка за държавен съдебен изпълнител, две щатни бройки за съдии по вписванията и шестнадесет щатни бройки за съдебни служители. Всички места за съдии – магистрати, държавен съдебен изпълнител и съдии по вписванията са заети. Съдия Мархалева е командирована в Районен съд – Бургас за едногодишен период от време, считано от 01.02.2024 г. до 01.02.2025 г. включително, съгласно заповед № 86/25.01.2024 г. на Административния ръководител-председател на Окръжен съд - Бургас.

Съобразно приетите от Висшия съдебен съвет критерии, съотношението на броя на служителите към броя на съдиите не е променено спрямо предходните години и е както следва:

- специализирана администрация/магистрати - 2,2;
- специализирана администрация/магистрати вкл. ДСИ – 1,83
- общ брой съдебни служители/магистрати, вкл. ДСИ и съдии по вписванията - 2.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

Общо делата за разглеждане за отчетния период са **1882 бр.**, при 1724 броя за 2023 г. и спрямо 1781 броя за 2022 г. От тях постъпилите през **2024 г. дела са 1701 броя.**

Съпоставен броят на постъпилите дела през 2024 г. с този от предходните години бележи увеличение: през 2023 г. новообразуваните дела са бил 1548 (или увеличението през 2024 г. е със 153 бр. дела), през 2022 г. новообразуваните дела са били 1579 броя (или увеличението през отчетната 2024 г. е със 122 дела).

Останали несвършени от предходни години са **181 броя дела.** В началото на 2023 г. несвършените дела са 176 броя, а в началото на 2022 г. - 202 дела.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През отчетната **2024 г. са разгледани 403 броя наказателни дела**, от които от предходен период са останали несвършени 31 броя (от тях АНД - 11 броя, ЧНД - 4 бр., НОХД – 11 броя и НЧХД – 5 броя).

Данните за новообразуваните наказателни дела през 2024 г. показват незначително намаление спрямо предходния отчетен период. През годината са постъпили **372 наказателни дела**, спрямо 399 дела за 2023 г. или това е намаление на постъплението със 27 броя (или с 6,77%). През 2022 г. са образувани 443 броя дела – намаление с 71 бр. дела (16,03%).

Разгледаните 403 бр. наказателни дела се разпределят както следва: НОХДелата са 82 бр. (20,35%), НЧХД са 10 дела – 2,48%, АНД по жалба срещу наказателно постановление са 103 бр. (25,56%), АНД по реда на чл.78а от НК - 18 бр. (4,47%) и ЧНД са 190 бр. (47,14%). От ЧНД 41 са ЧНД разпити.

От общо 403 бр. наказателни дела за разглеждане, **свършените дела са общо 359 бр.**, като от тях прекратените са 91 дела (или 25,35% от свършените дела). От прекратените 91 бр. наказателни дела със споразумение по чл. 382 и чл. 384 от НПК са приключили 74 дела, а по други причини са прекратени 17 бр. наказателни дела. Няма дела върнати на прокурора за доразследване.

В тримесечния срок са свършени **305 наказателни дела**, което съставлява 85% от свършените дела.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През 2024 г. в съда за разгледани **1479 граждански дела**, от които новообразуваните са **1329 броя.** Сравнение на данните за отчетната 2024 г. с предходните години: през 2023 г. в съда са разгледани 1293 гр. дела, от които новообразуваните са били 1149 броя.; през 2022 г. в съда са разгледани 1287 граждански дела, от които новообразуваните дела са 1136 броя.

От постъпилите през 2024 г. 1329 дела, 166 броя са частни граждански дела (12,5%) и 830 броя частни граждански дела образувани по заявление по чл. 410 и чл. 417 от ГПК (62,5%); новообразуваните граждански дела по общия ред за 2024 г. са 272 бр., по чл. 310 от ГПК - 61 бр. дела и административни дела - 0 бр.

Броят на новообразуваните граждански дела за отчетния период спрямо 2023 г. бележи значително увеличение - 180 дела повече (15,6%), като увеличението се наблюдава при всички видове граждански дела. Спрямо 2022 г. увеличението е със 193 дела (16,9%).

Новообразуваните през 2024 г. граждански дела по видове са:

- 67 дела по облигационни искиове;
- 158 дела по СК, ЗЗДН, ЗЗДет, ЗЛС, ЗГР;
- 12 дела са образувани като вещни искиове;
- 18 дела са образувани по Закона за наследството и делби;
- 70 са образуваните дела по предявени установителни искиове;
- 2 броя са образуваните обезпечителни производства;
- 159 са образуваните частни производства;
- 830 са делата образувани по реда на чл. 410 и чл. 417 от ГПК;
- 9 броя са новообразуваните дела по КТ;
- 0 броя административни дела;
- 4 броя дела са образувани като частни производства регламенти.

При анализа на данните за постъпилите дела по общия ред през 2024 г. се установява, че най-голям е броят на делата, образувани по СК, ЗЗДН, ЗЗДет, следвани от установителните искиове и облигационни искиове, като голяма част от установителните искиове са образувани по реда на чл. 422 от ГПК.

През 2024 г. са свършени общо **1294 граждански дела** (87% от разгледаните през отчетния период дела), спрямо 1143 за 2023 г. (88%) и 1143 броя за 2022 г. (89%). Съотношението на свършените граждански дела спрямо разгледаните през годините не търпи съществени промени и се запазва като една сравнително постоянна величина.

От гражданските дела в срок до 3 месеца са свършени **1196 дела**, което съставлява 92% от общо свършените 1294 гр. дела. През 2023 г. в срок до 3 месеца са свършени 1023 дела, което съставлява 90% от общо свършените (1143) гр. дела. През 2022 г. в срок до 3 месеца са свършени 998 дела, което съставлява 87% от свършените (1143) гр. дела.

При гражданските дела, приключването в тримесечния срок е следствие от спазването на законово предвидените срокове по производствата по реда на чл. 410 и чл. 417 от ГПК, произнасянето, по които е в тридневен срок, след проверка за местна подсъдност. При наказателните дела добрата срочност се дължи на факта, че голяма част от наказателните дела приключват със споразумение по реда на чл. 381 и чл. 384 от НПК. Разглеждането на част от производствата по наказателни дела - 4 бр. е по реда на чл. 370 от НПК. В голяма част от НОХД след разпоредителното заседание по искане на подсъдимия се преминава към разглеждане на делото по Глава двадесет и седма и Глава двадесет и девета от НПК и в тези случаи делото приключва в едно заседание. Част от НОХД делата, внесените от прокуратурата по чл. 381 НПК, се разглеждат в деня на постъпването им, ако графика на съдията позволява това. По този начин се преодоляват проблеми при евентуалното призоваване на

страните, които не са от гр. Карнобат и се спестяват материални и времеви ресурси по призоваване на им.

НАТОВАРЕНОСТ

Средната натовареност на съдиите по щат през 2024 г. спрямо разгледаните дела е **31,37 дела на месец**, а спрямо свършените е **27,55 дела**. Този показател бележи увеличение в сравнение с предходния отчетен период, когато средната натовареност на съдиите по отношение на разгледаните дела е била 28,73, дела на месец, а спрямо решените - 25,72 дела.

Действителната натовареност на съдиите през 2024 г. спрямо разгледаните дела е **38,41 дела на месец**, а спрямо свършените – **33,73 дела**, при действителна натовареност през 2023 г. спрямо разгледаните дела – 35,18 дела на месец, а спрямо свършените – 31,49 дела.

Поради малкия брой на магистратите и за равномерното им натоварване в съда не са сформирани отделения по материя. Това налага съдиите да са еднакво добре подготвени, както в гражданскоправната така и наказателноправната материя и обективно повишава индивидуалната им натовареност, спрямо колегите им в по - големите съдилища, разглеждащи само граждански или само наказателни дела.

РАЙОНЕН СЪД – СРЕДЕЦ

В Районен съд – Средец са утвърдени 2 (два) щата за магистрати. През цялата 2024 г. реално са били заети и двата щата, като единият от съдиите е и административен ръководител-председател на съда.

Със Заповед № 1199/19.10.2023 г. на Административния ръководител – председател на Окръжен съд – Бургас, съдия Делиев е командирован в Районен съд – Царево до 5.7.2024 г. За времето на командироване на съдия Никола Делиев, в Районен съд – Средец са командировани съдии от Районен съд – Бургас.

В Районен съд – Средец през 2024 г. са работили един държавен съдебен изпълнител и един съдия по вписванията, при запълнен изцяло щат.

В Районен съд – Средец няма обособени отделения и специализирани състави. Съдиите разглеждат всички групи дела, което налага задълбочено познаване на по-голям брой и вид нормативни актове, способност за бързо преминаване от един към друг вид правна материя и по-добра организация на ежедневната работа. Структурирани са екипи съдия-деловодител-съдебен секретар за двата действащи съдебни състави.

Общ брой на делата за разглеждане

Общият брой на делата за разглеждане през 2024 г. в РС – Средец е бил **1055**, от които 699 граждански дела и 356 наказателни дела. При съпоставка с предходните две години, се отчита увеличаване със 107 дела спрямо 2023 г. (948 бр.) и с 85 дела спрямо 2022 г. (970 бр.).

От делата за разглеждане през 2024 г. новообразувани са **981**, от които 656 граждански и 325 наказателни. Съответно през 2023 г. този брой е бил 881,

от които 587 граждански и 294 наказателни, а през 2022 г. - 901, от които 537 граждански и 354 наказателни. При анализиране на този параметър се наблюдава значително увеличаване на броя на новообразуваните дела спрямо предходните години.

Брой на свършените дела

Броят на свършените дела през отчетната година е 988, от тях 652 бр. граждански и 336 бр. наказателни и съставлява 93,65% от разглежданите през годината дела. Увеличен е процента на свършените дела на база разгледани спрямо предходни периоди, като за 2023 г. този показател е бил 92,11%, а за 2022 г.- 93,02%.

Към 01.01.2024 г. останалите неприключени от предишния период дела са общо 74, от които 43 граждански и 31 наказателни (или 7,01% от делата за разглеждане). През 2023 г. този брой е бил 67, а през 2022 г. – 68. В процентно отношение броя на несвършените в началото на отчетния период е почти същия като този през 2023 г.

От всички свършени дела през 2024 г., 933 са приключили в 3-месечен срок или 94%, при 92% през 2023 г., 90% през 2022 г. Видно от данните се забелязва положителна трайна тенденция за срочно приключване на производствата.

Както и през останалите отчетни периоди, като причини за забавянето на делата и нерешаването им в тримесечен срок могат да се изтъкнат: несвоевременното връчване и връщане на книжата, касаещи призоваването на страните; искания за отлагане на заседанията по делата, най-вече от процесуалните представители, по причина, че са ангажирани по други дела в други съдилища; неоткриването на подсъдими на посочените от тях адреси и невъзможността за своевременно им призоваване за съдебното заседание, отлагане на дела поради здравословни причини на участници в процеса, които обстоятелства не следва да бъдат вменени във вина на състава на Районен съд – Средец. Допълнително през отчетния период следва да се отчете текучеството на командировани магистрати, което е довело до нарушаване на естествения ритъм на работния процес вследствие наложилото се няколкократно преразпределяне на несвършени дела, запознаване със същите от нов съдебен състав или стартирането им отначало в случаите на ангажиран съдебен състав без започнало съдебно следствие (например след проведено разпоредително заседание при наказателни дела).

От всички свършени 988 бр. дела, решенията по същество със съдебен акт дела през 2024 г. са 783 броя или 79,25%, при 81,81% през 2023 г. и 76,52% през 2022 г., тоест този показател, въпреки кадровото текучество, не е намалял чувствително.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През 2024 г. общо разгледани в Районен съд – Средец са 699 граждански дела, като 43бр. от тях са останали висящи от 2023 г., а новообразуваните са 656. Свършените дела са общо 652 бр., от които със съдебен акт по същество 546 дела. Прекратените производства са общо 106, от които 9 са приключили

със спогодба по чл. 234 от ГПК, а 97 са прекратени по други причини. Останали висящи към 31.12.2024 г. са 47 граждански дела.

Новообразуваните през 2024 г. граждански дела, които са разгледани по общия ред, са 143 броя. Заедно с остатъка от 2023 г. от 36 дела, всичко за разглеждане са били 179 дела по общия ред.

Производствата по чл. 310 от ГПК са били общо 11 бр. за разглеждане, от които 1 дело остатък от 2023 г. и 10 новообразувани.

През отчетния период е имало на производство 1 административно дело по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ, новопостъпило.

През отчетния период на производство са били 74 частни граждански дела (различни от делата по чл. 410 от ГПК и чл. 417 от ГПК), като всички са новообразувани.

Производствата по чл. 410 и чл. 417 от ГПК са били общо за разглеждане 427 бр., от които 421 бр. новообразувани и 6 от предходен отчетен период. Свършените са 427 бр., всичките в срок до три месеца.

Други граждански дела – през 2024 г. има постъпили 7 бр. такива дела, като всички са решени с акт по същество в 3 месечен срок.

През настоящия отчетен период отново голям дял заемат новопостъпилите производствата за мерки по Закона за закрила на детето – 48 бр., предвид наличието на три институции за деца в неравностойно положение на територията на гр. Средец – два дома от семеен тип и един кризисен център, както и установителните искове - 20 бр. и облигационните искове – 35 бр.

Съществен дял от всички граждански дела за разглеждане през отчетния период, както и през 2023 г. и 2022 г., заемат новообразуваните дела по чл. 410 и 417 от ГПК – 427 бр. (61,10%), който дял в процентно отношение е завишен спрямо 2023 г., когато е бил 59,91% и спрямо 2022 г. – 53,50%.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През 2024 г. общият брой на наказателните дела за разглеждане в Районен съд – Средец е 356 бр., от които 31 бр. остатък от 2023 г. и 325 броя новообразувани.

За 2024 г. общо приключените наказателни дела са 336 бр. или 94,38% от разглежданите наказателни дела. От тях приключени в 3-месечен срок са 306 бр. или 91% от свършените наказателни дела.

От свършените наказателни дела със съдебен акт по същество са приключили 237 дела. Прекратените производства са общо 99, от които 91 са приключили със споразумение, 5 – прекратени по други причини и 3 върнати за доразследване. В края на периода са останали несвършени 20 наказателни дела (5,62% от наказателните дела за разглеждане), предимно дела, образувани към края на отчетния период.

Като причина за забавянето при разглеждането и решаването на наказателните дела могат да се посочат ненамирането на подсъдими на посочените по делото адреси или неявяването им, водещо до обявяването им за издирване или принудително довеждане, а също и по молби на защитниците, с

оглед ангажираността им по други дела в други съдилища, както и отлагане на дела по здравословни причини, посочени от някои от участниците.

През 2024 г. броят на наказателните общ характер дела за разглеждане е 113, от които 17 бр. несвършени от 2023 г. и 96 бр. новообразувани. От всички приключили 100 НОХДела, свършени в срок до три месеца са 83 дела или 73,45% от общия брой дела НОХД за разглеждане. Със съдебен акт по същество са приключили 9 НОХД. Прекратените дела са 91, от които 89 са приключили със споразумение за решаване на делото, 1 дело прекратено и 1 върнато за доразследване.

Както и през предходния отчетен период, голям дял от разглежданите в Районен съд – Средец наказателни от общ характер дела имат делата за общоопасни престъпления (управление на МПС в пияно състояние или след употреба на наркотични вещества, управление на МПС в срока на лишаване от право на управление на МПС, причиняване на телесна повреда при управление на МПС, противозаконно отнемане на МПС), делата за престъпления против собствеността (предимно квалифицирани състави на кражба, като преобладават т.нар. домови кражби), както и делата за незаконно преминаване/превеждане през границата, противозаконно подпомагане на чужденец да пребивава в страната в нарушение на закона, като броят на последните през 2024 г. е 47, при 23 дела за 2023 г. и 61 дела – 2022 г.

Анализ на работата на съдиите в РС – Средец

Видно от резултатите през 2024 г., са положени усилия за срочното образуване, разглеждане и решаване на делата. Броят на свършените дела до 3 месеца от постъпването им е 933 (94% от свършените дела), съответно:

- граждански дела – 627 дела (96% от свършените граждански дела);
- наказателните дела – 306 дела (91% от свършени наказателни дела).

При анализ на отчетните данни за 2024 г. може да се направи категоричен извод, че работата на съдиите от РС – Средец е на отлично ниво, като се постигна бързина на съдопроизводството и качество на постановените съдебни актове. Същите не са допускали неоснователно забавяне на дела и некачествено правораздаване, в каквото отношение показатели са: липсата на постановени извън срок съдебни актове, висок процент приключили дела в срок до 3 месеца, нисък процент на обжалвани актове.

Натовареност на съдиите по щат:

През отчетния период утвърдената щатна численост за Районен съд – Средец – 2 съдийски щатни бройки са били заети, като са отработени 24 човекомесеца, поради това относителната средна натовареност на съдиите по щат се припокрива с действителната натовареност.

Натовареност по критерий „средно месечно дела за разглеждане“ от един съдия за 2024 г. - 43,96, при 39,50 през 2023 г. и 42,17 през 2022 г.

Средно месечно свършени дела за 2024 г.– 41,17, при 36,42 през 2023 г. и 39,26 през 2022 г.

Видно от данните натовареността в съда през отчетния период се доближава до средната за съдилищата в страната извън областните центрове.

РАЙОНЕН СЪД – АЙТОС

Щатът на Районен съд - Айтос по последното щатно разписание, утвърдено от Висшия съдебен съвет включва: 4 щ. бр. съдии, 2 щ. бр. държавен съдебен изпълнител, 1 съдия по вписванията и 13 съдебни служители - обща и специализирана администрация.

И четирите магистратски длъжности са непроменени спрямо предходния период на отчитане и са заети от районните съдии Мария Джанкова, Таня Спасова, Мария Дучева и Ивайло Кънев. През целия отчетен период съдия Спасова е била в отпуск за отглеждане на малко дете, като считано от 21.11.2024 г. предвид нейното и на съдия Дучева (в отпуск поради предстоящо раждане, считано от 30.11.2024 г.) със заповед на Председателя на БОС в АРС е командирован мл. съдия Тихомир Рачев.

Съобразно приетите от ВСС критерии, съотношението на броя на служителите към броя на съдиите е променено, т.к. има отпусната една допълнителна щатна бройка за ДСИ и една допълнителна щ.б. за секретар-протоколист:

- специализирана администрация/магистрати - 0,5.
- служители обща администрация/магистрати – 2,1.

Следва да се отчете, че в РС - Айтос е постигнато оптимално съотношение между магистратите и служители от общата администрация, по-голямата част от които са с дългогодишен опит в съдебната система. При работата на администрацията изцяло е залегнал принципа на взаимозаменяемост, като служителите често съвместяват повече от една длъжности.

ОБЩО ДЕЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ

През 2024 г. са постъпили като новообразувани общо 1783 броя дела, от които 578 бр. наказателни и 1205 бр. граждански дела. Останали са за разглеждане от предходен период общо 148 броя дела, както следва: 37 наказателни дела и 111 граждански дела. През годината в съда са разгледани общо 1931 дела, от които 1575 са приключили.

За сравнение през 2023 г. са постъпили като новообразувани общо 1494 броя дела, от които 465 бр. наказателни и 1029 бр. граждански дела. Останали са за разглеждане от предходен период общо 163 броя дела, както следва: 47 наказателни дела и 116 граждански дела. През годината в съда са разгледани общо 1657 дела, от които 1509 са приключили.

За сравнение през 2022 г. постъпили като новообразувани общо 1602 броя дела, от които 477 бр. наказателни и 1125 бр. граждански дела. Останали са за разглеждане от предходен период общо 159 броя дела, както следва: 30 наказателни дела и 129 граждански дела. През годината в съда са разгледани общо 1761 дела, в това число новопостъпили и останали за разглеждане от предходни години, от които 1599 са приключили.

През изминалия отчетен период постъплението, както на наказателните дела, така и на граждански дела е значително по-голямо в сравнение с отчетната 2023 г.

Граждански дела

Запазва се тенденцията за съществен брой образувани и решени дела по искове по Семейния кодекс. В сравнение с предходни отчетни периоди се забелязва трайна тенденция към увеличаване на делата по СК, ЗГР и особено по ЗЗДН. За изминалата отчетна година броя на делата в тази група е 193 бр. новообразувани и 268 бр.- разгледани, като за 2023 г. – 181 бр. и 2022 г. – 205 бр. Тази тенденция си заслужава да бъде проследена през годините. През последните 3 години броя на делата по СК се е увеличил значително, като причина за това можем да търсим в наличието на ясна и трайна практика на съдилищата, вкл. и ВКС по СК и все по-широкият отзвук в обществото, който получават случаите на домашно насилие. Поради тази причина през годината се е запазило обичайно високото постъпление и на молбите по Закона за защита от домашно насилие, като техния брой е 37 бр. (новообразувани), а през предходната 2023 г. – 27 бр., а през 2022 г. броят на новообразуваните дела по ЗЗДН е 29 бр.

През отчетния период се наблюдава и друга интересна тенденция - на увеличаване процента както на исковите производства, така и на т.нар. „заповедни производства“, като наред с това бележат ръст и установителните искове по чл. 422 ГПК.

Наказателни дела

От общия брой 578 новопостъпили през отчетния период наказателни дела: 125 бр. са образувани НОХД; 16 бр. – НЧХД; 25 бр. дела по чл. 78а от НК; 191 бр. – ЧНД; 93 бр. – разпити и 128 бр. – АНД.

Постъпилиите 125 наказателни дела от общ характер (НОХД) през 2024 година са образувани по следните състави от Наказателния кодекс:

- против личността – 21 бр.
- против правата на гражданите – 0 бр.
- против брака, семейството и младежта – 13 бр.
- против собствеността – 16 бр.
- против стопанството – 1 бр.
- против Държавните органи и обществените организации – 5 бр.
- престъпления против спорта – 0 бр.
- документни престъпления – 0 бр.
- против реда и общественото спокойствие – 3 бр.
- общоопасни престъпления – 66 бр.

При проследяване постъплението на НОХделата по статистическия отчет се стига до извода, че най-често извършвани в съдебния район продължават да са общоопасните престъпления, особено по транспорта, посегателствата против собствеността по глава V-та от Наказателния кодекс, преди всичко кражбите, следвани от престъпните посегателства против брака, младежта и семейството и тези против личността. За последният отчетен период впечатление прави, че

се е запазила тенденцията от предходния период – с трайно увеличен брой на НОХД, образувани по чл.343б, ал.3 НК (за управление на МПС след употреба на алкохол и наркотични вещества), както и случаите когато съдът е постановил наказанието ЛОС да бъде изтърпяно ефективно.

Активно се е търсила съдебната санкция като средство за ограничаване на престъпленията и административните нарушения, като следва да се отчете факта, че последните изменения на НПК, които предвиждат възможността за прекратяване на наказателното производство по чл. 78а НК със споразумение влезе в сила от лятото на 2022 г. и все по-активно се прилага между представителите на държавното обвинение и обвиняемите, които са стимулирани от законодателя чрез по-ниска административна санкция по този ред.

Брой свършени граждански и наказателни дела.

От общо разгледаните през отчетния период в съда 1931 броя дела, свършени в края на отчетния период са общо 1575 граждански и наказателни дела. От тях в срок до 3 месеца са приключили 1366 дела, т.е. 87%. За поредна година резултатите относно срочното произнасяне на съдиите по делата са запазени.

Запазва се трайната тенденция от съдиите в Районен съд – Айтос правните спорове по делата да се решават в рамките на разумните срокове (преимуществено това се прави в рамките на 3 месечния срок).

През отчетната 2024 година, от разгледаните в Районен съд-Айтос 1931 бр. дела, със съдебен акт по същество са приключили 1190 броя дела (62%).

Общо свършени са 531 броя **наказателни дела**, от които решенията със съдебен акт по същество са 373 броя (НОХД - 14 бр.; НЧХД – 5 бр.; по чл.78а НК – 4 бр.; ЧНД – 158 бр.; ЧНД – разпити – 81 бр.; АНД – 111 бр.).

През отчетния период се е запазила тенденцията за намаляване на делата от общ характер, по които се е стигало до постановяване на присъди в процентно съотношение, спрямо общо свършените дела. Същото е относимо и досежно производствата по чл. 78А от НК (след измененията в НПК). Причината за това е обяснима: в по-голямата част от случаите, представителите на Държавното обвинение са постигали споразумение с подсъдимите/обвиняемите и защитниците им, което от своя страна е облекчавало значително работата както на прокуратурата, така и на съда. Отделно от това е допринасяло за по-своевременното възмездяване на пострадалите относно нанесените им имуществени вреди, което е предпоставка за одобрение на споразумение по делата от общ характер.

Заслужава да бъде отбелязана тенденцията към увеличаване броя на сключените между подсъдимите и РП-Айтос споразумения за прекратяване на наказателното производство дори в случаите, когато подсъдимия трябва да изтърпи ефективно наказание „лишаване от свобода“.

Останали несвършени НОХД в края на периода са 22 броя, като се запазва тенденцията на относително малък брой дела, предвид увеличеното постъпление през годината и спрямо предходни отчетни периоди.

През календарната 2023 г. има само 1 върнато за доразследване на прокуратурата НОХД. Положителната тенденция към намаляване броя на върнатите за доразследване дела може да се търси в ежегодните работни срещи провеждани между съдиите в РС-Айтос и прокурорите в РП-Айтос с цел обсъждане на съдебната практика.

Натовареност

Общата натовареност по щат от разгледаните дела е 40,23 бр., а от свършените – 32,81 бр., а действителната натовареност съответно: разгледани – 55,17 бр. и 45,00 бр. свършените дела.

За сравнение през педходната за 2023 г. за съдия по щат съотношение разгледани – свършени: 34,52бр и 31,44 бр, а действителната натовареност – разгледани 42,49 бр., а свършени – 38,69 бр.

Значително по-високата действителна натовареност на съдиите през 2024 г. се дължи, на продължилото през целия отчетен период отсъствие на един от съдиите в РС – Айтос, поради ползване на отпуск за отглеждане на малко дете.

Следва да се отбележи, че през отчетния период всички съдии са замествали и Съдията по вписванията към РС - Айтос, което допълнително се е отразило върху тяхната натовареност.

Трябва да се отбележи, че насрочването на съдебните заседания е своевременно, предвид натовареността на съдиите, а постановяване на съдебните актове в рамките на законоустановените срокове, което е констатирано от ИВСС и ОС-Бургас при извършените планови проверки по наказателни и граждански дела.

Отчетът на свършеното през 2024 г. в Районен съд - Айтос сочи, че усилията на съдебната администрация и на всички съдии са били вложени в правилната посока, с постигане на високи резултати.

РАЙОНЕН СЪД – ЦАРЕВО

Утвърденото щатно разписание на Районен съд - Царево към 01.01.2024 г. включва две съдийски длъжности – една длъжност за председател и една длъжност за съдия, които бяха заети от: съдия Минчо Танев (административен ръководител – председател), съдия Никола Делиев командирован от РС - Средец в РС – Царево до 5.7.2024 г. и съдия Георги Николов встъпил в длъжност, считано от 16.7.2024 г.

С решение по т. 19 от Протокол № 10/07.11.2024 г. на Пленума на ВСС е разкрита една длъжност „съдия“ в РС - Царево, считано от датата на вземане на решението, която към настоящия момент не е заета.

Утвърдената обща численост на администрацията на съда през отчетната 2024 г. е 14 щатни бройки, като всичките са заети.

Високата индивидуална натовареност на съдиите от РС - Царево през последните 5 години не само, че се е запазила, но е повишена до прекомерност и през отчетния период на 2024 г. Устойчивата тенденция по отношение на броя на постъпващите в съда дела, както и вида на делата със съответния

коэффициент за тежест, обосноваха необходимост от три щатни съдийски бройки за обезпечаването на нормален процес на правораздаване.

По отношение броя на съдебните служители, предвид изложените по-долу статистически данни за обема на работа – брой постъпили, разгледани и свършени дела през 2024 г., броят на служителите следва да се запази. Съотношението по щат на съдебните служители към съдии, съдии по вписванията и държавни съдебни изпълнители е 2,8.

БРОЙ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ДЕЛА

През 2024 г. в РС - Царево са постъпили общо 1118 броя дела, при 915 броя дела за 2023 г. и 1052 броя дела за 2022 г. Данните сочат, че в сравнение с миналогодишния период в съда са постъпили 203 броя дела повече.

От постъпилите през 2024 г. в РС - Царево общо 1118 броя дела, 579 броя са граждански дела и 539 броя са наказателни дела.

ДЕЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ

През 2024 г. на производство в Районен съд - Царево са стояли за разглеждане общо 1256 броя дела (при 1023 броя дела за 2023 г. и 1148 броя дела за 2022 г.), от които 138 дела са останали несвършени от предходната година (при 108 дела за 2023 г. и 96 дела за 2022 г.).

От стоящите през 2024 г. на производство 1256 броя дела за разглеждане 689 броя са граждански дела и 567 броя са наказателни дела.

През отчетната година броят на делата за разглеждане в съда се е увеличил с 233 броя в сравнение с броя на делата за разглеждане през 2023 г. Тук обаче следва да се подчертае, че критерият „брой дела“ сам по себе си не е достатъчен за определянето на натовареността на съдиите (още повече в случаите, при които е нисък броят на останалите несвършени дела от предходната година, както е в РС – Царево). При преценката за натовареността на съдиите следва да се отчита преди всичко вида и сложността на разглежданите дела - значително завишена през отчетния период, което от своя страна води до високи коефициенти на натовареност на съдиите съгласно ПОНС.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Към 1 януари 2024 г. в Районен съд - Царево са останали за разглеждане от предходната година 110 броя граждански дела (при 80 броя гр. дела за 2023 г. и 69 броя гр. дела за 2022 г.), като се запазва тенденцията за нисък брой на останали несвършени дела, което сочи, че магистратите полагат всички необходими усилия за срочното разглеждане на делата.

През отчетната 2024 г. в съда са стояли за разглеждане общо 689 броя граждански дела (при 601 броя гр. дела за 2023 г. и 586 броя гр. дела за 2022 г.). Данните сочат, че броят на постъпилите и стоящи за разглеждане граждански дела се запазва относително постоянен, с лека тенденция за увеличаване, в сравнение с предходните години.

Разпределението на гражданските дела за разглеждане през 2024 г. е следното: 55 броя дела, образувани по искове по СК, ЗЗДН, ЗЛС, ЗГР, ЗЗДет., 66 броя дела по облигационни искове, 60 броя дела по вещни искове, 30 броя

дела за делби, 35 броя дела по установителни искиове, 2 броя дела по искиове по КТ, 4 броя дела за обезпечения, 57 броя частни граждански дела, 375 броя дела по чл. 410 и чл. 417 от ГПК, 1 брой частни производства – регламенти и 4 броя – други граждански дела.

От образуваните граждански производства най-голям е броят на молбите чл. 410 и чл. 417 от ГПК – 375 броя, следвани от облигационни искиове – 66 броя дела.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Към 1 януари 2024 г. в РС - Царево са останали за разглеждане от предходната година 28 броя наказателни дела, при 28 броя за 2023г. и 27 броя за 2022 г.

Общият брой на разглежданите наказателни дела през отчетния период в Районен съд - Царево е 567 броя дела (при 422 броя дела за 2023 г. и 562 броя дела за 2022 г.). Данните сочат, че постъплението на наказателни дела се запазва сравнително устойчиво.

По отношение видовете престъпления, най-голям е броят на делата за общоопасни престъпления – 96 дела (при 76 броя за 2023 г. и 110 броя за 2022 г.). Следват делата за престъпления против държавата по чл. 279-281 от НК – 37 дела (при 17 броя за 2023 г. и 47 броя за 2022 г.); престъпления против собствеността – 21 броя дела (при 17 броя за 2023 г. и 20 броя за 2022 г.); дела за престъпления против личността - 15 броя; дела за престъпления против реда и общественото спокойствие – 2 броя; дела за престъпления против интелектуалната собственост – 2 броя; документни престъпления – 2 брой; дела за престъпления против стопанството – 1 брой, дела за престъпления против брака, семейството и младежта – 1 брой.

По чл. 78а от НК през 2024 г. са разгледани 3 броя дела, при 7 броя дела за 202 г. и 13 броя дела за 2022 г., като при тях се отчита намаление на постъплението.

Разгледаните наказателни дела от частен характер са 7 броя, при 12 броя дела за 2023 г. и 5 броя дела за 2022 г.

Частните наказателни дела - съдебно производство през отчетната година са били 70 броя дела, при 72 броя дела за 2023 г. и 118 броя дела за 2022 г. Високото постъпление на този вид дела е свързано с промените в НПК по отношение на разрешенията по ЗЕС.

През отчетната година броят на частните наказателни дела по всички искания към съда в досъдебното производство е 190 броя дела, при 105 броя дела за 2023 г. и 101 броя дела за 2022 г. като се забелязва значително увеличение на този вид дела в сравнение с предходните години.

Разгледаните през 2024 година административно-наказателни дела са 120 броя дела, при 94 броя дела за 2023 г. и 125 броя дела за 2022 г.

БРОЙ НА СВЪРШЕНИТЕ ДЕЛА

През отчетния период са свършени общо 1109 броя дела, при 887 броя дела за 2023 г. и 1038 броя дела за 2022 г.

От общо свършените 1109 броя дела през 2024 г., свършените граждански дела са 589 броя (при 493 броя за 2023 г. и 504 броя за 2022 г.) и свършените наказателни дела са 520 броя (при 394 броя за 2023 г. и 534 броя за 2022 г.).

От тях в срок до 3 месеца са свършени общо 991 броя дела или 89% от делата през 2024 г., при 90% за 2023 г. и 91% за 2022 г.

Данните сочат, че и през отчетната 2024 г. са налице изключително добри показатели за срочност на разглеждане на делата, което се дължи на много добра организация на работата в съда като цяло, както и на положените от съдиите усилия за своевременно разглеждане на делата.

В края на отчетния период са останали несвършени общо 147 броя дела, (при 136 броя дела за 2023 г. и 110 броя дела за 2022 г.). От останалите несвършени 147 броя дела, 100 броя са граждански дела и 47 броя са наказателни дела. По-голямата част от висящите дела са постъпили в края на отчетната година и с оглед спазването на предвидените в закона процесуални срокове и технологичното време, необходимо за призоваване на страните, тяхното разглеждане е останало за следващия отчетен период.

По отношение на броя на неприключилите граждански производства следва да се отбележи, че значителна част от тях са с голяма правна и фактическа сложност - вещни иски, делби, търговски спорове и т.н., като в производствата участват и чуждестранни граждани, което обуславя изясняването на фактическата обстановка в няколко заседания с назначаване на експертизи и изслушване на вещи лица, събиране на доказателства и др.

НАТОВАРЕНОСТ

Средна натовареност на съдиите по щат в Районен съд - Царево на база 12 месеца през 2024 година е, както следва:

- Натовареност по щат спрямо всички разглеждани дела е 34,89 дела месечно, при 28,42 дела за 2023 г. и 47,83 дела за 2022 г.
- Натовареност по щат спрямо свършените дела е 30,81 дела месечно, при 24,64 дела за 2023 г. и 43,25 дела за 2022 г.

Средна действителна натовареност на съдиите:

- Действителната натовареност спрямо делата за разглеждане е 52,33 дела месечно, при 44,48 дела за 2023 г. и 49,91 дела за 2022 г.
- Действителната натовареност спрямо свършените дела е 46,21 дела месечно, при 38,57 дела за 2023 г. и 45,13 дела за 2022 г.

Видно от стойностите на действителната натовареност на съдиите, съдът е с натовареност над средната за страната.

В заключение, следва да се отбележи, че независимо от високото натоварване и през 2024 година, съдиите в Районен съд - Царево положиха огромни усилия за справяне с постъпилите дела, както и за правилното изясняване на делата и за спазване на законовите срокове при разглеждането и решаването им.

РАЙОНЕН СЪД - МАЛКО ТЪРНОВО

Съгласно Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата, утвърденото щатно разписание за календарната 2024 г. на Районен съд - Малко Търново включва 8 длъжности:

- един магистрат, който е административен ръководител - председател на съда и съдия;
- един съдия по вписванията;
- един държавен съдебен изпълнител;
- петима съдебни служители.

Административното ръководство на Районен съд - Малко Търново, както и в предходните 2023 и 2022 г., се осъществява от съдия Чанко Петков, който на основание Решение по протокол № 32 от заседание на Съдийската колегия на ВСС, проведено на 21 септември 2021 г., е бил назначен за втори мандат на длъжността „Административен ръководител - председател“ на Районен съд - Малко Търново, считано от 11 октомври 2021 г.

По утвърденото щатно разписание за 2024 г. на Районен съд - Малко Търново е включена една съдийска длъжност, работил е съдия Чанко Петков, който е и Административен ръководител на съда.

Съдия Петков разглежда граждански и наказателни дела, участва в дежурствата и изпълнява всички функции съгл. чл. 80, ал. 1 от Закона за съдебната власт. Съдия Петков има отработени 12 месеца.

В Районен съд - Малко Търново, поради липса на друг съдия за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. вкл., при отсъствие на Административния ръководител по време на платен годишен отпуск, заместването на председателя в случаите на неговото отсъствие се осъществява от районен съдия, определен с нарочна заповед на председателя на Окръжен съд - Бургас за всеки конкретен случай.

По отношение броя на магистратските длъжности, предвид изложените по - долу данни за натовареността на съдиите и Районен съд - Малко Търново през 2024 г., считам, че е необходимо промяна в броя на магистратските длъжности, а именно един съдия, което ни беше отказано към предходен момент.

Наложително е увеличението на щатната численост на съдебната администрация с една бройка за съдебен деловодител на съдебно-изпълнителната служба, тъй като Районен съд - Малко Търново не разполага с такъв щат. Съдът има необходимост и от щат за системен администратор, който да отговаря освен за техническата поддръжка на компютърната и периферна техника, изградената вътрешна мрежа, и за работата с нововъведената ЕИСС. До сега Районен съд - Малко Търново в това отношение разчита изключително много на доброто сътрудничество със системните администратори от Окръжен съд - Бургас и Районен съд - Поморие.

През изминалата година в началото на периода съотношението по щат на съдебните служители/магистратите е 5, а съотношението съдебни

служители/съдии, съдии по вписванията и държавни съдебни изпълнители е 1,67.

БРОЙ НА ПОСТЪПИЛИТЕ И РАЗГЛЕДАНИТЕ ДЕЛА

През 2024 г. на производство в Районен съд - Малко Търново са стояли за разглеждане общо 345 дела при 244 дела за 2023 г. и 298 дела за 2022 г. От всички дела 14 броя дела са останали несвършени от 2023 г., при 14 бр. дела несвършени от 2022 г. и 27 дела от 2021 г.

През 2024 г. в РС - М.Търново са постъпили 331 броя дела, при 230 броя дела постъпили през 2023 г. и постъпили дела през 2022 г.- 271 бр.

От направения анализ се вижда, че през 2024 г. постъпилите дела са със 101 бр. повече от предходната 2023 г. и с 60 бр. повече в сравнение с 2022 г.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

На 1.1.2024 г. в Районен съд - Малко Търново, останалите за разглеждане дела от предходни години са 9 бр. граждански дела. Постъпилите новообразувани граждански дела през отчетния период са 200 броя, при 158 през 2023 г. и при 126 дела за 2022 г.

При направеното сравнение се вижда, че през 2024 г. са постъпили с 42 броя повече граждански дела в сравнение с 2023 г. и 74 броя повече от 2022 г.

От направения анализ можем да направим извод, че се наблюдава тенденция на повишаване на постъпленията на граждански дела с 26,58% спрямо предходната 2023 г. и с 58,73% спрямо 2022 г.

Разпределението на постъпилите гражданските дела през 2024 г. е следното: Искове по СК, ЗЗДН, ЗЛС, ЗГР, ЗЗДет., ЗБЖИЗБ - 19 дела; Облигационни искове - 15 дела; Вещни искове - 8 дела; Делби и исков по ЗН - 3 дела; Установителни искове - 14 дела; Частни производства - 34 дела; Частни производства - заповедни производства - 106 дела; Искове по КТ - 1 дело; Частни производства регламенти - 0 дела.

От всички постъпили 200 бр. граждански дела - 31 дела са постъпили по подсъдност и едно дело е върнато за разглеждане под нов номер.

От образуваните граждански производства, с най-голям относителен дял са заповедните производства по чл. 410 и чл. 417 ГПК - 106 дела. За сравнение, през предходната 2023 г. заповедните производства са били 85 дела, а през 2022 г. - 75 дела. Изводът, който можем да направим е, че се наблюдава тенденция на завишение на постъплението на този вид дела спрямо предходните отчетни периоди.

Следващата по-голяма група дела са частните производства, които са 34 броя за 2024 г., при 33 дела през 2023 г. и 2022 г., т.е. броят на тези дела е постоянен през сравняваните години.

Следват делата по искове по СК, ЗЗДН, ЗЛС, ЗГР, ЗЗДет, ЗБЖИРБ - 19 бр. за 2024 г., което е с 10 бр. дела повече спрямо 2023 г., когато са били 9 и с 11 бр. дела спрямо 2022 г., когато са били 8 бр.

През 2024 г. е постъпило 1 иск по КТ, през 2023 г. няма постъпили искове по КТ, за сравнение през 2022 г. бяха образувани 2 бр. дела.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Към 1.1.2024 г. останалите несвършени наказателни дела са 5 бр., като за сравнение към 1.1.2023 г. са били 12 бр., а към 1.1.2022 г. - 11 бр.

През отчетната 2024 г. в Районен съд - Малко Търново са постъпили 131 броя дела, като за сравнение през 2023 г. - 72 наказателни дела, а през 2022 г. в Районен съд - Малко Търново са постъпили 145 наказателни дела, т.е. наблюдава се значително увеличение на постъплението спрямо предходния отчетен период.

По отношение на постъпилите наказателни дела по видове, най-голямо е постъплението на делата от общ характер – 39 броя, което представлява 29,77% от общо постъпилите наказателни дела. Делата от административен характер са 28 броя – 21,37%, ЧНД – 29 бр. (22,14%), ЧНД-разпити – 32 бр. (24,43%), дела по чл. 78а НК – 2 бр. (1,53%) и НЧХД - 1 бр. (0,76%).

По отношение на постъпилите наказателни дела от общ характер по видове престъпления, през 2024 г. с най-голям относителен дял са престъпленията против дейността на държавните органи и обществените организации - 22 бр. или 56,41%. На второ място са образуваните дела за общоопасни престъпления - 9 бр. (23,08%). Следващата група са образуваните дела против личността – 3 бр. (7,69%).

През отчетната 2024 г., като и през предходните 2023 г. и 2022 г., няма образувани дела по УБДХ.

Общият брой на делата за разглеждане през 2024 г. е 136 броя, при 84 броя за 2023 г. и 156 броя през 2022 г.

БРОЙ НА СВЪРШЕНИТЕ ДЕЛА

През календарната 2024 г. са свършени 318 броя дела, от които 194 граждански дела и 124 наказателни дела. За сравнение през предходната 2023 г. са свършени общо 230 дела, а през 2022 г. - свършените дела са били 284 броя.

В тримесечен срок, от всички свършени през 2024 г. дела, са приключили 302 броя или 95% (през 2023 г. - 95%, а през 2022 г. - 92%). През годината няма просрочено предаване на съдебни актове.

Висящите дела в края на отчетния период са 27 броя, от които 15 граждански дела и 12 наказателни дела.

За приключване на някои от делата след 3-месечния срок, влияние оказва отдалечеността на съдебния район от областния център и служебната ангажираност на процесуалните представители на страните по делата, и вещите лица, обективната невъзможност на вещите лица да изготвят в указания срок възложените им експертизи, както и обективната невъзможност за явяването в съдебно заседание на страните, техните процесуални представители, и вещите лица поради труднопроходими пътища през зимния период. Особено затруднение съдът среща при призоваване на подсъдимия по дела образувани по чл. 279 НК. Често на посочения в обвинителният акт адрес се оказва, че няма такова лице и съдът предприема мерки за издирване на лицето, което отнема доста време до установяване на актуален адрес и призоваване на подсъдимия.

За част от наказателните дела от общ характер през 2024 г. се наложи превод на съдебните книжа, тъй като подсъдимите са чужди граждани, както и връчването им чрез Министерство на правосъдието.

СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ

Натовареност по щат спрямо всички разглеждани дела за 2024 г. е била 28,75, за 2023 г. е била 20,33, като за 2022 г. е била 12,42.

Натовареност по щат спрямо свършените дела за 2024 г. е била – 26,50, за 2023 г. – 19,17, като за 2022 г. е била 11,83.

Действителна натовареност спрямо делата за разглеждане през 2024 г. – 28,75, спрямо 2023 г. - 12,20, при 24,83 през 2022 г.

Действителната натовареност спрямо свършените дела за 2024 г е била – 26,50, при 11,50 за 2023 г. и 23,67 през 2022 г.

При отчитане на натовареността на съдиите по щат, следва да се отбележи, че натовареността е с тенденции на увеличение, тъй като към 31.12.2024 г. по щат в Районен съд - Малко Търново е 1 магистрат.

В заключение може да се посочи, че през изтеклата 2024 г., съдиите и служителите в Районен съд - Малко Търново положиха много старания и усилия, въпреки намаления съдийски състав и новоназначените служители, в резултат на което годината приключи с много добри показатели.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

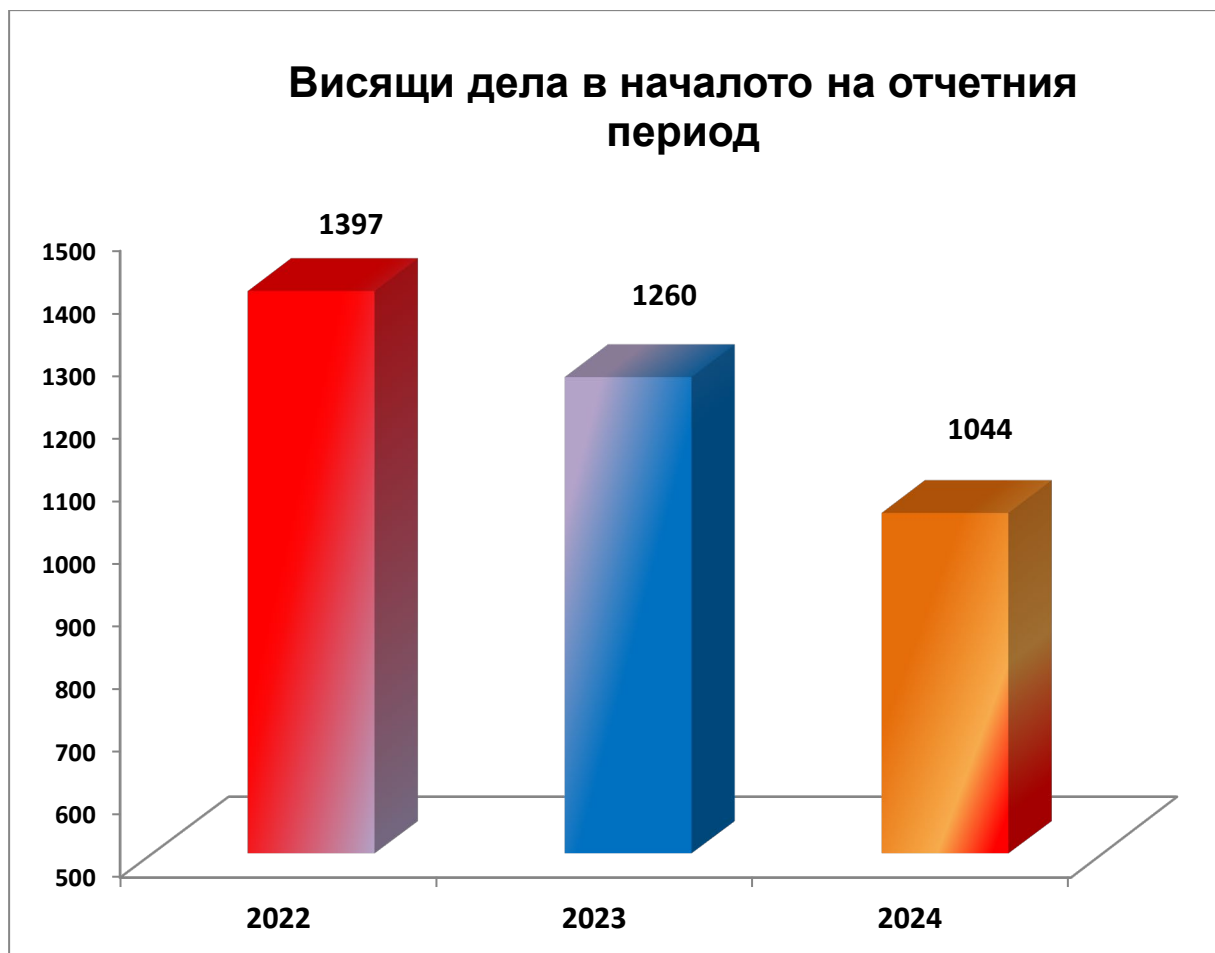
Предвид изложените по-горе резултати, правораздавателната дейност на съдиите от Окръжен съд- Бургас и осемте районни съдилища в региона може с пълно основание да бъде определена като много добра. Има още какво да се желае по отношение на срочността на изготвяне на съдебните актове за част от магистратите в районните съдилища и Окръжен съд- Бургас. Следва да се отбележи, че с оглед данните за постъпление на делата в ОС-Бургас и всички районни съдилища, трябва да се обърне внимание на сериозното и задълбочено проучване и подготовка на делата и на качеството на постановяваните актове.

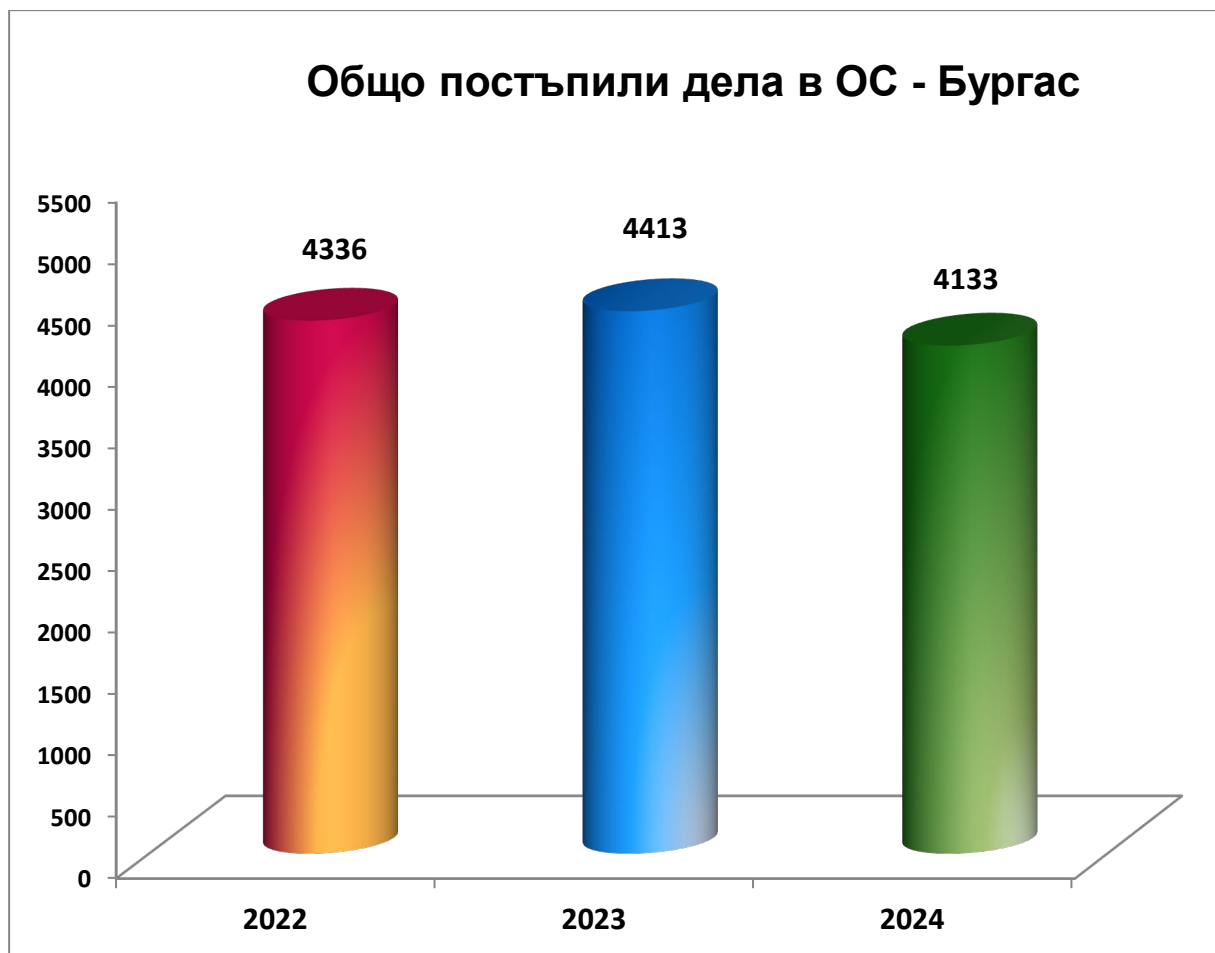
Магистратите и съдебните служители от Окръжен съд- Бургас и осемте районни съдилища непрекъснато се стремят към повишаване на квалификацията си и полагат усилия да изпълняват съвестно и компетентно задълженията си за постигане на още по-добри резултати. За следващата година си поставяме по-високи цели, включващи по-ефективен достъп до правосъдие, отчетност и прозрачност на работните процеси и правораздаване, основаващо се на върховенството на закона.

и.ф.Административен ръководител –

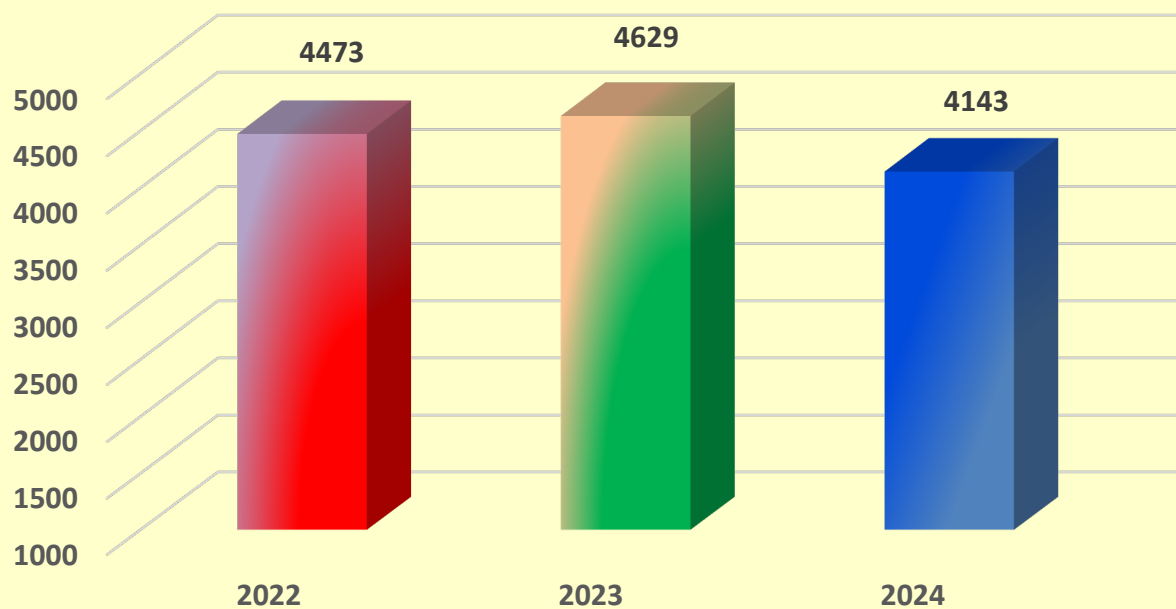
председател на Окръжен съд - Бургас: /п/

Вяра Камбурова

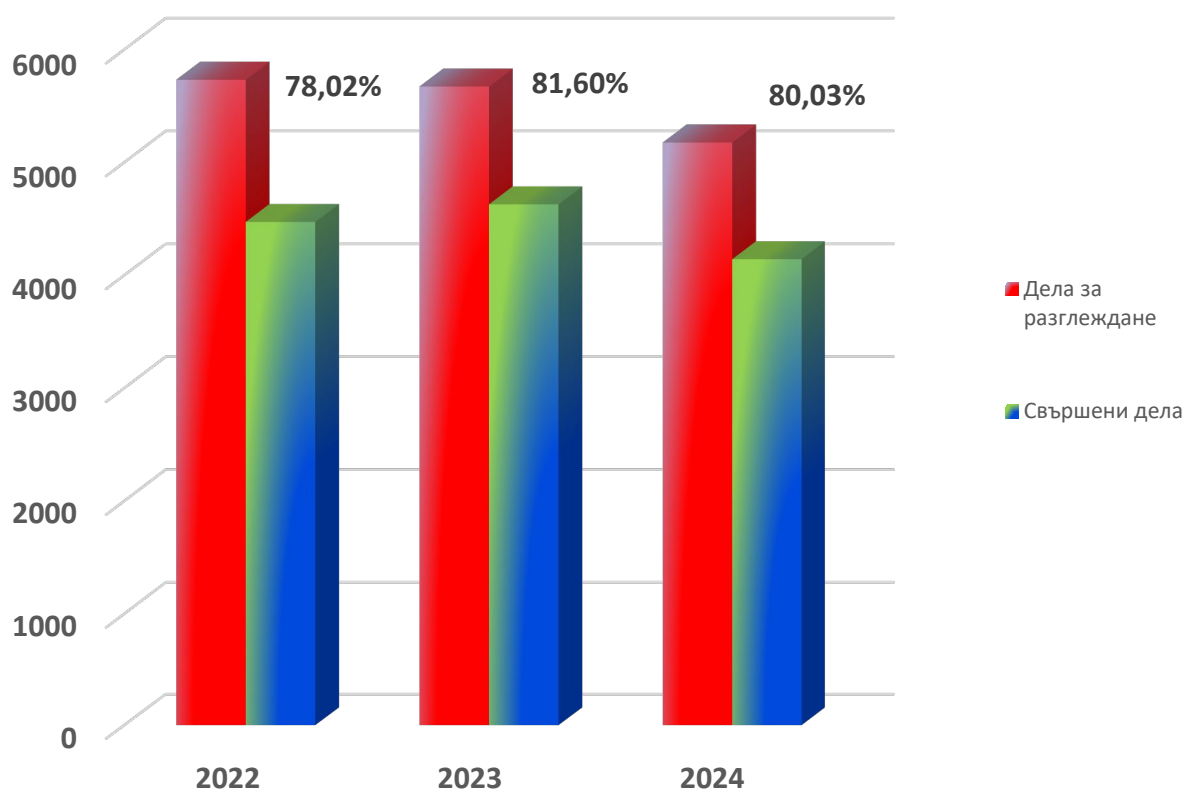

Общо свършени дела в ОС-Бургас

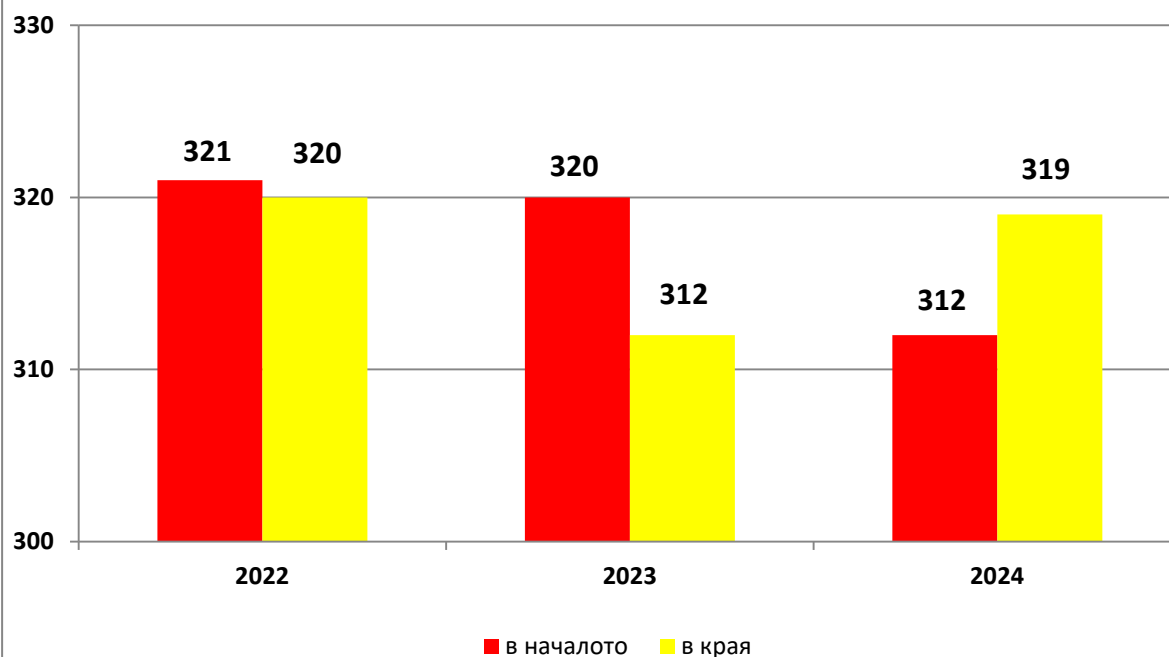

Свършени дела в ОС - Бургас спрямо делата за разглеждане за същия период

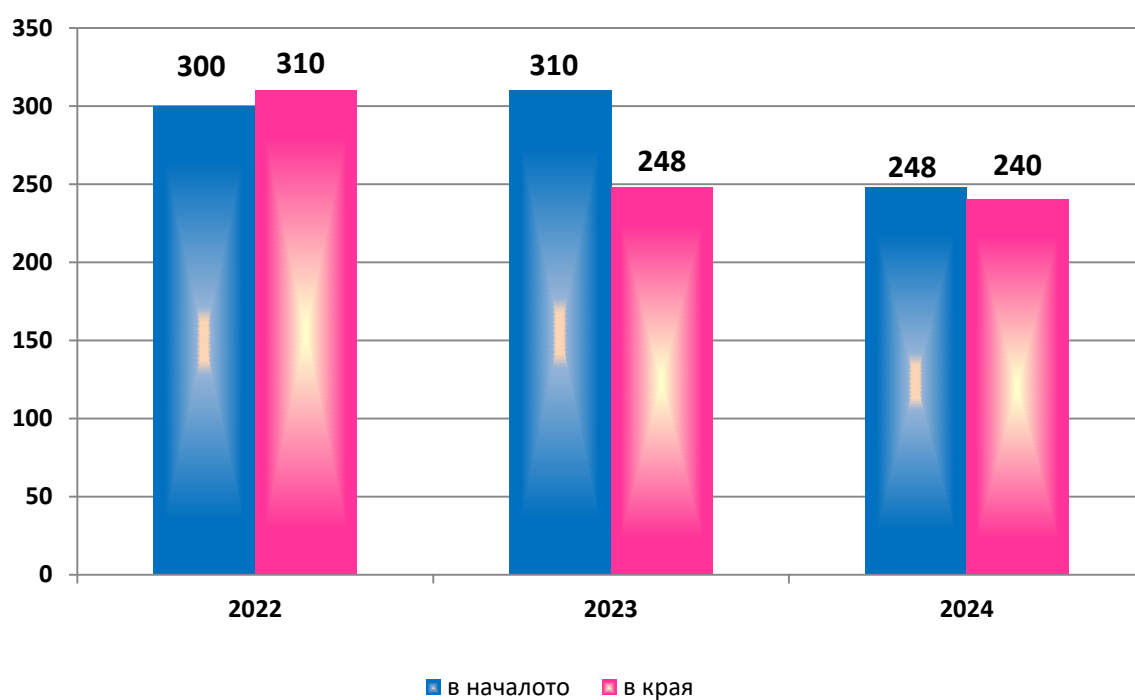

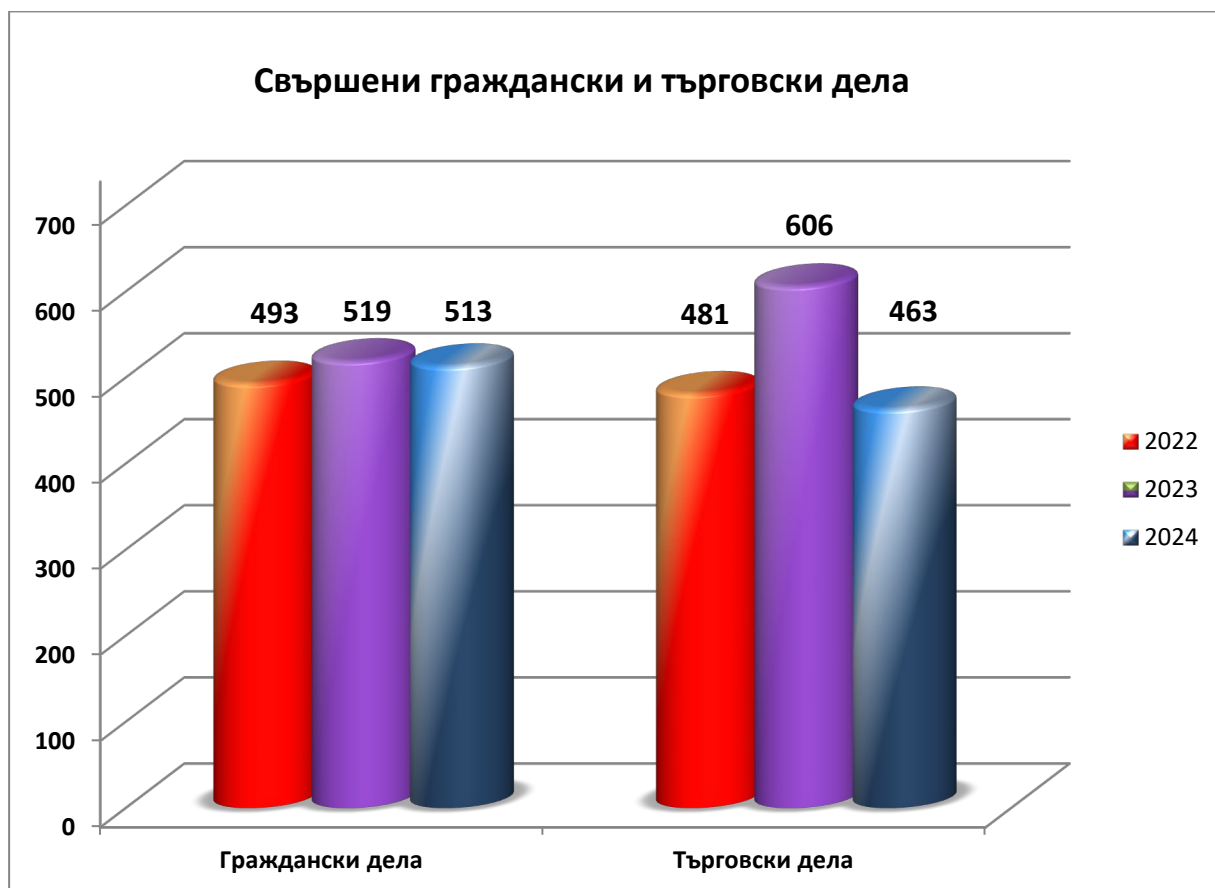
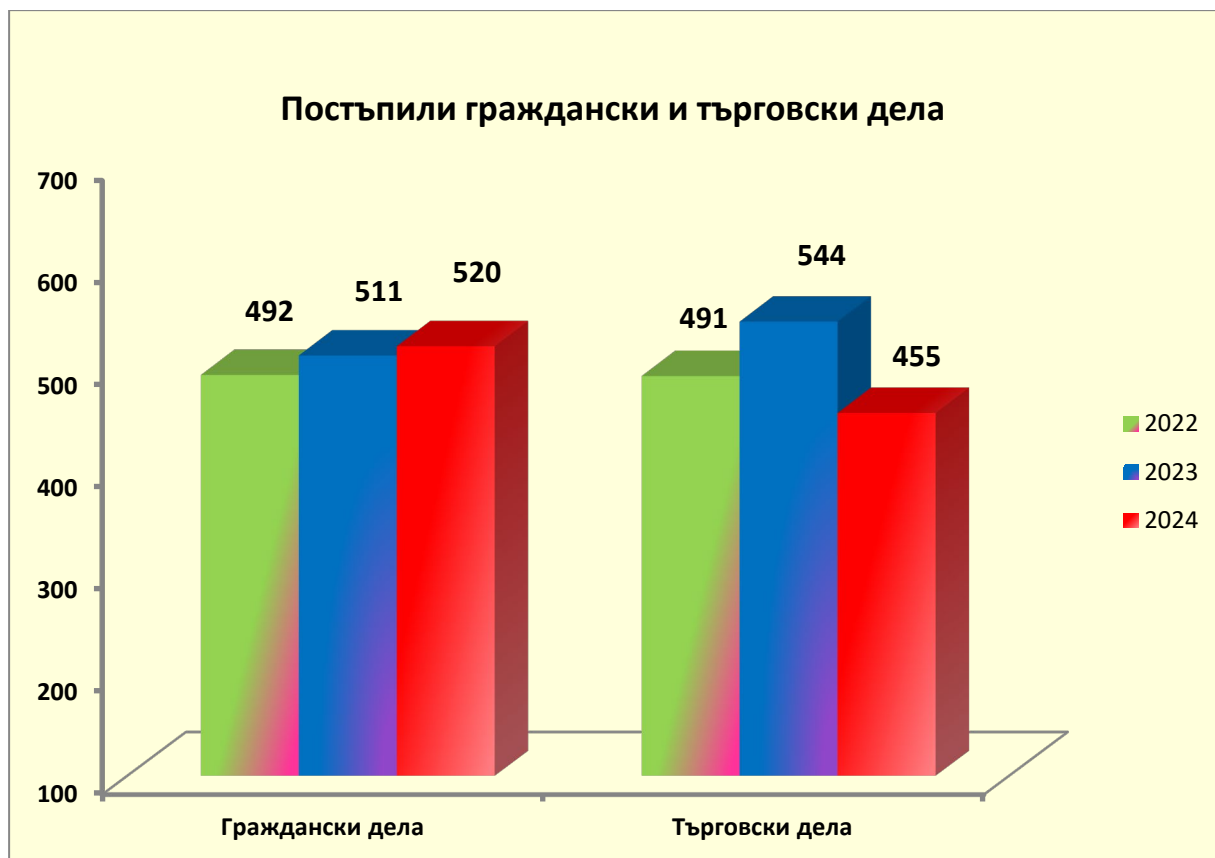

Висящи граждански дела в началото и в края на отчетния период

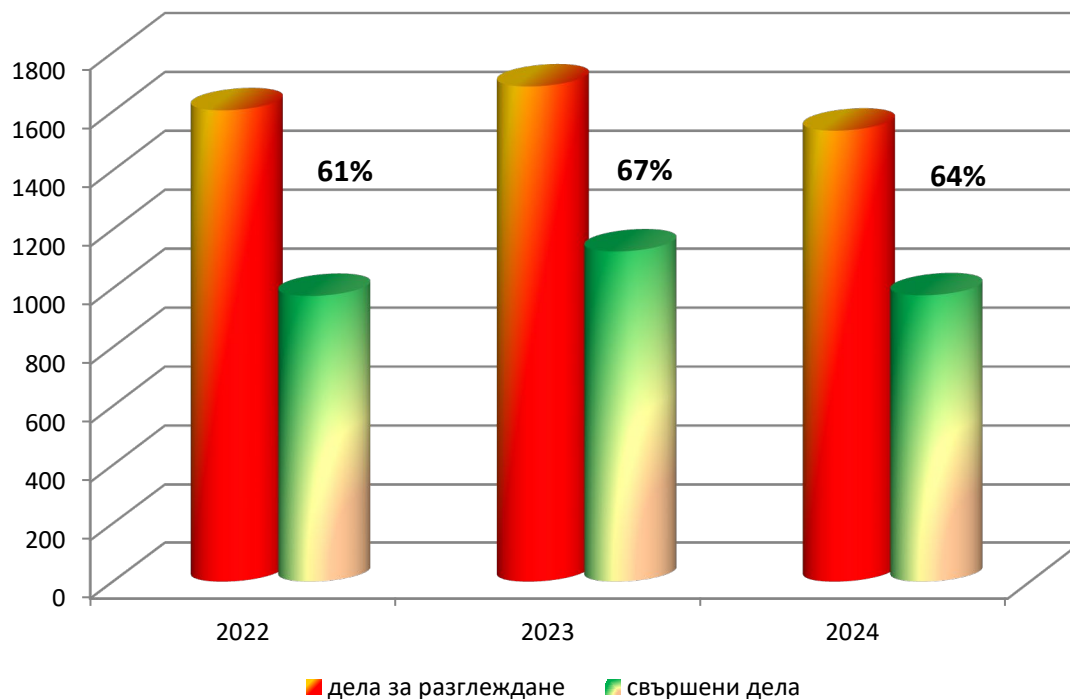

Висящи търговски дела в началото и в края на отчетния период

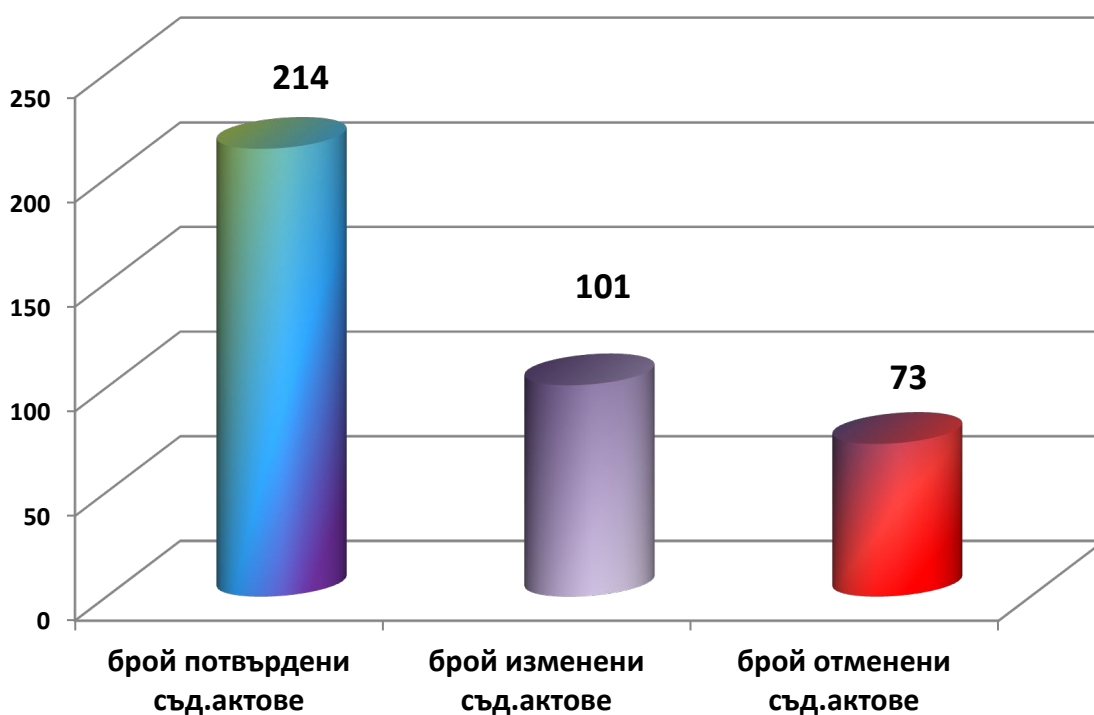

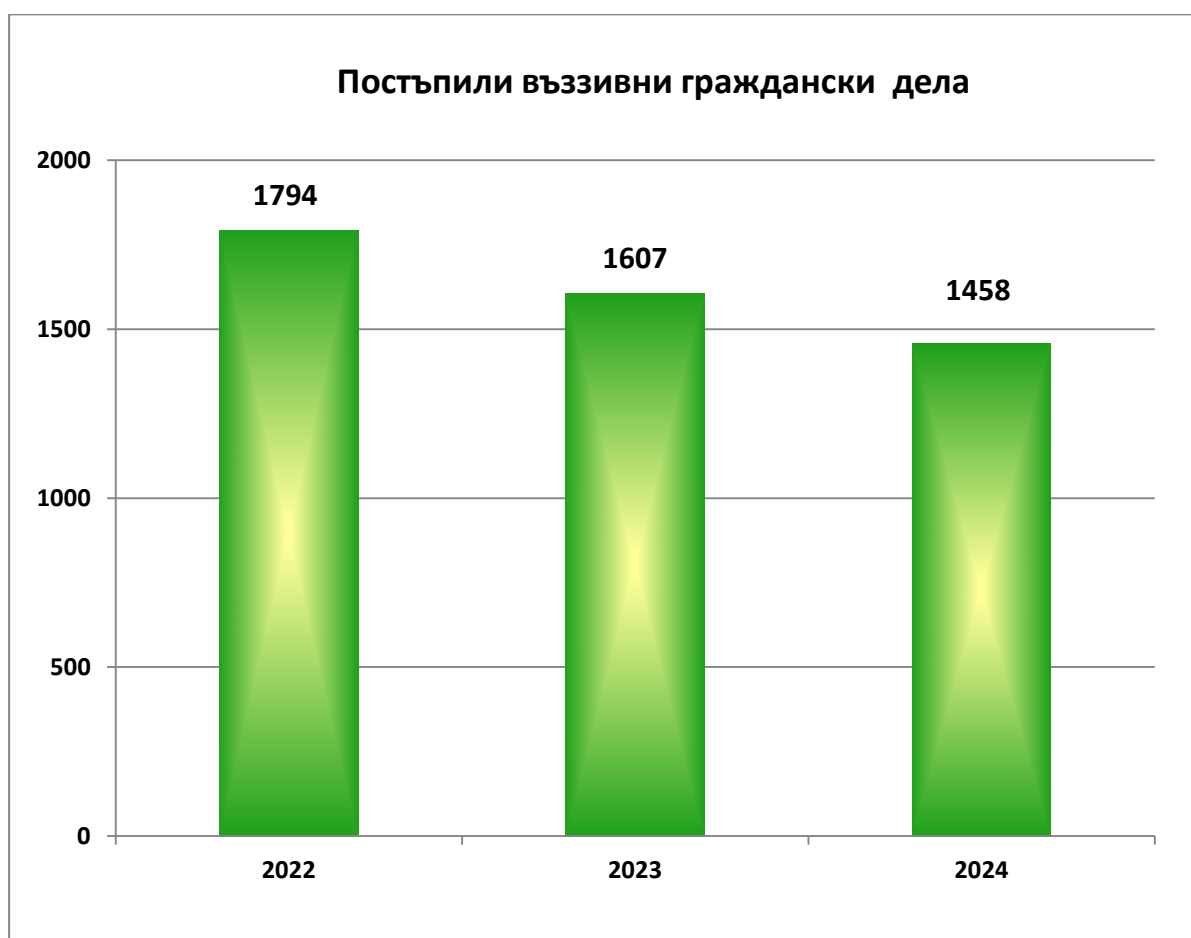
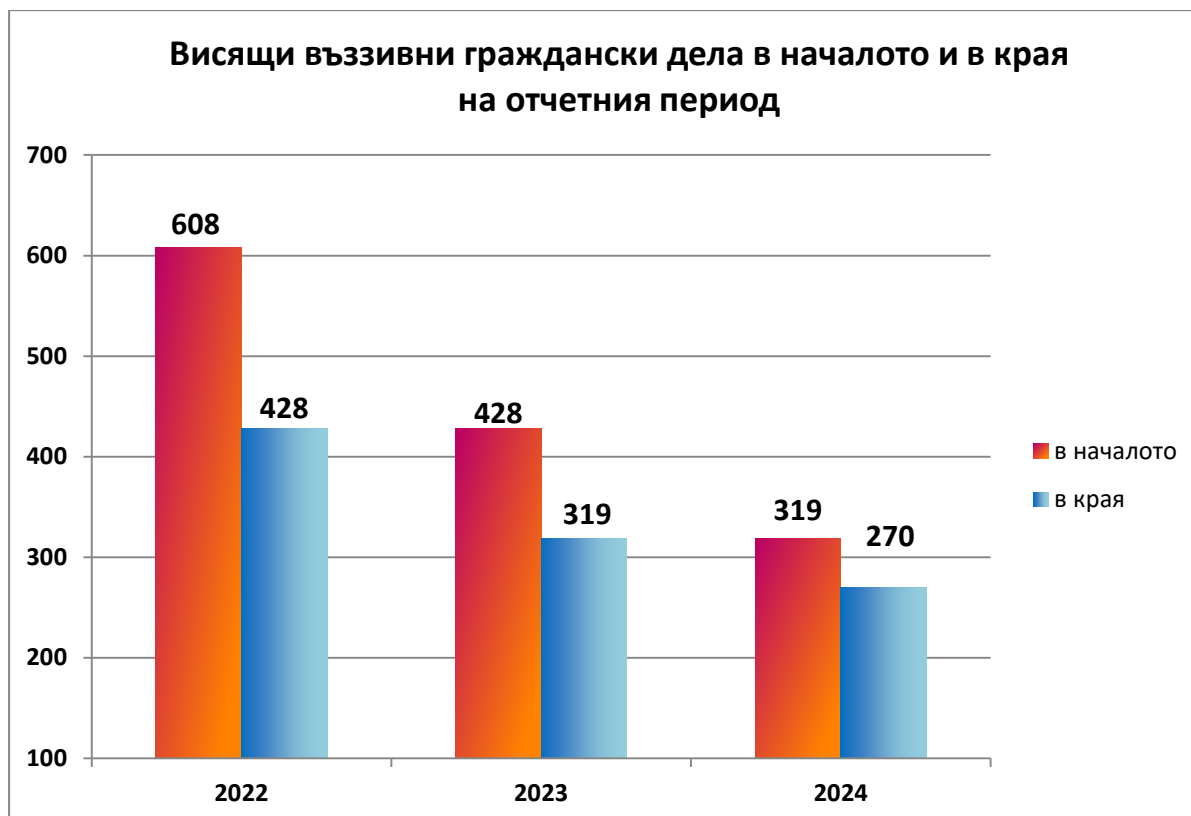

Свършени граждански и търговски дела спрямо делата за разглеждане за същия период

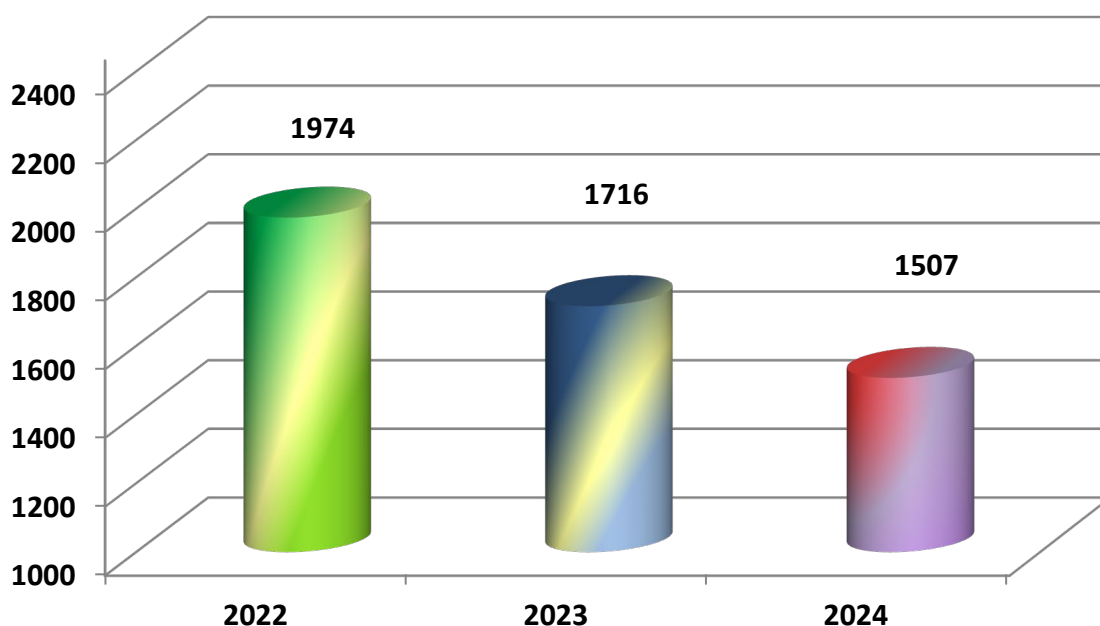

Резултати от институционален контрол - Граждански и търговски дела I-ва инстанция

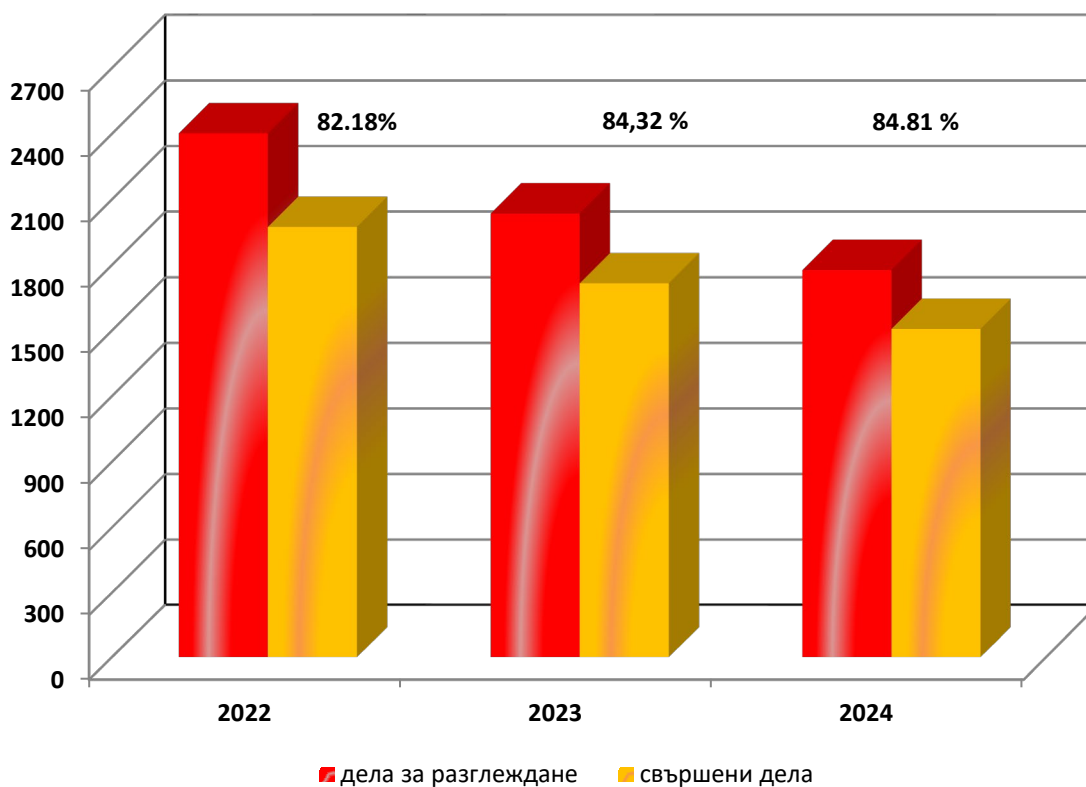

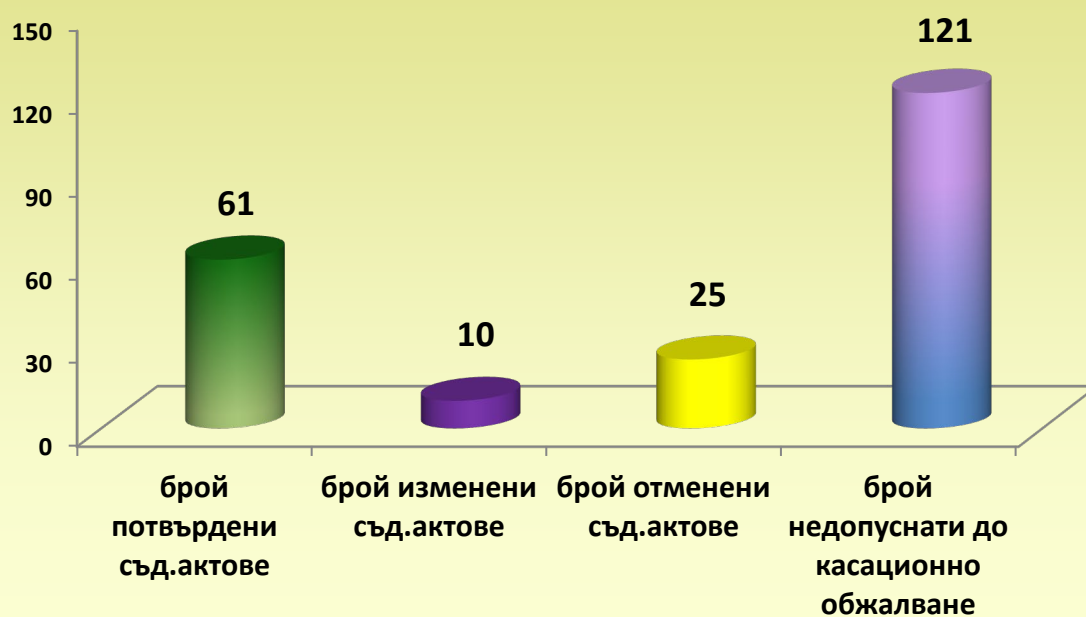
Свършени въззивни граждански дела през отчетния период

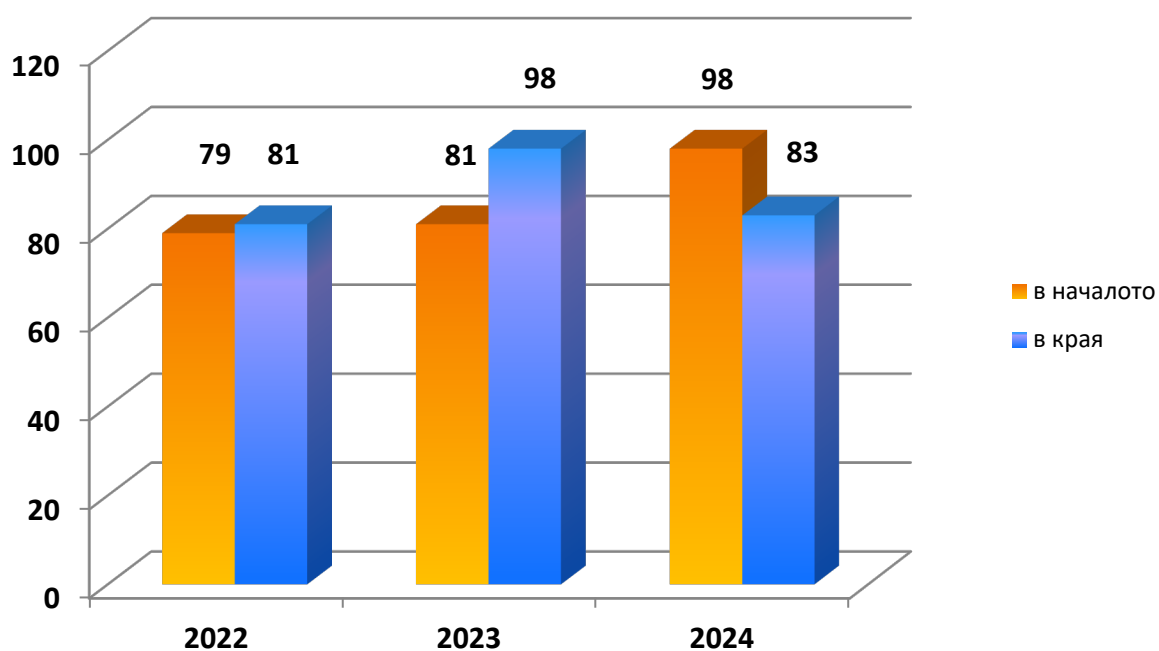
Свършени въззивни граждански дела спрямо делата за разглеждане за същия период

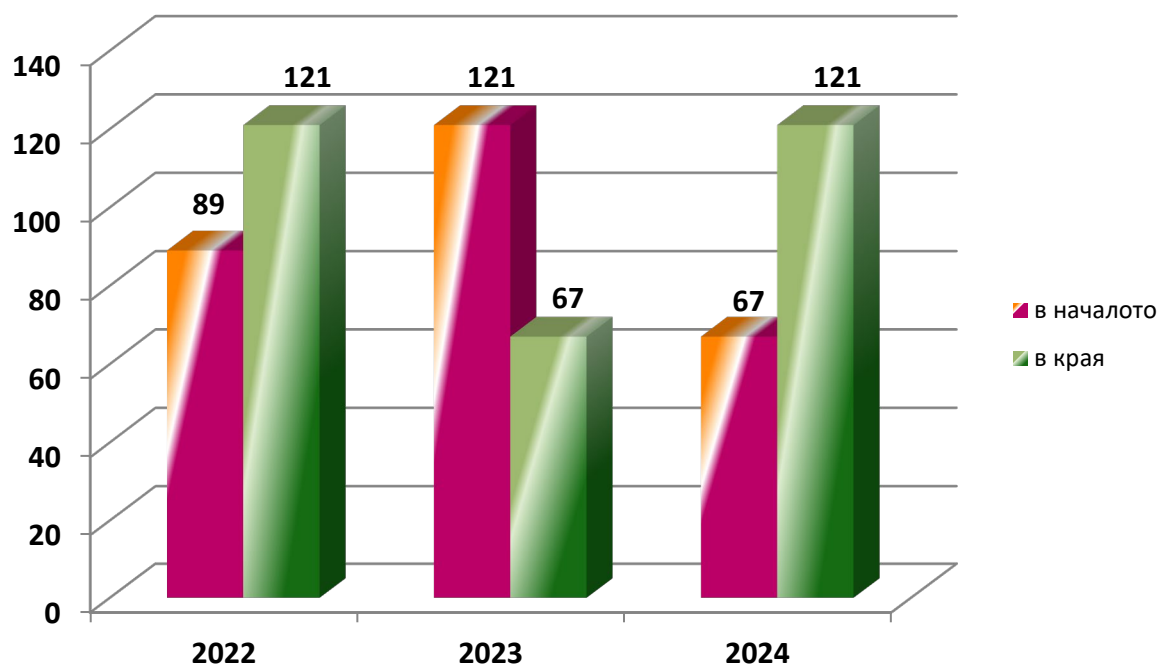
Резултати от инстанционен контрол - Въззивни граждански дела

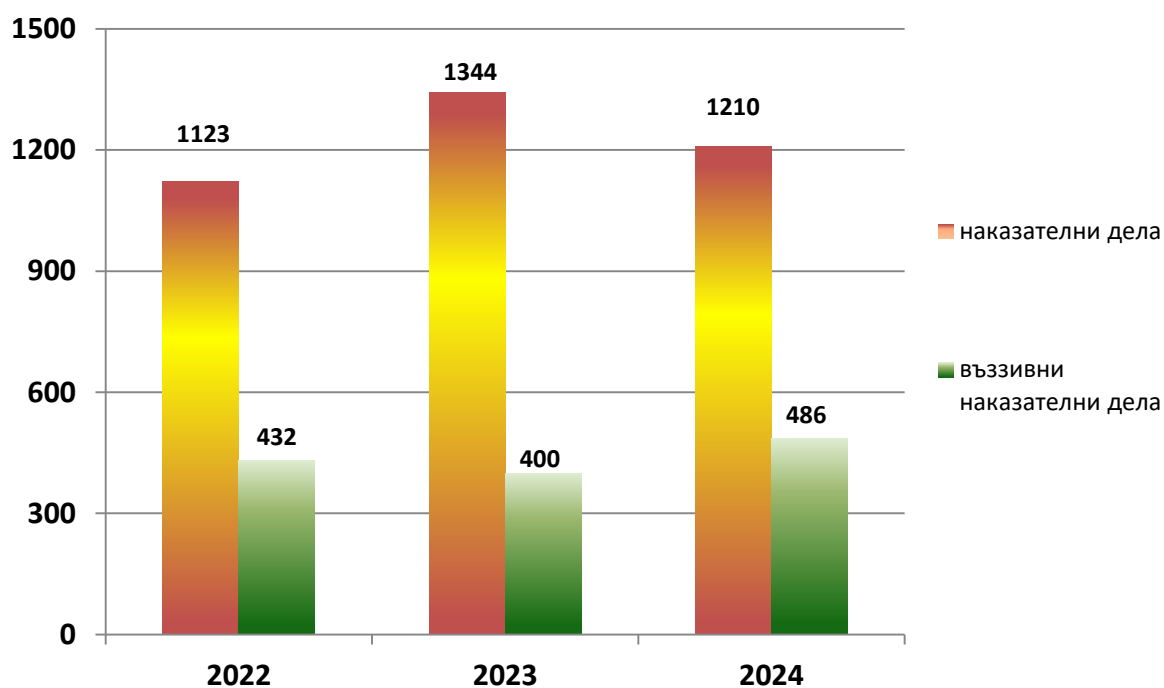
Несвършени наказателни дела I-ва инст. в началото и в края на отчетния период

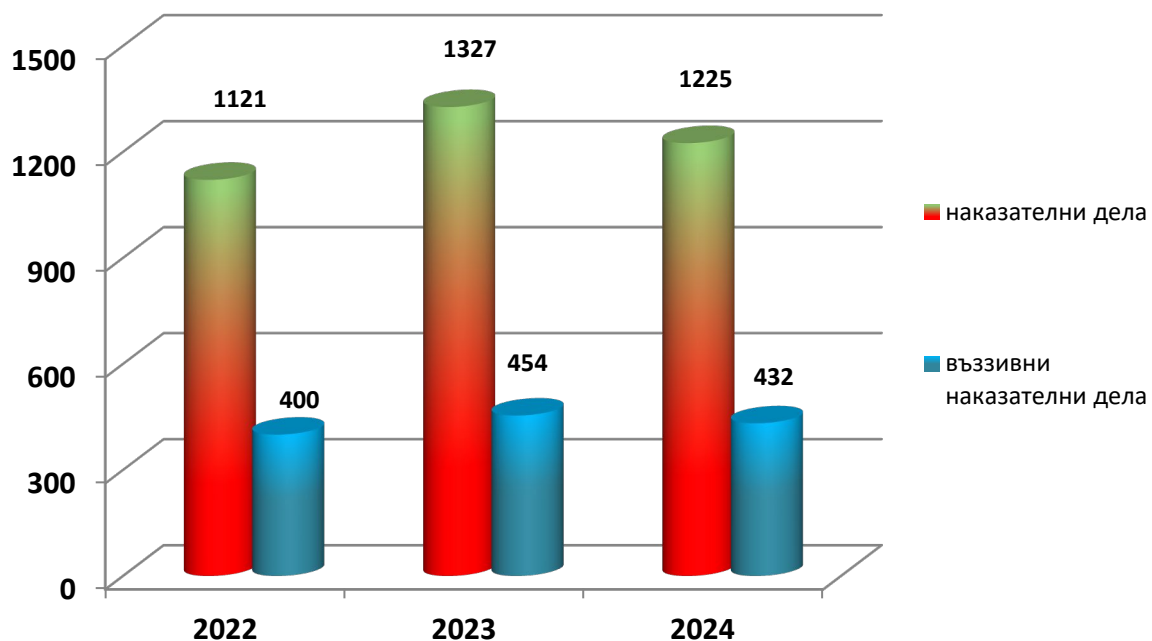
Несвършени въззивни наказателни дела в началото и в края на отчетния период

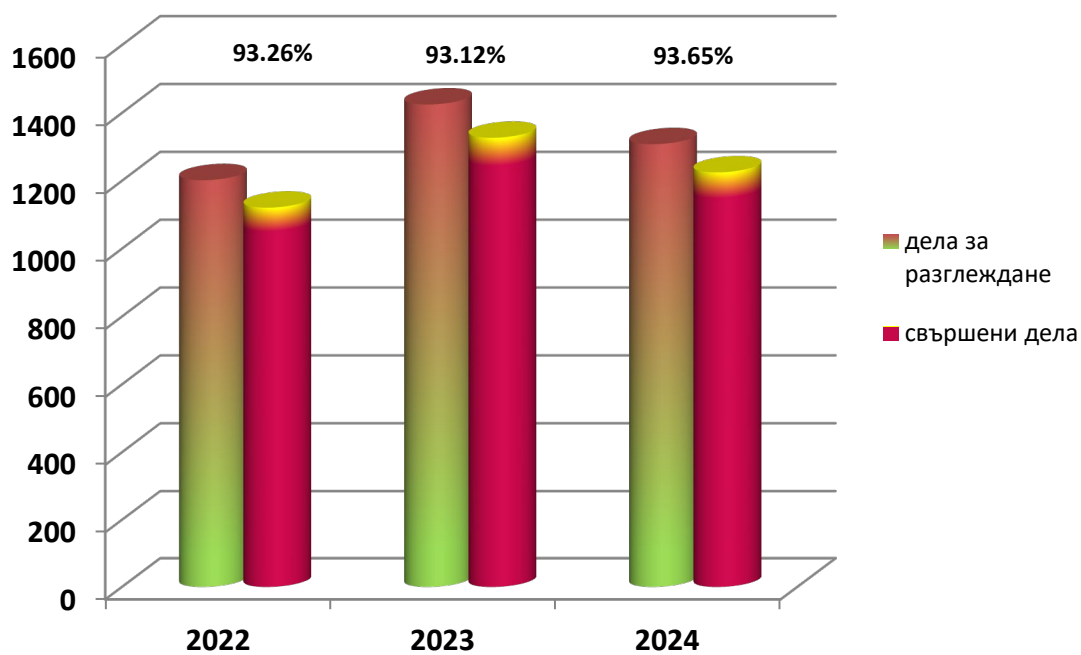
Постъпили наказателни дела I-ва инст. и въззивни наказателни дела

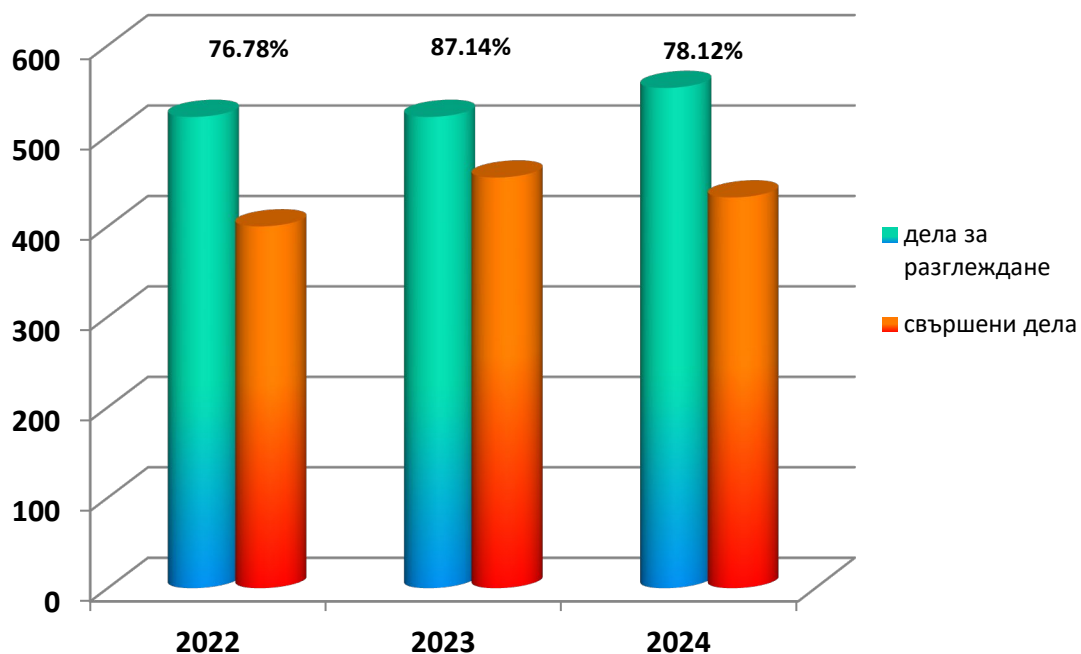
Свършени наказателни дела I-ва инст. и въззивни наказателни дела

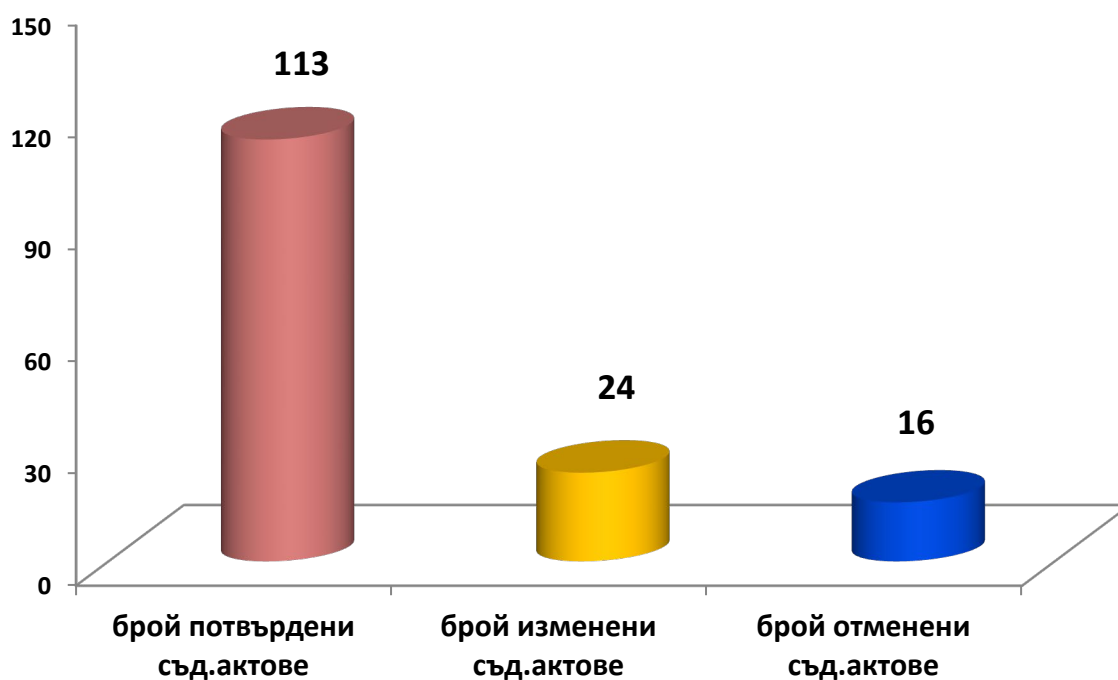
Свършени наказателни дела I-ва инст. спрямо делата за разглеждане за същия период

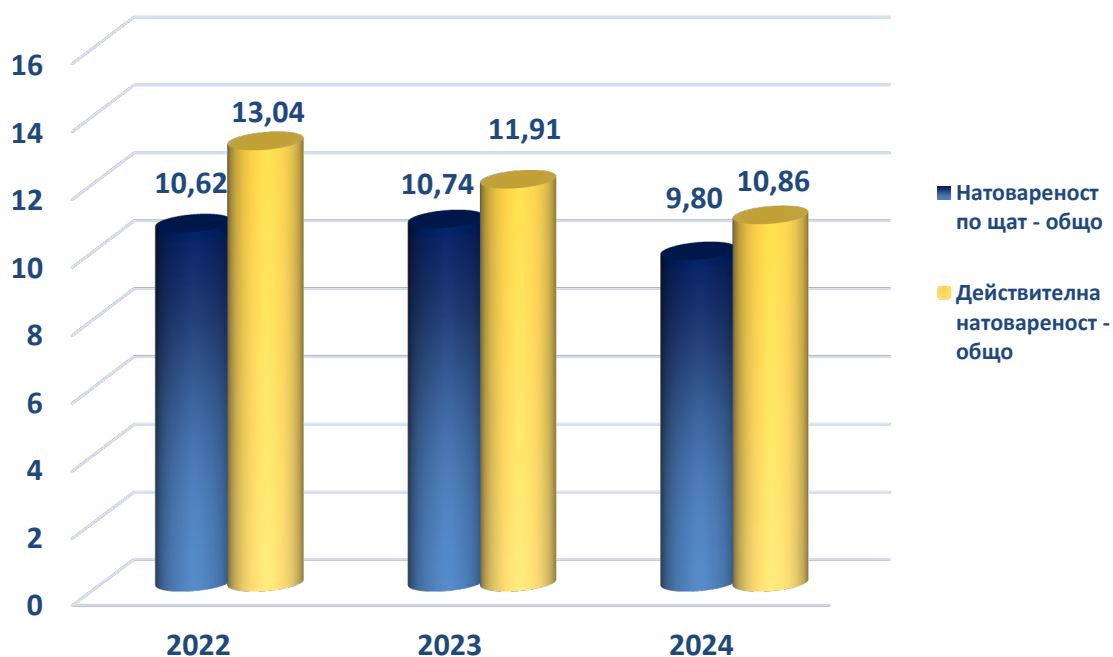
Свършени въззивни наказателни дела спрямо делата за разглеждане за същия период

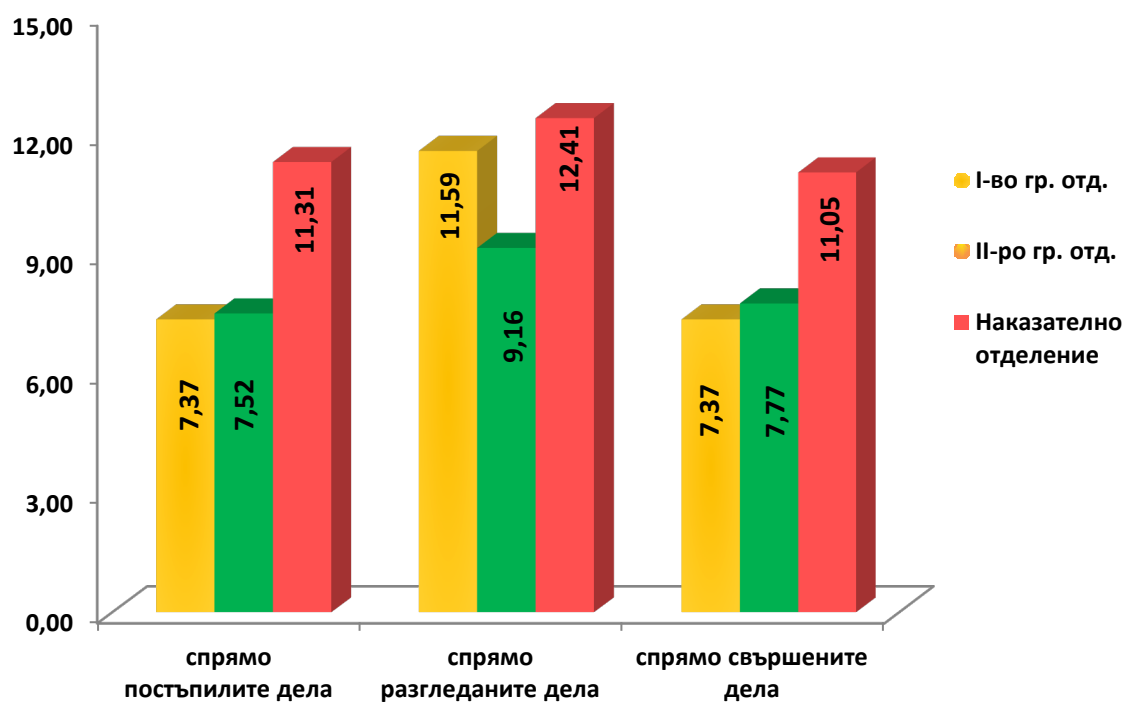
Резултати от инстанционен контрол - Наказателни дела

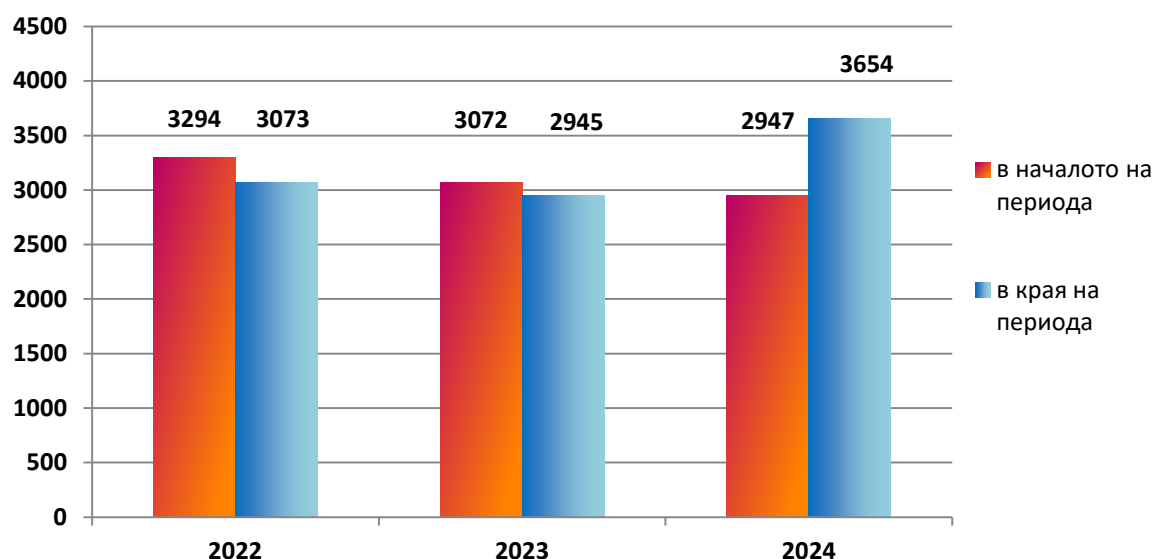
Натовареност на съдиите по щат и действителна натовареност спрямо разглежданите дела

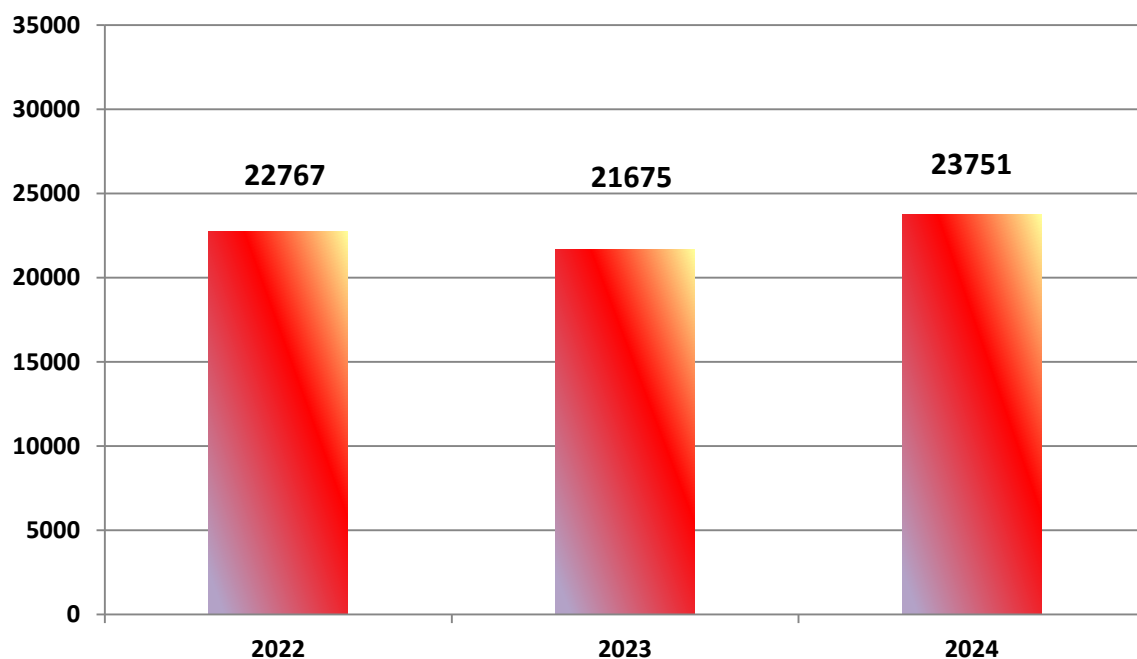
Действителна натовареност на съдиите в Окръжен съд - Бургас през 2024 г.

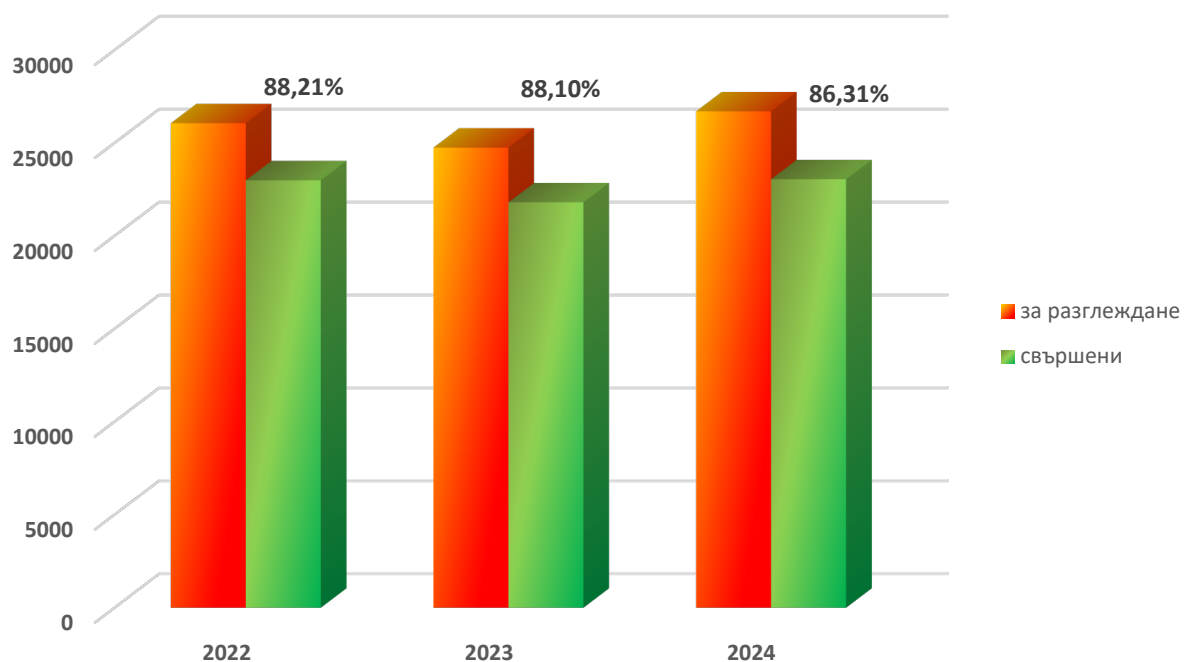
**Несвършени дела в началото и в края на
отчетния период общо за районните съдилища
в Бургаски окръжен район**

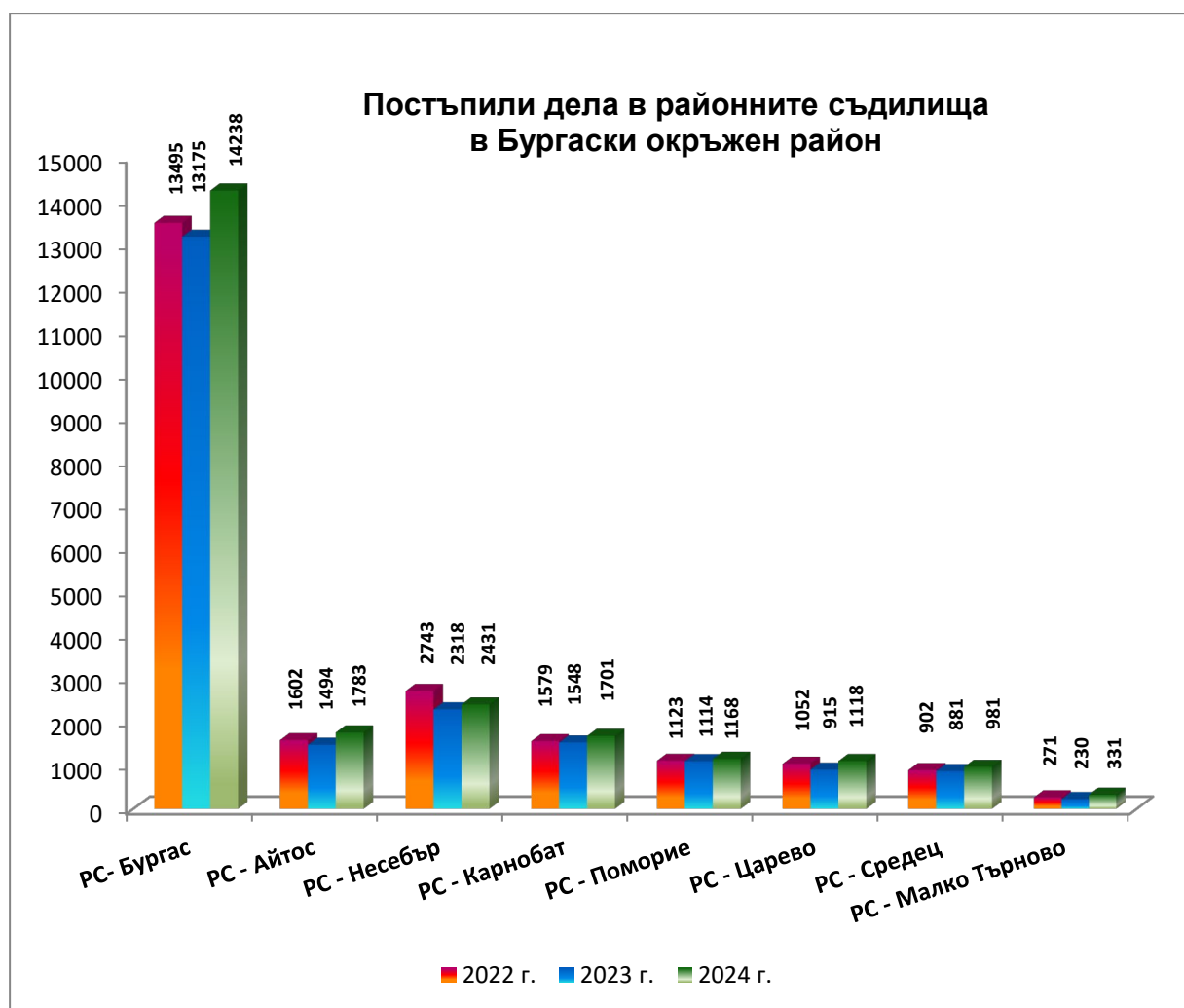

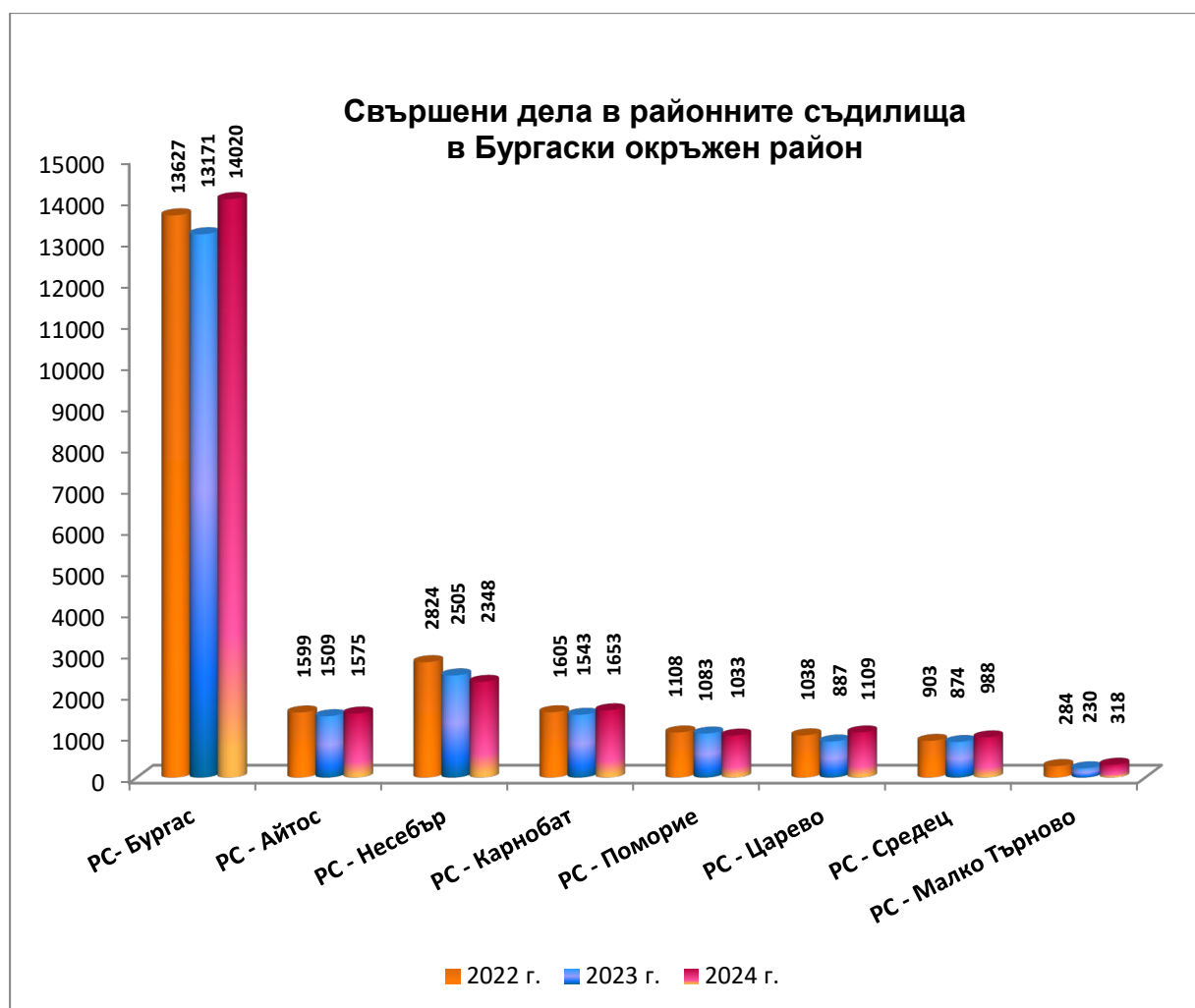
**Постъпили дела общо в районните съдилища
в Бургаски окръжен район**

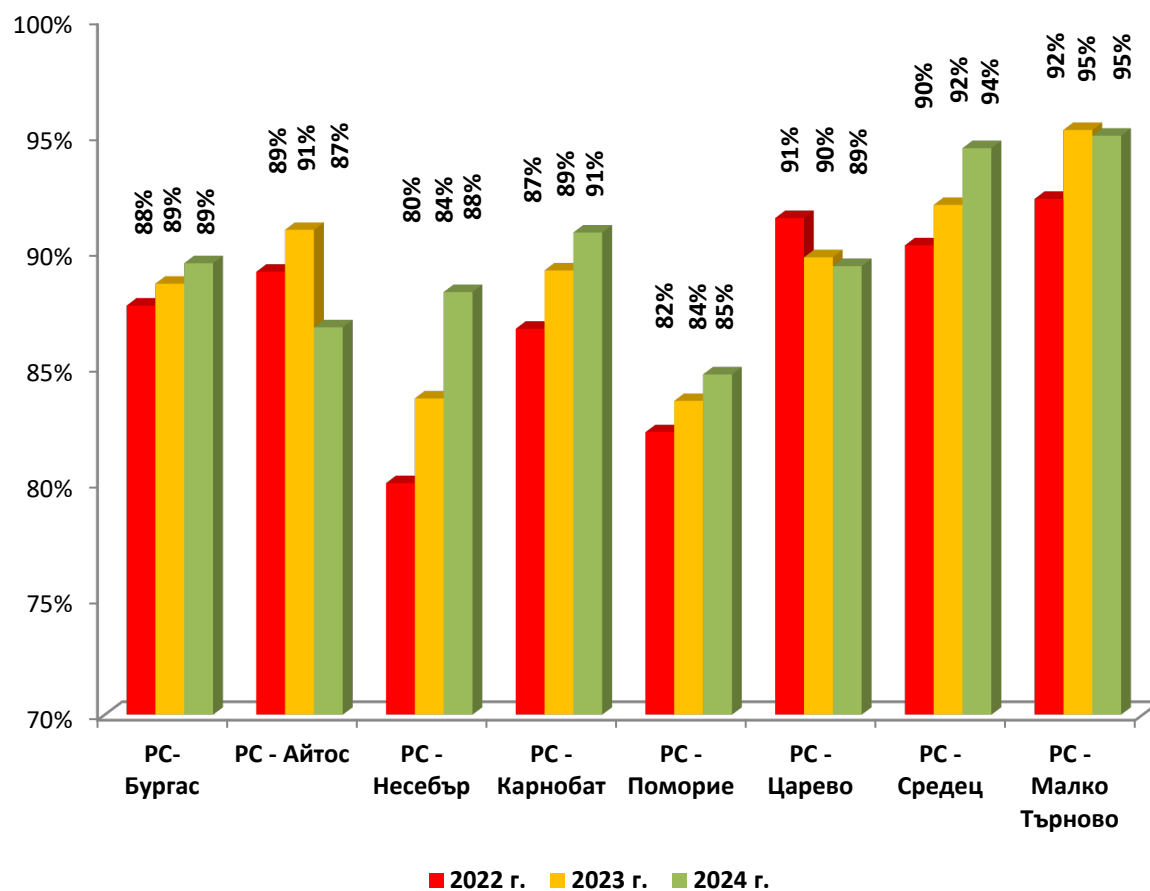
**Свършени дела общо в районните съдилища в Бургаски
окръжен район спрямо делата за разглеждане за същия
период**

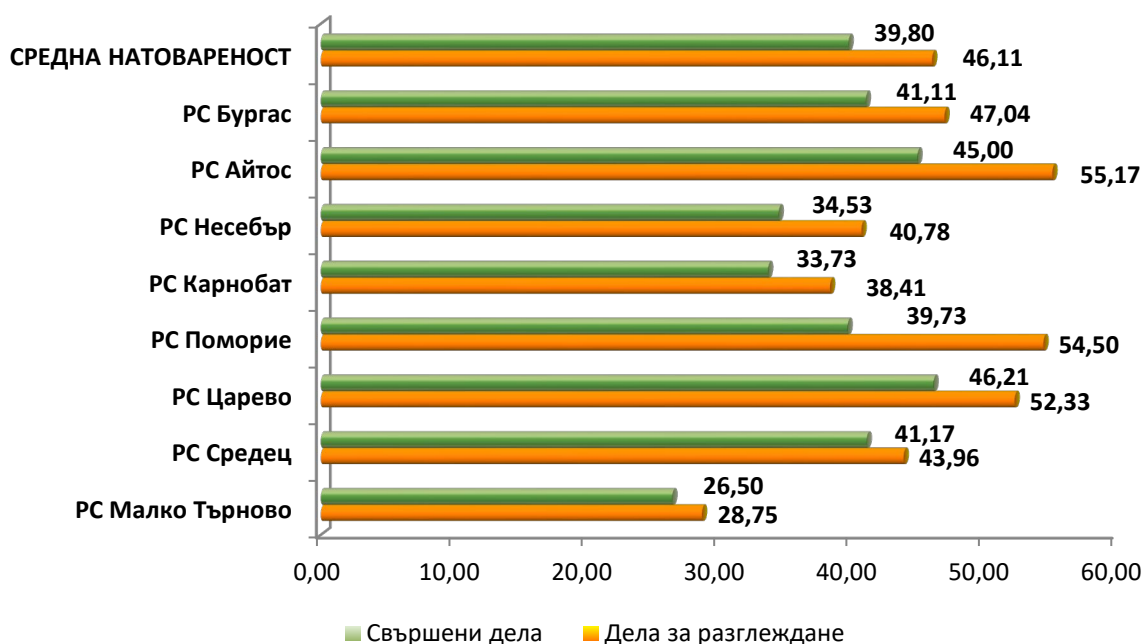

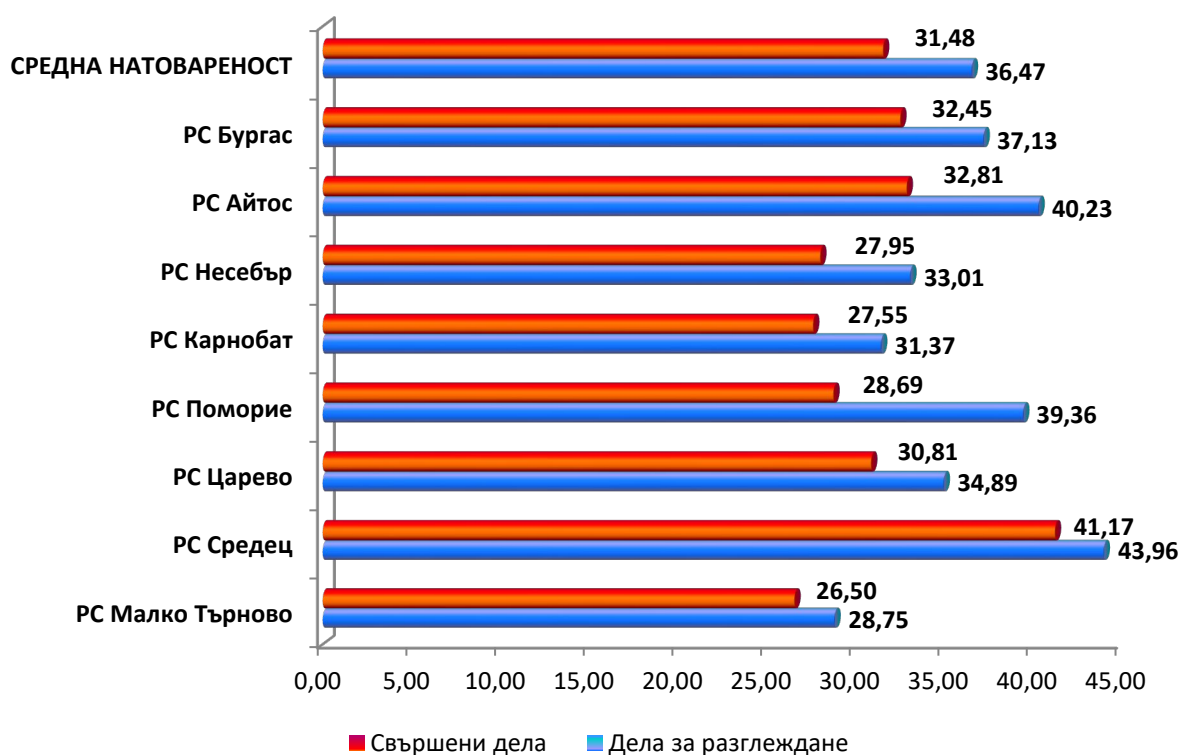
Свършени дела в 3-месечен срок

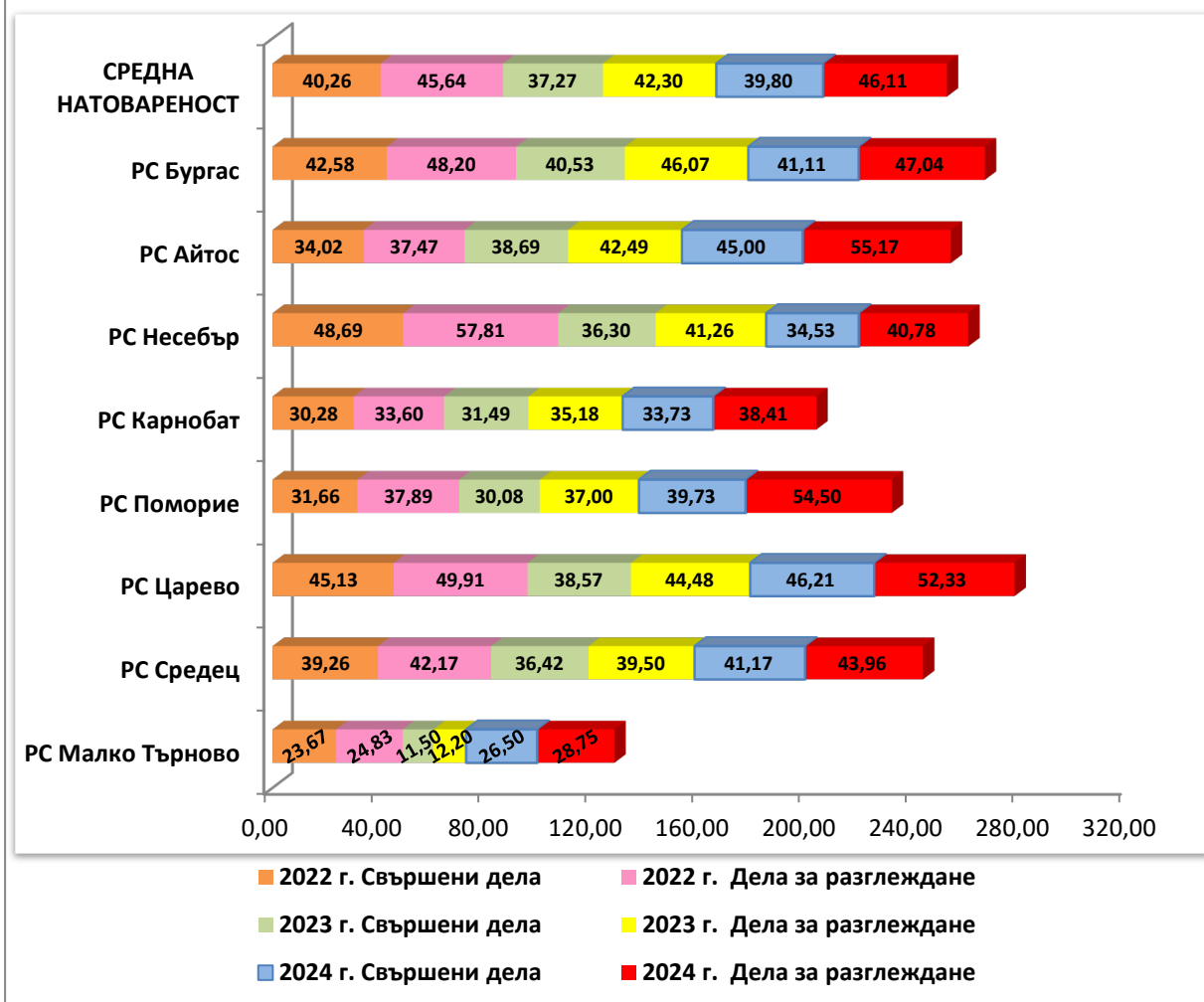
Действителна натовареност спрямо делата за разглеждане и свършените дела през 2024 год.

Натовареност по щат спрямо делата за разглеждане и свършените дела през 2024 год.

Сравнение на натовареността в районните съдилища по години - Действителна натовареност

Сравнение на натовареността в районните съдилища по години - Натовареност по щат

